ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము : ఇరవై ఒకటవ రోజు)

సోమవారం, 15 మార్చి, 1993

(సభ ఉదయం 8·30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

నిజామ్ వైద్య విజ్ఞాన సంస్థ మరియు ఉస్మానియా ఆసుపత్రులకు నిధుల కేటాయింపు

171–

*8204–సర్వశ్రీ సి· నర్సిరెడ్డి (మక్తల్), కె· సాయిరెడ్డి (హుజూరాబాద్), ఎన్· రఘువీరారెడ్డి (మడకసిర), బి· వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), ఎమ్· రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ), జి· నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నిజామ్ వైద్య విజ్ఞాన సంస్థకు వార్షిక గ్రాంటుక్రింద పదికోట్ల రూపాయలు ఇచ్చుచూ ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి కేవలము ఒక కోటి రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి వ్యత్యాసమునకుగల కారణములెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున ఆర్థిక శాఖామంత్రి (శ్రీ కె· రోశయ్య):– (అ) కాదండీ·

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు·

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– ఎప్పుడూ ప్రభుత్వం ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పడం ఇది దాటవేసే పద్ధతిగా కనపడుతూ ఉంది. సమాచారాన్ని సభకు ఇవ్వడానికి దాటవేసే విధంగా నేను భావిస్తున్నాను. మా ప్రశ్న ఒకవేళ సరయిన పద్ధతిలో లేకపోతే మీరు చెప్పే పద్ధతి అయినా సరిగా ఉండాలి కదా, అది కూడా లేదు. మేము అడిగింది నిమ్స్‌కు ప్రభుత్వం వారు ప్రతి సంవత్సరం ఇచ్చే డబ్బు ఎంత, ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్స్‌కు ఇచ్చే డబ్బు ఎంత అంటే లేదంటున్నారు అంటే డబ్బు ఇవ్వడం లేదా ఈ రెండు హాస్పిటల్స్‌కి. కాబట్టి, వారు ఈ సభను తప్పు దోవను పట్టించడం కాదా అని తమరి ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– ప్రశ్న చూడండి. నిజాం వైద్య విజ్ఞాన సంస్థకు వార్షిక గ్రాంటుగా పది కోట్ల రూపాయలు ఇస్తూ ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రికి కేవలం ఒక కోటి రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తున్నారా అంటే, అది కాదండి అన్నాను. నాకు భయం ఏమిటంటే, కంప్లీట్ సమాచారం దాచకుండా ఇవ్వడానికి ఎప్పుడూ ప్రయత్నం చేస్తాను. కాని అడిగిన దానికంటే అదనముగా చెపితే మా టైమ్ అంతా వేస్టు చేస్తున్నారు అంటారు ఏమోనని భయం. 1986–87లో ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కు నాన్‌ప్లాన్ క్రింద రూ. 354.76 లక్షలు, అదే కాలములో నిమ్స్‌కి నాన్‌ప్లాన్ క్రింద రూ. 122.52 లక్షలు ఇచ్చారు. తిరిగి 1986–87లో ప్లాన్ క్రింద ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కు రూ. 15.59 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 27 లక్షలు ఇచ్చారు. టోటల్‌గా ఆ ఇయర్‌లో ప్లాన్, నాన్‌ప్లాన్ కలిపి ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కు రూ. 370.35 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 149.52 లక్షలు, అలాగే 1987–88లో ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కు నాన్‌ప్లాన్ క్రింద రూ. 304.65 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 230.18 లక్షలు, ప్లాన్ క్రింద ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి రూ. 1.42 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 404.14 లక్షలు ఇచ్చారు. టోటల్‌గా 1987–88లో ప్లాన్ అండ్ నాన్‌ప్లాన్ కలిపి ఉస్మానియాకి రూ. 306.7 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 634.32 లక్షలు ఇచ్చారు. అలాగే 1988–89లో ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి నాన్‌ప్లాన్ క్రింద రూ. 494.19 లక్షలు, ప్లాన్ క్రింద రూ. 8.11 లక్షలు మొత్తం కలిపి రూ. 502.30 లక్షలు ఇచ్చారు. నిమ్స్‌కి రూ. 214.24 లక్షలు, రూ. 225 లక్షలు కలిపి మొత్తం వెరశి రూ. 439.24 లక్షలు, 1989–90లో ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి నాన్‌ప్లాన్ క్రింద రూ. 4.25 కోట్లు, ప్లాన్ క్రింద రూ. 49.87 లక్షలు మొత్తం కలిపి రూ. 474.87 లక్షలు, నిమ్స్‌కి రూ. 247.28 లక్షలు, రూ. 168.86 లక్షలు ప్లాన్ క్రింద మొత్తం కలిపి రూ. 416.14 లక్షలు. అధ్యక్షా, అలాగ చాలా ఉన్నాయి మొత్తం చెప్పడానికి కొంత టైమ్ పడుతుంది. నా దగ్గర ఉన్నటువంటి సమాచారం ప్రకారం 1987–88 మినహా ప్లాన్, నాన్‌ప్లాన్ రెండూ కలిపి ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్ కంటే నిమ్స్‌కి ఎక్కువ ఇచ్చినటువంటి సందర్భము లేదు. మిగిలినటువంటి అన్ని సంవత్సరాలలో కూడా ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కే హెచ్చు మొత్తాలు కేటాయించడం జరుగుతూ ఉంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– ఈ ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌లో ఉచితముగా పేదలకు సాధారణముగా చికిత్స అందిస్తూ ఉన్నారు. నిమ్స్‌లో అందిస్తున్న చికిత్సకు ఛార్జెస్, డబ్బు కలెక్టు చేస్తున్నారు. ఈ ఇచ్చిన డబ్బు చూస్తే ఇంచుమించు సమానముగా ఇచ్చారు

కొద్ది తేడాతో, చాలా పెద్ద తేడా లేదు. అయితే ఎక్కడైతే ఉచితంగా చికిత్స ఇంస్తు న్నామో పేదలకు అలాగే ఎక్కడయితే ప్రజల దగ్గర డబ్బు విపరీతంగా వసూలు చేస్తున్నారో దానికి ఒకే సమానమైన మోతాదులో డబ్బులు అందించడం ఏమి న్యాయం ఉంది? ఎందుకు ఈ విధంగా అందిస్తున్నారు. మీరు ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి ఎందుకు ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయడం లేదు? ఈ ఆసుపత్రికి ఎందుకు తగ్గించడం లేదు? ఎందుకు ఉస్మానియాలో చెడిపోయినటువంటి ఇంప్లిమెంట్స్ బాగుపరచడం లేదు? బెడ్స్ బాగా లేవు, బెడ్‌షీట్స్ లేవు, పరుపులు లేవు, అధ్వాన్న స్థితిలో ఈ ఆసుపత్రి ఉంది. ఎందుకు దీనిని నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నిన్న, మొన్న వేరే ప్రశ్న సందర్భములో చెప్పాను ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌ని అభివృద్ధిపరిచేదానికి చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నాలు, ఆలోచనల గురించి. వేరే సందర్భాలలో వివరించడం జరిగింది. కాని ఇప్పుడు ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి, నిమ్స్‌కి ఉన్నటువంటి తేడా గురించి గౌరవసభ్యులు అడుగుతున్నారు. నిమ్స్ రిఫరల్ హాస్పిటల్. సూపర్ స్పెషాలిటీస్, అది అసలు 1986లో మనము దానిని రిఫరల్ హాస్పిటల్‌గా ట్రీట్ చేయడం ప్రారంభించినప్పుడే దానిలో 5 స్పెషాలిటీస్ ఉన్నాయి. ఆర్థో పెడిక్స్, న్యూరాలజీ, న్యూరో సర్జరీ, కార్డియాలజీ, సి.టి. సర్జరీ ఉంది. కాని ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు రమారమి ఆరు ఏడు సంవత్సరాలలో ఎన్ని స్పెషాలిటీస్ అదనముగా ఏడ్ చేశారు అనేది గౌరవనీయులైనటువంటి సభ్యులు మనస్సులో పెట్టుకోవాలి. 11 స్పెషాలిటీస్ అదనముగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అవే కాకుండా, Lot of expansion is going on. Gastro Entology, General Medicine, General Surgery, Nephrology, Neurology, Oncology, Nuclear Medicine, Plastic Surgery, Vascular Surgery, Clinical Pharmacology, Therapatics and Hospital Administration. ఇన్ని స్పెషాలిటీస్ చేశారు. దీనిలో ఒక్కటే - ఉస్మానియాలో అందరికీ ఉచితంగా ప్రభుత్వం అందిస్తున్నటువంటి మాట, భావము ఉంది. కాని నిమ్స్‌లో కూడా రమారమి వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్, ఒకనాడు గ్రీన్ కార్డ్స్ అనుకునేవారము, పేదవారి క్రింద ఈవేళ గ్రీన్ కార్డ్ హోల్డర్స్‌గా ఉన్నటువంటి వారికే కాకుండా కార్డ్ మార్చాము కాబట్టి వైట్ కార్డ్ ఉన్నటువంటి వారందరిని పేద వారిగా పరిగణించి వారికి కూడా మనము ట్రీట్‌మెంటు ఇస్తున్నాము నాలుగైదు రకాలైనటు వంటివి. ఇంకోటి, మనము కూడా నిమ్స్‌కి డబ్బు ఇచ్చేటప్పుడు ఒక పేటరన్ ఉంది. మనము ప్లాన్, నాన్‌ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ సర్దుబాటు చేసేటప్పుడు ఉస్మానియా, మిగిలిన గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్‌కి సర్దుబాటు చేసే పద్ధతి వేరు కాని నిమ్స్‌లో మనము ఇస్తున్నటు వంటి గ్రాంట్స్ కాని, దీనికి కాని ఒక పద్ధతి ఉంది. ఈ నాలుగు స్పెషాలిటీస్ ఏవయితే ఉన్నాయో అవి తప్ప మిగతా వాటికి మనము డబ్బు ఇవ్వడం లేదు, ఈ డెవలప్ చేస్తున్న వాటిలో. తరువాత వారు కూడా మిగిలినటువంటి కేటగిరీస్‌లో పేదవారికి, ఎలిజిబుల్ పెర్సన్స్ అందరికీ ఫ్రీ సర్వీసు చేస్తున్నారు.

- శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- ఇది ప్రజల ఆరోగ్యానికి సంబంధించినది. అయితే ఈ ప్రశ్న వేసిన ఉద్దేశం ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌కి తక్కువ నిధులు ఇస్తున్నారనేది మా ఉద్దేశం.

అయితే ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్ చాలా పెద్ద హాస్పిటల్. అక్కడ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పి నట్లు నిధులు తక్కువ ఇస్తున్నారని మా ఉద్దేశం. పోతే ఈ పచ్చ కార్డులు కలర్ మార్చడం కొన్ని మండలాలలో వారికి ఇంకా వైట్ కార్డ్స్ కన్వర్షన్ కాలేదు. నిమ్స్‌లో ఆ ఉన్న పచ్చ కార్డ్స్ తీసుకుపోతే ఒప్పుకోవడం లేదు. కార్డ్స్ కన్వర్షన్ అన్ని మండలాలలో సంపూర్ణ ముగా జరగలేదు. పచ్చ కార్డ్స్ నిమ్స్‌లో ఒప్పుకోవడం లేదనేది నా అభియోగం. ఈ గ్రీన్ కార్డ్‌హోల్డర్స్‌కి నిమ్స్‌లో మనము ఉచితముగా రూ. 30 వేల వరకు, హార్ట్ ఆపరేషన్స్
8.40 కాని మిగతా వాటికి గాని ఇస్తున్నాము. కాని వాళ్లను కూడా మొదట డిపాజిట్ అడుగుతున్నారు.
ఉ. నిజాం ఇనిస్టిట్యూట్‌లో పేదవాళ్లనుంచి డిపాజిట్ అడిగే పద్ధతిని తీసివేసే విషయం మంత్రిగారు కన్సిడర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే గ్రీన్ కార్డ్‌లో తప్పులు ఉన్నాయనో....

మిస్టర్ స్పీకర్:– ప్రశ్న సరిగా లేదు....

శ్రీ కె. శాయిరెడ్డి:– కార్డులలో చిన్నచిన్న తప్పులు ఉన్నాయని వారు ఒప్పుకోవడం లేదని క్లియర్‌గా అడుగుతున్నాను. దీనిని అక్కడ ఉన్న క్లర్క్ మెర్సీకి వదలిపెట్టక ఒక బాధ్యతకల అధికారిని ఉంచాలని కోరుతున్నాను. పోతే మెడినోవా, అపోలో, మిగతా ఆసుపత్రులలో కూడా హార్ట్ ఆపరేషన్ చేయించుకొంటే కూడా నిజాం ఇనిస్టిట్యూట్‌లో ఒక కమిటీ ఉంది. 1980 లో కీర్తిశేషులు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు హెల్త్ మినిస్టరుగా ఉండగా మంత్రులనుంచి, ప్రభుత్వంనుంచి రికమండేషన్స్ వచ్చేసరికి లేట్ అవుతోంది కాబట్టి అడ్వాన్స్‌గా ప్రభుత్వమే డబ్బు డిపాజిట్ చేస్తుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వమే ప్రతి సంవత్సరం కంటిన్యూస్‌గా డిపాజిట్ వేస్తున్నది.....

శ్రీ కె. రోశయ్య:– నిజాం హాస్పిటల్‌లో అప్పుడప్పుడు కొన్ని గ్రీన్ కార్డ్స్, కొన్ని వైట్ కార్డ్స్ వస్తున్నాయి. కాని నిజాం వారు ఇన్సిస్ట్ చేస్తున్నది ఏమిటంటే ఎం.ఆర్.ఓ. స్టాంప్‌గనక వున్నట్లయితే, అది గ్రీన్‌కార్డ్ అయినప్పటికీ, ఇంకా కన్వర్షన్ చేయలేదని అంటే యాక్సెప్ట్‌చేస్తున్నారు. ఎలాంటి ప్రాబ్లమ్స్ ఉండకూడదు. ఎం.ఎల్.ఏ.లు కూడా తమ పరిధిలో వున్నవారికి సంబంధించి ఈ కార్డ్ ఇంకా కన్వర్షన్ జరగలేదు. ఇది జెన్యూన్ కార్డ్ అని వ్రాసిపంపిస్తే యాక్సెప్ట్ చేస్తారు. ఇక రెండవది పీరియాడికల్‌గా నిజాం ఇనిస్టిట్యూట్‌కు డబ్బు రిలీజ్ చేస్తున్నాం. 1991–92లో 50 లక్షలు ఇచ్చాం, 1992–93లో బీదవారికి ఉచిత వైద్యంచేసే నిమిత్తం 1 కోటి 50 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. రెండవది నిజాం ఇనిస్టిట్యూట్‌ను నోడల్ ఏజెన్సీగా పెట్టుకొని కొన్ని ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్‌కూడా స్పెషలైజేషన్ ఉండి సరిగా చేస్తే వారికి వర్క్‌లోడ్‌ను సర్దుబాటు చేయడం, వారికి కావలసిన పరికరాలకోసం 30 వేల రూపాయలు రిలీజ్‌చేసే సౌకర్యం ఉంది. హైదరాబాదులోని 12 హాస్పిటల్స్‌కు నిజాం ఇనిస్టిట్యూట్‌ద్వారా వెళ్లి ట్రీట్‌మెంట్ పొందడానికి అనుమతించడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, నర్సిరెడ్డిగారు మాట్లాడిన తరువాత గౌరవ ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు ఎట్టకేలకు స్పందించి చాలా వివరాలు చెప్పారు. నేను మళ్లీ అదే

ప్రశ్నను అడుగుతున్నానని అనుకోకండి. రాష్ట్రంలో గతంలో గర్వకారణంగా వున్న హాస్పిటల్ ఉస్మానియా హాస్పిటల్. ఇప్పుడు నిమ్స్‌ను మీరు సూపర్ స్పెషాలిటీస్ హాస్పిటల్‌గా మీరు అభివృద్ధి చేశారు. నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఇక్కడ ప్రాథమిక చికిత్సాలయాలలో అసలు మందులు లేవు, అదీ పరిస్థితి. ఇక్కడ వున్న హాస్పిటల్స్ మురికి కూపాలుగా ఉన్నాయి. ఇది రోశయ్యగారికి తెలియనిది కాదు, వారు ఏదో సమర్థించుకొనడానికి చెప్పవచ్చు. నేను వారిని తీసుకుపోయి చూపిస్తాను. ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌లో చాలా అనుభవం ఉన్న డాక్టర్లు ఉన్నారు. పేదవారికి అందుబాటులో వున్న ఈ వైద్యశాలపై శీతకన్ను వేయడం తగదు. సూపర్ స్పెషాలిటీస్ హాస్పిటల్‌లో ప్రజలనుంచి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. గ్రీన్‌కార్డ్ హోల్డర్స్ గనక ఉంటే ఏ ఎం.ఎల్.ఏ. అవసరం లేకుండానే ఆయన 5 రూపాయల నాన్‌జుడిషియల్ స్టాంప్‌మీద నోటరీ సంతకం తీసుకొనివస్తే మేము ఇస్తామని చెపుతున్నారు. ఎవరైనా ఎం.ఎల్.ఏ. లెటర్ వ్రాసి పంపితే ఎం.ఎల్.ఏ. లకు పని లేకపోతే మాకు పని ఉంది అని కామెంట్ చేస్తున్నారు. సామాన్యుడు హాస్పిటల్‌కు పోతే అతనికి ఇబ్బంది కలగకుండా ప్రొసీజర్‌ను సింప్లిఫై చేశామని చెన్నారెడ్డిగారి హయాములో చెప్పారు. కాని అది అమలుజరగడం లేదు. నేను మనవిచేసేది ఒక సామాన్యుడు ఎం.ఎల్.ఏ. నుంచి లెటర్ తీసుకొనివెళ్లినా, తీసుకోకుండా వెళ్లినా అతనికి తగిన రెస్పెక్ట్ ఇవ్వాలి. కాని అటు అని, ఇటు అని తిప్పుతున్నారు. చీఫ్ మినిస్టరుగారి ఆర్డరును ఇంప్లిమెంట్ చేయక పోగా ఇలా కామెంట్ చేశారని నేను కంప్లెయింట్ ఇస్తాను, మీరు విచారణచేసి చర్యతీసు కోవాలి. నిమ్స్ మనకు గర్వకారణం కాదని కాదు. కాని ఉస్మానియా, గాంధీ హాస్పిటల్స్ పేదవాళ్లకు సంబంధించిన హాస్పిటల్స్. వాటిపై శీతకన్ను వేయవద్దు. వాటికి కూడా తగిన మోతాదులో నిధులు కేటాయించండి. వాస్తవంగా నిమ్స్‌లో గ్రీన్‌కార్డ్ హోల్డర్స్‌ను డబ్బు ఇస్తే తప్ప చేర్చుకోవడం లేదు. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఉస్మానియా మరియు గాంధీ హాస్పిటల్స్‌కు తగిన నిధులు కేటాయించండి. గ్రీన్ కార్డ్ హోల్డర్స్ హాస్పిటల్స్‌కుపోతే వారిని తగిన పద్ధతిలో గౌరవించేటట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:– అధ్యక్షా, 1921 లో ప్రారంభింపబడినప్పుడు 600 పడకలతో ప్రారంభింపబడిన ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌లో ఈవేళ పడకల సంఖ్య 1168కి పెరిగింది. అయితే ప్రతి పేషెంట్‌తో పాటు 3, 4 అటెండెంట్స్‌రావడంవల్ల, అక్కడ ఉండిపోవడం వల్ల వారికి కూడా తగిన కంఫర్ట్స్ చేయవలసివస్తోంది. అందువల్ల ఈ ఇబ్బంది వస్తోంది. 8.50 అంతేకాని ప్రభుత్వ వైద్యశాలగా చిరకాలంగా పేరుప్రతిష్టలు తెచ్చుకొన్న ప్రతిష్ఠాత్మకమైన ఉ. ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌ను చిన్నచూపు చూడడం లేదు. అందువల్ల కార్డియో కేథరైజేషన్ ల్యాబ్ ఇచ్చాము; దానికి కావలసిన డబ్బు కూడా రిలీజ్ చేస్తామని చెప్పాను. వి.ఆర్. టేకింగ్ కేర్. అదే విధంగా గాంధీ హాస్పిటల్ పట్ల కూడా సవతి తల్లి ప్రేమ చూపము. ఇక మరొక మాట కూడా మనవిచేస్తున్నాను. నిమ్స్‌ను ఊరికే ఎక్స్‌పాన్షన్ చేస్తూపోతే అది కూడా మరొక ప్రభుత్వ జనరల్ హాస్పిటల్‌గా అయిపోతుందేమోనని కూడా భయంగా ఉంది. అందువల్ల ఎక్స్‌పాన్షన్‌కాదు, కన్సాలిడేషన్ కావాలి. కొన్ని స్పెషాలిటీస్ మాత్రమే ఉంటే బాగుంటుందని చెప్పాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గ్రీన్‌కార్డ్ హోల్డర్స్‌కే కాదు, మధ్యతరగతి వారికి కూడా నిమ్స్‌లో సేవలు అందడంలేదు. అక్కడ మంచి వైద్యం లభిస్తుందన్న ఉద్దేశంతో కొందరు అప్పులుచేసి ఆ హాస్పిటల్‌లోచేరి నయం అయ్యేలోపల మిగతా డబ్బు కట్టవచ్చన్న ఉద్దేశంతో ఉంటున్నారు. మొదట ఐదు వేలో, పది వేలో అప్పుచేసి ఆ డబ్బు కట్టి హాస్పిటల్‌లో చేరి ట్రీట్‌మెంట్ అయిపోయేలోగా మిగతా డబ్బు కట్టవచ్చుననుకొంటే, ట్రీట్‌మెంట్ మధ్యలో వున్న డబ్బు అయిపోయి అక్కడ కట్టడానికి డబ్బు దొరకకపోతే ట్రీట్‌మెంట్ ఏ దశలో ఉన్నాసరే వారిని ఇతర హాస్పిటల్స్‌కు తరలించడం జరుగుతోంది, ఇది చాలా అన్యాయం. ఉస్మానియా హాస్పిటల్ అయితే కేవలం నిరుపేదలకు ఉచిత వైద్యం అందించడానికి నిర్దేశింపబడిన హాస్పిటల్. ఇందులో కార్డియాలజీ, న్యూరాలజీ, నెఫ్రాలజీ, ప్లాస్టిక్ సర్జరీ, ఆర్థోపెడిక్, కిడ్నీ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ - ఇలాంటి వారికి కావలసిన సదుపాయాలు ఉన్నాయి. అయితే వాటిని అధునాతనంగా ఇంప్రూవ్ చేయడం ఒక్కటే కావాలి. కార్డియో థొరాసిక్ సర్జరీకి అవసరమైన కొత్తలాబ్ కొనాలనుకొని కొనకుండాపోయారు. ఇది నిజమేనా? అలాంటి అవసరమైన పరికరాలు కొని డాక్టర్లకు మంచి ఆకర్షణీయమైన జీతాలు ఇచ్చి అందరికీ ఉచితంగా సక్రమ వైద్యం సూపర్ స్పెషాలిటీస్ సెంటర్స్‌లో అందేట్టు చూడాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కొత్తలాబ్‌ను కొనడానికి గత ఫైనాన్షియల్ ఇయర్‌లోనే ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రాసెసింగ్ అంతా అయింది, త్వరలోనే ఆ ఎక్విప్‌మెంట్‌ను డెఫర్డ్ పేమెంట్‌మీద తెప్పించబోతున్నాం. ఇకపోతే ఇటీవలి కాలంలో ఎవరికి ఏవిధమైన రుగ్మత వచ్చినా నిమ్స్‌కు వెళ్ళాలన్న భావన సర్వేసర్వత్రా పెరిగిపోతున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అందువల్ల ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌ను స్ట్రెంతెన్‌చేసి అన్ని స్పెషాలిటీస్‌ను వాడుకోవాలని, అదే విధంగా గాంధీ హాస్పిటల్‌ను కూడా మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఇన్‌కంను దృష్టిలోపెట్టుకొని చాలా కాలం క్రితం గ్రీన్ కార్డ్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. వాటిని చాలా ప్రాంతాలలో వైట్ కార్డ్స్‌గా కన్వర్ట్ అయితే ఒకాయన గ్రీన్‌కార్డ్ తీసుకువచ్చి ఆయన ఇన్‌ఎలిజిబుల్ అయినప్పటికీ నాకు ఇంకా ఈ కార్డు ఉందని అనవచ్చు. అందువల్ల కాస్త జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాం తప్ప ఎవరికీ అసౌకర్యం కల్పించాలని కాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్):- నిమ్స్‌లోకి ఒకాయన గుండె ఆపరేషన్ కోసమని పోతే మొత్తము 1 లక్షా 12 వేల రూపాయలు కావాలన్నారు. ఆయన దగ్గర డబ్బు లేక ముఖ్యమంత్రిగారికి అప్లయి చేస్తే 30 వేలు ఇచ్చారు, ప్రైమినిష్టరుగారు 20 వేలు ఇచ్చారు. అయితే 50 వేలు సరిపోతుందంటున్నారు. ఈ తేడా ఎందుకు వస్తోంది? అసలు ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌లో సరైన పరికరాలను ఏర్పాటుచేస్తే తక్కువతో పేదవాడికి వైద్య సదుపాయం లభించే అవకాశం ఉంది కదా? ఈ పని ఎందుకు చేయరు?

శ్రీ కె. రోశయ్య : నేను పదే పదే చెప్పాను. నేను ఆరోగ్య శాఖను చూసే సందర్భంలో ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌కు, విశాఖపట్టణంలోని కింగ్‌జార్జ్ హాస్పిటల్‌కు ఒక్కొక్కటి 2 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయలు ఖర్చయ్యే కార్డియో కేథరైజేషన్ ల్యాబ్స్‌ను సాంక్షన్‌చేయడం జరిగింది. అది అమరిన తరువాత మీరు చెప్పినట్టు ఉస్మానియాలో కూడా

ఓపెన్ హార్ట్ సర్జరీకిగాని, హృద్రోగానికి సంబంధించిన ఏ రుగ్మతనుగానీ త్వరితగతిన ట్రీట్‌చేసే ఎక్విఇప్‌మెంట్స్‌ను త్వరలోనే సమకూర్చుకొంటాం. ఇక గుండె ఆపరేషన్‌కు నిమ్స్‌లోనూ మరియు ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలోనూ ఖర్చయ్యే మొత్తంలో చాలా తేడా ఉంది. దీనికి కారణం ఏమిటని అడిగారు. నాకు తెలిసిన సమాచారం చెపుతాను. ఓపెన్ హార్ట్ సర్జరీ చేసేటప్పుడు అవసరమైన చిన్న చిన్న పరికరాలు ఏవైతే ఉంటాయో అవి లాండ్ స్టాండింగ్‌గా వుండాలని ఎక్కువ కాస్ట్ తీసి వాడుతున్నారు.

Sri K. Vidyadhara Rao (Chintalapudi):- We should always be proud of N.I.M.S. నిమ్స్ ఈరోజు రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఏసియాలోనే ఉన్నత వైద్య కేంద్రంగా తయారుకోవడం మనం గర్వించదగ్గ విషయం. అన్ని హాస్పిటల్స్ ఆ స్థాయికి రావాలన్న ఆలోచన మంచిదే కాని అది సాధ్యపడే విషయం కాదు. ఉస్మానియా, గాంధీ హాస్పిటల్స్‌ను కూడా అభివృద్ధి చేయాలి. కాని గతంలో ఈ సభలో ఒక హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం మూడుకేంద్రాలలో అంటే తిరుపతి, విశాఖపట్టణాలలో కూడా సూపర్ స్పెషాలిటీస్ క్రింద డెవలప్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు విశాఖపట్టణం గురించి ప్రస్తావించారు. కాని తిరుపతి దేవస్థానం నిధులు అనేక కార్యక్రమాలకు ఖర్చుపెడుతున్నాం. కాబట్టి తిరుపతి హాస్పిటల్‌ను నిమ్స్ స్థాయికి తీసుకురావడానికి చేస్తున్న కృషి ఏమిటి? ఇక నిమ్స్‌లో 1991-92లో బెడ్ స్ట్రెంత్‌ను ఇంక్రీజ్ చేయకుండా ఎంత ఆదాయాన్ని జనరేట్ చేశారు? How much income did the Hospital get from 1991-92? అదికూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- విద్యాధర్‌రావుగారు నిమ్స్ గురించి చెప్పినందుకు సంతోషపడుతున్నాను. నిమ్స్ దేశంలోనే ప్రతిష్టాత్మకమైన హాస్పిటల్‌గా పేరు తెచ్చుకొంటున్నది. 1990-91లో దాని మొత్తం ఇన్‌కం 768.15 లక్షలు, 1991-92లో, 1,117 లక్షల 7 వేల రూపాయలు. అట్లాగే ఇప్పుడు ఇన్‌కం బాగా పెరిగింది, 1992-93లో ఇన్‌కం 1,689 లక్షల 95 వేల రూపాయలు. ఇక గాంధీ హాస్పిటల్, ఉస్మానియా హాస్పిటల్, విశాఖపట్టణం హాస్పిటల్స్ గురించి కూడా చెపుతాను. వారు తిరుపతి విషయం ఏం చేశారని అడిగారు. వారికి కూడా తెలుసు, శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామి సహాయంతో తిరుపతిలో ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీస్ హాస్పిటల్‌ను డెవలప్‌చేయడం జరిగింది. దాదాపు అది పూర్తి అయింది. సబ్జెక్టు టు కరక్షన్ డేట్ చెపుతాను, లాస్ట్ మంత్ 26వ తారీఖున అది ఫంక్షనింగ్ మొదలుపెట్టిందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా విజయవాడలో హెల్త్ యూనివర్సిటీ ఆధ్వర్యంలో ఉన్న హాస్పిటల్‌ను ఉపయోగించుకొని అక్కడ కూడా సూపర్‌స్పెషాలిటీస్‌ను డెవలప్ చేయాలని ఉంది. అట్లాగే విశాఖపట్టణం హాస్పిటల్‌ను కూడా గ్రాడ్యువల్‌గా డెవలప్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. నిధుల కొరత ఇలాంటివన్నీ ఉన్నాయి. తమకు ఇది తెలియనిది కాదు.

అల్పసంఖ్యాకవర్గాలకు "15 సూత్రాల పధకం"

172-

*7400- శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ (కామారెడ్డి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కేంద్ర ప్రభుత్వంకొరకు "20 సూత్రాల పధకం", అన్ని రాష్ట్రాలలోని అల్ప సంఖ్యాకవర్గాల ప్రయోజనంకొరకు స్వర్గీయ రాజీవ్‌గాంధీ రూపొందించిన "15 సూత్రాల పధకం" అను రెండు పధకాలను అల్పసంఖ్యాకవర్గాలకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపకల్పన చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) "20 సుత్రాల పధకం"నకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధ్యక్షుని నియమించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) "15 సూత్రాల పధకం"నకు అధ్యక్షుని నియమించుటకేదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఈ) లేనిచో, అందుకుగల కారణములేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున చక్కెర వాణిజ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):- (అ) కేంద్ర ప్రభుత్వం, రెండు కార్యక్రమాలను సంకల్పించింది. అందులో ఒకటి అన్ని వర్గాలకు చెందిన పేదవారి సంక్షేమం కోసం రూపొందించిన 20 సూత్రాల కార్యక్రమం. రెండవది అల్పసంఖ్యాకుల వారి సంక్షేమం కోసం రూపొందించిన 15 సూత్రాల కార్యక్రమం.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) 15 అంశాల కార్యక్రమంలో అట్టి నియామకాన్ని ఉద్దేశించలేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్:- అధ్యక్షా, 20 సూత్రాల కార్యక్రమం మరియు 15 సూత్రాల కార్యక్రమం - ఈ రెండూ కేంద్ర ప్రభుత్వానివేనని మంత్రి జానీగారు ఒప్పు కొన్నారు. అలాంటప్పుడు 20 సూత్రాల కార్యక్రమానికి ఛైర్మన్‌ను నియమించడం జరిగింది కాని 15 సూత్రాల కార్యక్రమానికి ఛైర్మన్‌ను నియమించలేదు. రెండూ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కీమ్స్ అయినప్పుడు ఒకదానికి ఛైర్మన్‌ను నియమించి మరొక దానికి నియ మింపకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఇకపోతే ఈ రాష్ట్రంలో ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్ల మొదలు కొని నాలుగవ తరగతివరకు గల సిబ్బందిలో మైనారిటీస్ సంఖ్య రోజురోజుకూ తగ్గి పోతున్నది కాబట్టి ఆ సంఖ్యను పెంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎక్కువ సమయం తీసుకోకండి. ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్:- మైనారిటీస్‌కు సంబంధించిన క్వశ్చన్ ఇది. ఎప్పుడో ఒకటి వస్తుంది. దయచేసి సమయం ఇవ్వండి. ఉద్యోగాలలో మైనారిటీస్‌కు అన్యాయం జరుగుతోంది. ఇక 15 పాయింట్ ప్రోగ్రాం సరిగా ఇంప్లిమెంట్ కాకపోవడంవల్ల, మైనారిటీస్‌కు అన్యాయం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ కార్యక్రమాన్ని సరిగా అమలుచేయు దానికి ఛైర్మన్‌ను నియమించండి లేదా ఒక సీనియర్ ఆఫీసర్‌ను నియమించి, అందరు జిల్లా కలెక్టర్లను పిలిపించి మూడు మాసాలకు ఒకసారి మీటింగ్ పెట్టించండి. ఈ విధంగా చేసి 15 సూత్రాల కార్యక్రమాన్ని సరిగా అమలుచేయాలన్న ఆలోచన ఉందా? ఇక రెండవది కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు రీసెంట్‌గా ఒక రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. మైనారిటీస్ ఎడ్యుకేషనల్లీ బేక్‌వర్డ్ కావడంవల్ల ప్రభుత్వోద్యోగాలకు వారు ఇతరులతో పోటీపడలేకపోవడం వల్ల వారి సంఖ్య తగ్గిపోతున్నదని చెప్పిన విషయం వాస్తవమేనా? దానిగురించి ప్రభుత్వ ఆలోచన ఏమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం, వారి సమస్యలను పరిష్కరించడంకోసం ఆనాడు రాజీవ్‌గాంధీ నాయకత్వంలో వున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం 15 సూత్రాల కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి దానిని అన్ని రాష్ట్రాలలో-అమలుచేయాలని ఆదేశాలు జారీచేయడం జరిగింది. దీనిపై మన రాష్ట్రంలో సి.ఎం. లెవెల్లో, సి.ఎస్. లెవెల్లో, కలక్టర్స్ లెవల్లో ప్రతి మూడు మాసాలకు ఒకసారి రెవ్యూ జరుగుతున్నది. ప్రత్యేకంగా విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఒకసారి కాదు, రెండుసార్లు ప్రత్యేకమైన రెవ్యూ అనేది జరిగింది. సి.ఎం.గారి ఓ.ఎస్.డి. దగ్గర నోట్ పెట్టుకొని దీనిపై సంపూర్ణమైన సమాచారాన్ని తెప్పించుకొని ఏ విధంగా మైనారిటీస్‌కు సదుపాయాలు కలుగచేయాలన్న విషయంలో మేము చర్చ చేయడం జరుగుతున్నది. దీని అమలుకై రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంది. ఇప్పటిదాకా ఏ ఏ కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరిగిందో నా దగ్గర సమాచారం ఉంది. తమరు అనుమతిస్తే సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

Smt. Christine Lazarus (Nominated):- Mr. Speaker, Sir, 9.00 ఉ.
the Hon'ble Minister says that he has discussed about the issue and that there is an Officer also appointed for looking after the minorities' affairs. The Cabinet Sub-Committee has recommended more than 50 Points at the last meeting. The representatives of minorities in this House are not consulted and I will appreciate if the Hon'ble Minister would call these minorities' representatives in this House and discuss with them about this 15 Point Programme as has been assured by him in this House.

Mr. Speaker:- Thank you. You have taken a very little time.

Sri Mohammed Jani:- Sri, the Hon'ble Member knows that while submitting the reports to the Government about the

minorities' programme I have taken much interest. The Government is sincerely trying to implement the recommendations of the Cabinet Sub-Committee.

Smt. Christine Lasarus:- The minorities' representatives of this House have not been consulted on this issue.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan (Charminar):- Sir, I request you to give a patient hearing to put question on the minorities' issue. If you smile, Sir, we will be very happy and talk. Sir, if youscar at us we will lose our concentration and we will not talk. This is a very, very important matter. When Dr. Chenna Reddy was there as Chief Minister he formed a Cabinet Sub-Committee. He had gone and Mr. Janardhana Reddy came. He has also gone. Now, another Chief Minister has come. We have got a lot of expectations in him. We hope that he will take necessary steps regarding the upliftment of the minorities. As far as the Minorities Commission is concerned I would like to say that the post of Chairman is vacant since one and a half years. I do not understand why the Government has not posted Chairman for the last one and a half years. Why statutory powers have not been given to the Minority Commission? The Central Government under the 20 Point Programme and under the 15 Point Programme have taken a lot of measures and they have instructed the State Government to make measures. Whenever selections are to be made in any Department a minority Member should sit in the Selection Board. At the time of interviews also the minority member should be there. They should ear-mark funds for the upliftment of the minorities, especially, in the educational field.

Mr. Speaker:- You are taking a lot of time.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- You have to come to our rescue. Sir, the Central Government has ear-marked certain funds for the upliftment of the minorities, particularly in the field of Education and they have written several letters to the State Government in this respect. They are ready to give funds. I would like to know from the Minister in this regard what they have done. Let him give the details. The Cabinet Sub-Committee was formed during Dr. Chenna Reddy's time. But, nothing has happened in this regard.

Sri Mohammed Jani:- Sir, the question mainly relates to the 15 Point Programme of minorities. Inspite of that, the Hon'ble Member put question about the Minority Commission. For the first time in the history of India that after independence the Government of India have given the statutory powers to the Minority Commission. Secondly, appointment of a non-official as the Chairman is the question. Our Chief Minister is taking measures to appoint non-official Chairman. The Commission is functioning. Regarding the Cabinet Sub-Committee report is there. The Chief Minister is taking a lot of interest. Twice the Chief Minister discussed with the minorities' representatives and directed the officials to

implement it strictly. In many Corporations the posts of Chairmen are vacant. Our Chief Minister is thinking to appoint non-officials as Chairmen as early as possible.

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- సెలక్షన్ కమిటీలో మైనారిటీ మెంబర్స్ వుండాలని వున్నది· అది నియామకం చేయలేదు· కారణం ఏమిటి?

(ఇంటరప్షన్)

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- When the Member is asking the Hon'ble Minister should give reply.

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ جناب اسپیکر صاحب سوال بالکل آسان ہے ۔ مائنارٹیز کیلئے جو ۱۵ نکاتی پروگرام اور ۲۰ نکاتی پروگرام ہیں اسکا چیرمن کب بنانے والے ہیں ۔ بات بالکل صاف ہے ۔ منسٹر محمد جانی صاحب گھما گھما کر کہہ رہے ہیں کہ ہمارے چیف منسٹر یہ کرنے والے ہیں وہ کرنے والے ہیں ۔ یہ تمام کی ضرورت نہیں ہے ۔ بات بالکل صاف ہے کہ کل چیف منسٹر آکر جواب دینے کیلئے کہیں ۔ کیونکہ محمد جانی صاحب صرف خالی گھمانے کے سوا کچھ نہیں کہہ رہے ہیں ۔ سوال صرف چیرمن کے تقرر کا ہے ۔

مسٹر اسپیکر :۔ یہ سوال نہیں ہے ۔

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ میری گذارش ہے کہ جواب منسٹر صاحب برابر نہیں دے رہے ہیں ۔ اس سوال کو ملتوی کرکے چیف منسٹر صاحب آنے کے بعد وہ جواب دیں تو اچھا ہوگا ۔

مسٹر اسپیکر :۔ چیرمن کے تقرر کے تعلق سے منسٹر صاحب کہہ رہے ہیں کہ یہ معاملہ چیف منسٹر کے زیر غور ہے ۔

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ زسی ریڈی کہہ رہے ہیں کہ کانگریس ہمیشہ وعدہ کرکے دھوکہ دیتی ہے صرف مائنارٹیز کو چکر دیتی ہے ۔

شری محمد جانی :۔ چکر دینا یا گھمانے کی بات نہیں ہے ۔ ہم مائنارٹیز کیلئے کچھ کرنا چاہتے ہیں ۔ یہ ہماری گورنمنٹ کی پالیسی ہے ۔ ۱۵ نکاتی پروگرام کیلئے چیرمن بنانے کے تعلق سے چیف منسٹر صاحب سوچ رہے ہیں ۔

مسٹر اسپیکر :۔ وہ بول رہے ہیں چکر نہیں بلکہ شکر دے رہے ہیں ۔

شری محمد جانی :۔ چکر دینا نہیں چاہتے چیرمن بنانے کے تعلق سے چیف منسٹر صاحب کے زیر غور ہے کوئی بھی نان آفیشل کو تقرر کرنے والے ہیں آپ ہمیں کام کرنیکا موقعہ دیں ۔

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- Sir, it has become a routine affair for the Minister to give a vague reply. When we ask he should give correct reply.

Sri Mohammed Jani:- I am sorry for it. I am not vague at all. His question, itself, is vague.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- My question is not at all vague. I want a correct answer from him

Sri Mohammed Jani:- No. No.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- Why has he not appointed Chairmen for the A.P. Minorities' Commission for the last one and a half years?

(Interruptions)

Mr. Speaker:- This does not go on record. Mr. Rasool Khan, you ask patiently and peacefully.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- Sir, I have not used even one unparliamentary word.

Sri Mohammed Jani:- Sir, I, in the Government, am more interested in the welfare of the minorities than him.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- No Government is interested in the Muslims. History is there. Sir, I have requested the Hon'ble Minister through you as to why the Government has
9·10 not appointed the Chairman of A.P. Minorities' Commission. I
ఉ. am not asking about the Chairmen of 15 Point Programme or 20 Point Programme. There is little misunderstanding. What I said is why the Government has not appointed Chairman of A.P. State Minorities' Commission. Why is the seat vacant since the last 1½ years? I did not ask about 15 Point Programme.

Mr. Speaker:- Therefore, I said, Mr. Virasat, that you are going out of the question. This does not come under the question. However, he is answering. Please resume your seat.

Sri Mohd. Jani:- Sir, the question relates to 15 Point Programme. I am sorry that nobody questioned what are the 15 Point Programmes. I am prepared for that. Hon'ble Member questioned regarding the Minorities' Commission. I assure this House that the Government is actively considering to appoint a non-official member as early as possible.

Sri K.R. Suresh Reddy (Balkonda):- Sir, being a minorities' sympathiser, I am asking this. The Hon'ble Minister pointed out that there are two programmes - one is 20 Point Programme and the other is 15 Point Programme. This is on central sponsored programmes. Regarding 20 Point Programme there is an evaluation being done by the Government of India. Is a

similar evaluation being done for 15 Point Programme regarding the performance of each State? If an evaluation is being done, what is the position of Andhra Pradesh regarding the implementation of 15 Point Programme? My second point is regarding the funds being sanctioned. What is the quantum of funds being sanctioned under 15 Point Programme? We have under the Minorities' Corporation number of programmes in the district meant for the benefit of minorities and their implementation is being held up due to lack of funds. Is there any scope for the funds being given under 15 Point Programme to be diverted to this Minorities' Corporation for the benefit of minorities?

Sri Mohd. Jani:- Speaker Sir, there is no separate allocation of funds for the implementation of 15 Point Programme. This 15 Point Programme is implemented through various developmental programmes taken up by the State of Andhra Pradesh. Sir, if you permit me I will read out the 15 Point Programme.

Mr. Speaker:- You need not read out all the 15 Point Programme. The Member has asked about the implementation of 15 Point Programme.

Sri Mohd. Jani:- We are implementing, Sir. I do not know the place of the State in India. Our State will be in the second or third place, which information I do not have. If you permit me I will read the 15 Point Programme...

Mr. Speaker:- Send the full information and place on the Table.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్):- 15 సూత్రాల కార్యక్రమం అల్పసంఖ్యాక అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి ఏర్పాటు చేయబడింది. మరి వారి సంక్షేమం గురించి ఈ కార్యక్రమంలో ఏమి తీసుకుంటున్నారు? అందులో నిధులు వున్నాయా? సెలక్షన్ కమిటీలో కూడా కనీసం అల్పసంఖ్యాకులను వేసుకున్నట్లయితే వాళ్ళ కార్యక్రమాల గురించి చెప్పే అవకాశం వుంటుంది. అందుచేత వాళ్ళను అప్పాయింట్ చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి ఎన్ని నిధులు కేటాయిస్తారు?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందే చెప్పాను. ఈ 15 సూత్రాల కార్యక్రమం అమలు చేయడం కోసం ప్రత్యేకమైన నిధులు వుండవు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ తీసుకుంటున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమంలోనే ఈ మైనారిటీలను ఇన్‌వాల్వ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో పెట్టుకున్నదే ఈ 15 సూత్రాల కార్యక్రమం. అందులో మత సంఘర్షణలు రాకుండా చూడడం, మత సంఘర్షణలో మంచి పోలీసులు అంటే సెక్యులర్ పోలీసులను ఏర్పాటు చేసి వారికి న్యాయం జరిగేటట్లు చూడడం; మత సంఘర్షణలకు కారకులయిన వారిని శిక్షించడం, మత సంఘర్షణలో వున్న నేరస్థులకు ప్రత్యేక కోర్టులు ఏర్పాటు చేసి శిక్ష పడేటట్లు చూడడం, మత సామరస్యాన్ని కాపాడడం కోసం చర్యలు తీసుకోవడం, అందులో భాగంగానే మీడియ వాళ్ళను కాన్ఫిడెన్స్‌లోకి తీసుకుని ఇవాళ

దేశంలో వున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా వీటిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడం కోసం ప్రధానంగా ఉద్దేశింపబడ్డ విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలోని పోలీసు వ్యవస్థలో కానీ, మిగిలిన దానిలో కానీ ఖచ్చితంగా మైనారిటీకి సంబంధించిన మంత్రి వుండాలని ప్రభుత్వ నియమావళిలో పొందుపరచబడింది. పోలీసు శాఖ ఇంప్లిమెంటేషన్‌లో తప్పకుండా ఒక ముస్లిం ఆఫీసర్‌ను పెట్టి సెలక్షన్ చేయడం కోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అన్ని చోట్ల ఇది ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాం. మిగతా నియమావళిలో కూడా సాధ్యమయినంతవరకు మైనారిటీ కమ్యూనిటీకి సంబంధించిన ఆఫీసర్‌ను అక్కడ పెట్టడం కోసం ప్రయత్నం జరుగుతుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలలో మైనారిటీ ఉద్యోగులకు తగిన ప్రాధాన్యత యివ్వడం, అలాగే మైనారిటీలను సాంకేతిక విద్యాపరంగా అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యు.జి.సి. వాళ్ల సహాయాన్ని కూడా తీసుకుని మన రాష్ట్రంలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోను, ప్రత్యేకంగా ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. వాళ్లకు కోచింగ్ క్యాంప్స్, ఐ.టి.ఎ.లు, పాలిటెక్నిక్‌లు ఏర్పాటు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. ఓల్డ్ సిటీలో ఒక ఐ.టి.ఐ. ఒక పాలిటెక్నిక్ వున్నది. 20 సూత్రాల కార్యక్రమంలో కూడా ఈ మైనారిటీలకు ప్రాతినిధ్యం కలిగేటట్లు ఉపయోగాలు, లాభాలు వారికే చెందేటట్లు చేయడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ప్రత్యేకంగా డబ్బులు కేటాయించి వాళ్ల కోసం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఏమీ లేదు. 20 సూత్రాల కార్యక్రమంలో వాళ్ల అభివృద్ధి వాళ్లకు యివ్వడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అదే గాకుండా వక్ఫ్ బోర్డు పరిరక్షణ కూడా దీనిలో భాగంగా వున్నది. చట్టాన్ని తెస్తున్నామని మొన్ననే సభకు హామీ యివ్వడం జరిగింది. దేవాదాయ చట్టం లాగానే నూతన చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి వక్ఫ్ సంస్థలను పరిరక్షించడం, వాటిని అభివృద్ధి చేయడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తామనే మాట గతంలో కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. అలాగే మైనారిటీ సమస్యల పరిష్కారం కోసం రసూల్‌ఖాన్‌గారు చెప్పినట్లుగా సెక్రటేరియట్‌లో డెప్యూటీ సెక్రటరీతో ఒక ప్రత్యేకమైన సెల్‌ను ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. మన ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాతనే ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లోను, జి.ఎ.డి.లోను ప్రత్యేకంగా డెప్యూటీ సెక్రటరీని పెట్టి తగిన చర్యలు తీసుకుని సమస్యల పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నామని సభా ముఖంగా సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ اتنی تقریر کرنیکی کوئی ضرورت نہیں ہے جو ۱۵ نکاتی پروگرام ہے اسکا چیرمن بنانے کے لئے حکومت کیا کرنیوالی ہے کب اسکا چیرمن بنانے والی ہے ۔

مسٹر اسپیکر :۔ اسکے لئے تو میں بھی پوچھ رہا ہوں ۔

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ اس سوال کو ملتوی کرئیے اسپیکر صاحب ۔

مسٹر اسپیکر :۔ اس سوال میں ایسا نہیں ہے آپ جو پوچھ رہے ہیں ۔

شری ابراھیم بن عبداللہ مسقطی :۔ ۱۵ نکاتی پروگرام ......

مسٹر اسپیکر :۔ اقلیتوں کا معاملہ ہے ان لوگوں کو بات کرنیکا موقع دیں ۔

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- یہ اقلیتوں کا معاملہ ہے صحیح جواب دیں۔ ۱۵ نکاتی پروگرام کی ترقی کیلئے آپ اس پر چیرمن کب تک غور کرنیوالے ہیں۔

مسٹر اسپیکر:- اس میں سوال ایسا نہیں ہے۔
شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- چیرمن کیلئے آپ کب غور کرنیوالے ہیں۔
مسٹر اسپیکر:- منسٹر صاحب کہہ رہے ہیں کہ چیف منسٹر صاحب اس تعلق سے بہت جلد غور کرنیوالے ہیں۔

సహకార రుణాలమీద వడ్డీ సబ్సిడీ

173–

*8185–సర్వశ్రీ యన్· చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం), జీ· అప్పల సూర్య నారాయణ (శ్రీకాకుళం), యమ్· వెంకటేశ్వరరావు (డిచ్‌పల్లి), కె· చంద్రశేఖరరావు (సిద్ధిపేట), టి· గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):– సహకారశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా: 9·2 ఉ·

(అ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహకార రుణాలకు వడ్డీ సబ్సిడీని ఐదున్నర శాతమునుండి మూడున్నర శాతంకు తగ్గించిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, దానికిగల కారణములెవ్వి?

(ఇ) 1992–93లో ఇందునిమిత్తం విడుదల చేసిన మొత్తం ఎంత?

సహకార శాఖామంత్రి (శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ):– (అ) అవునండీ·

(ఆ) 1986–87 లో ప్రవేశపెట్టిన పథకం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటంటే, రైతు సభ్యులకు సహాయం సమకూర్చడమే గాకుండా, గడుపు తేదీలందు సకాలంలో వాటిని తిరిగి చెల్లించే అలవాటును వారికి నేర్పడం· తద్వారా సహకార రంగంలో బకాయిలు పేరుకు పోకుండా చూడటం· అయితే, సహకార సంఘాల రుణాలు తక్కువ వడ్డీకి లభిస్తున్నందున, పరపతి సంఘాల సభ్యులు తమ బకాయిలను గడుపు తేదీలలో ఖచ్చితంగా తిరిగి చెల్లించే క్రమశిక్షణను ఇంకా అలవర్చుకోలేదని గత 4,5 సంవత్సరాల అనుభవం వల్ల అవగతమవు తున్నది· అందుచేత, గడువుమీరి, వసూలు కాకుండా ఇంకా బకాయిలు పేరుకుపోతూనే ఉన్నందున, ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టిన ముఖ్య ఉద్దేశం, అనుకున్న రీతిగా నెరవేరలేదు·

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్జనోపాయ పరిస్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ విషయాన్ని సమీక్షించడం జరిగింది· ఈ పథకాన్ని మరి ఏ మాత్రం కొనసాగించడానికి సాధ్యపడదని భావించడమయింది· అయితే, గత సంవత్సరం ఈ పథకాన్ని హఠాత్తుగా ఆపివేయకూడదనే ఉద్దేశంతో 30–6–92 తేదీ వరకు ప్రస్తుత రుణ వాయిదాల నగదు వసూళ్లపై 3 1/2 శాతం ఏకరీతి రేటు వంతున 1991–92 సంవత్సరానికి వడ్డీ రిబేటు పథకాన్ని కొనసాగించే నిమిత్తం 30–7–1992 తేదీ ఆహార, వ్యవసాయ (సహకార–3) శాఖ ఎం·ఎస్·నెం· 1042

జి.ఓ.లో ప్రభుత్వం ఉత్తరువులను జారీ చేసింది. అయితే, ఇందులో దీర్ఘకాలిక ప్రాతి పదికపై మంజూరుచేసిన ట్రాక్టరు, కోళ్ళ పెంపకం రుణాలను మాత్రం చేర్చలేదు.

(ఇ) ఈ పథకం క్రింద, సహాయాన్ని అందించే కార్యవిధానంలో సహకార పరపతి సంఘాలకు ప్రమేయం కల్పించకూడదని వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధి జాతీయ బ్యాంకు (నాబార్డు) ఆక్షేపణ తెలియజేసింది. ఈ ఆక్షేపణ దృష్ట్యా ఈ పథకం క్రింద సహాయాన్ని అర్హతగల లబ్ధిదారులకు ఎవరిద్వారా అందేటట్లు చూడాలో, అట్టి ఏజెన్సీలను ఖరారు చేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. అందుచేత, 1992-93 సంవత్సరంలో ఇప్పటివరకు ఈ పథకం క్రింద ఎటువంటి మొత్తాలను విడుదల చేయడానికి వీలుపడలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు క్లియర్‌గా చెప్పారు. అయితే కన్‌సిస్టెన్సీ లేకుండా చెప్పారు. ప్రాంప్ట్ రికవరీస్ ఉంటాయనే ఉద్దేశంతో ఈ స్కీమును పెట్టారు. అయితే రికవరీస్ ప్రాంప్ట్‌గా లేనందువల్ల ఇంట్రస్ట్ రిబేట్ సాధ్యపడదనీ, దీనిని 1991-92వ సంవత్సరంలో అయిదున్నర శాతం నుండి మూడున్నర శాతానికి తగ్గించడం జరిగిందనీ, దీని క్రింద సహాయం అందించడం సహకార పరపతి సంఘాలకు ప్రమేయం లేకుండా, డైరెక్టుగా రైతులకు ఇచ్చేలా ఉండాలనీ నాబార్డ్ చెప్పినందున, ఏ ఏజెన్సీ ద్వారా సహాయం చెయ్యాలనేది ఇంకా డిసైడ్ కాలేదన్నారు. 1990-91, 1991-92 సంవత్సరాలకు ఇంతవరకూ రీయింబర్స్‌మెంట్ ఇవ్వలేదు. రైతులు ఇంట్రస్ట్ చెల్లించారు. ప్రభుత్వం మాత్రం రాయితీ ఇవ్వలేదు. ఈ విధంగా ఇంకా ఎన్ని కోట్ల బకాయిలు ఉన్నాయి? ఎప్పటి లోగా ఇస్తారు? అయిదున్నర శాతం రిబేటును మూడున్నర శాతానికి తగ్గించామన్నారు. ఇది కూడా 1992-93కు ఆపేస్తామన్నారు. ఇందుకు కారణం ఏమిటి? 1986-87లో ఈ స్కీము పెట్టినప్పుడు, బాగా రికవరీస్ వస్తాయనే ఉద్దేశంతో రాయితీ లిచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? ఈ స్కీము ప్రారంభం అయినప్పటి నుంచీ ఇప్పటి వరకూ అయిన రికవరీస్ ఎంత? ట్రాక్టర్లకు, పౌల్ట్రీలకు ఎక్స్‌క్లూడ్ చేశామన్నారు. కారణం ఏమిటి? రైతులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. కనీసం మూడున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీని తీసివేయడం అంటే చాలా దారుణం. మంత్రిగారు డొంకతిరుగుడు సమాధానం చెప్పారు. ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బు లేక బ్యూరోక్రసీ వల్ల ఇదంతా చేస్తున్నారు. కనీసం మూడున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీనయినా కంటిన్యూ చేస్తారా? 1992-93కు ఏజెన్సీ ద్వారా ఇస్తారు? ఎప్పటి నుంచీ ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. 1990-91, 1991-92వ సంవత్సరాలలో రు. 38 కోట్లు - అయిదున్నర శాతం, మూడున్నర శాతం ప్రకారం బాకీ ఉంది. సహకార ప్రణాళికలో నాబార్డ్ రీఫైనాన్స్ స్కీము ద్వారా రైతులకు ఇస్తున్నాము. ఈ మధ్యనే వారు డైరెక్టుగా రైతులకు రుణాలు ఎట్లా చెల్లించాలన్నదానిలో నాబార్డ్ ఒక అబ్జెక్షన్ రైజ్ చేసి, ఈ మధ్యనే దానిని క్లియర్ చేసింది కనుక దానిపై చర్చించడం జరుగు తోంది. ప్రతిపక్షాల వారిని పిలిచి రైతులకు ఎట్లా చేర్చాలి అనే దానిలో చర్చించడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. అయిదున్నర శాతం, మూడున్నర శాతం చొప్పున వడ్డీ రాయితీ బకాయిలను ఈ సహకార సంవత్సరం, జూన్‌లోగా చెల్లించడం జరుగుతుంది. సభాముఖంగా

ఈ మేరకు హామీ ఇస్తున్నాను. ఇక స్కీమును కంటిన్యూ చెయ్యడం గురించి ముఖ్య 4-20
మంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారు. టైం చాలా ఉంది. వారొక నిర్ణయం తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ స్కీము ప్రవేశపెట్టింది. రికవరీస్ బాగా అవుతాయని రాయితీలు ప్రవేశపెట్టారు. ఆ ఉద్దేశం దీనిలో నెరవేరలేదు కనుక, రికవరీస్ సరిగ్గా జరగలేదు కనుక తీసివేయాలనుకుంటున్నట్లు చెప్పారు. స్కీము మొదలు పెట్టేటప్పుడు రికవరీస్ ఎట్లా ఉన్నాయి?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- 1987-88లో డిమాండ్ రు. 59,546.11 లక్షలు ఉంటే వసూళ్లు రూ. 33,729·70 లక్షలు. 1988-89లో రూ. 69,735·51 లక్షలు ఉంటే వసూళ్లు రూ. 43,213·2 లక్షలు, 1989-90లో డిమాండ్ రూ. 1,52[illegible]·13 లక్షలు, ఉంటే వసూళ్లు రూ. 12,721·51 లక్షలు, 1990-91లో డిమాండ్ రూ. 94,498·97 లక్షలు ఉంటే వసూళ్లు రూ. 65,052·48 లక్షలు. 1991-92లో డిమాండ్ రూ. 85,437·65 లక్షలు ఉంటే వసూళ్లు రూ. 54,677·45 లక్షలు ఉంది. 1988వ సంవత్సరం కంటే 1991లో వసూలు ఎక్కువగా ఉంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని జనార్ధనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా రివ్యూచేసి, సకాలంలో వసూలు చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో పెట్టారు. రైతులకు ఈ అలవాటు మంచిది కాదు. ఎట్లాగూ తక్కువ వడ్డీతోనే సహకార రుణాలను ఇస్తున్నాము. సకాలంలో బకాయిలు వసూలుచేయాలనే ఉద్దేశంతో చేశాము.

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ:- ఈ లోన్స్ మీద వడ్డీ రాయితీ ఇప్పుడు ఎల్లా రైతులకు ఉపయోగంగా ఉంది. అయితే రికవరీస్ సక్రమంగా లేవనే ఉద్దేశంతో రాయితీని అయిదున్నర శాతం నుండి మూడున్నర శాతానికి తగ్గించారు. కనీసం ఇదయినా కంటిన్యూ అవుతుందా? రూ. 38 కోట్లు బకాయిలున్నాయని అన్నారు. జూన్‌లోగా ఇస్తామన్నారు. నాబార్డ్ ఏజెన్సీ ఫిక్స్ చెయ్యాలన్నారు. ఇదేమిటి?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ముందే చెప్పాను. ఏజెన్సీని ఫిక్స్ చెయ్యడానికి ప్రతి పక్షసభ్యులను పిలిచి ఫిక్స్ చేస్తామని, అభ్యంతరం లేదనే ముందే చెప్పాను. రూ. 38 కోట్ల బకాయిలు జూన్‌లోగా చెల్లించడం జరుగుతుందని క్లియర్‌గా చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- సమాధానం సూటిగా వస్తే, అనుబంధం ప్రశ్నలు ఉండవు. మంత్రిగారు 1989-90లో డిమాండ్ రూ. 81 వేల చిల్లర ఉంటే, వసూలు రూ. 12 వేల చిల్లర అన్నారు. వసూలు తగినంతగా లేవని అన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించే విధానం మీద నమ్మకం లేక రైతులు కట్టలేదు. ఇప్పుడయినా స్టేట్‌మెంట్ చేస్తారా? గతంలో ఇంట్రెస్ట్ మాఫీ వల్ల 75 శాతం వరకూ రికవరీస్ అయినాయి. అయిదున్నర శాతాన్ని

మూడున్నరకు తగ్గించారు. సొసైటీలకు ఇస్తారో లేదో అని వారు డబ్బు కట్టకుండా ఉన్నారు. ప్రభుత్వమే అయోమయంలో ఉంది కనుక రైతులు కట్టలేదు. అట్లాగే ఇంట్రస్టు మాఫీ చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. చేస్తారా?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:– ఈ సహకార ఋణాలు నాబార్డు రీఫైనాన్సింగ్ స్కీము మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. ఇంట్రస్టు వేవ్ చేసేందుకు నాబార్డు ఒప్పుకోవడం లేదు ఈ మధ్యన. దీనిని పునరాలోచన చేసి ప్రభుత్వానికి బర్డెన్ అవుతుందని అయిదున్నర శాతాన్ని, మూడున్నర శాతానికి చేశాము. 1992లో ఎలక్షన్స్ తరువాత ఎలెక్టెడ్ బాడీస్ ఈ సంవత్సరం కలెక్షన్స్ ఎక్కువ చేశారు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– నాబార్డు డైరెక్టుగా సొసైటీ నుంచి ఒప్పుకోలేదు అన్నారు. ఇంతకుముందు కర్షకపరిషత్ నుంచి ఇచ్చేందుకు ఒప్పుకున్నారు.

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ ఎం.టి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):– మంత్రిగారు కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంట్‌లోని సాధకబాధకాలు చెప్పారు. ప్రశ్న ఏమంటే అయిదున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీని మూడున్నర శాతానికి తగ్గించారు. ఇదయినా కంటిన్యూ చేస్తారా లేదా? రికవరీ జరగలేదు కాబట్టి తగ్గించామన్నారు. తెలంగాణా మొత్తంలో, రాయలసీమలో పంటలు లేవు. కరువు కాటకాలతో బాధపడుతున్నారు. దానివల్ల రికవరీస్ సక్రమంగా లేవు. పంట పండి, కట్టని వారి గురించి మేము సమర్థించము. కరువు తీవ్రంగా ఉంది. కనుక వడ్డీ మాఫీ చేస్తారా? రీపే చెయ్యకపోయినా, తిరిగి ఋణాలు ఇచ్చే అవకాశం ఉందా?

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు (బుగ్గారం):– ఈ సంతవ్సరం రికవరీస్ బాగా ఉన్నాయన్నారు. ఇది వాస్తవం. ఇందుకు శాసనసభ్యులం కూడా కొంతవరకూ బాధ్యులము. గతంలో రాంభూపాల్‌చౌదరిగారు మంత్రిగా ఉండగా అయిదున్నర శాతం రిబేటును మూడున్నర శాతానికి తగ్గించారు. ఇదయినా యథాతథంగా ఉంచే ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:– కోఆపరేటివ్ ఇయర్‌కు టైం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారని ముందే చెప్పాను. బకాయిలు జూన్‌లోగా ఇస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు (నర్సాపురం):– 1986–87, 1988–89 1989–90లలో రైతులకు అయిదున్నర శాతం రాయితీ ఇచ్చారు. ఆనాడు కూడా నాబార్డు ఉంది. ఈనాడూ

ఉంది. అప్పుడు లేని అభ్యంతరం ఇప్పుడెందుకు వచ్చింది? టెక్కర్స్‌కు, సిమెంటు వంటి రంగాలలో రాయితీలు ఇస్తారు కానీ రైతులకు ఎందుకు వెన్నక్కిపోతారు? అయిదున్నర శాతం రాయితీ ఇస్తామంటే రైతులు తమ పంటలను తక్కువ రేటుకు అమ్ముకుని కట్టారు. పంట మీద రావలసిన ధర రాలేదు. ఆ నష్టంతో పాటు ఇప్పుడు వడ్డీ రాయితీ శాతాన్ని కూడా తగ్గించారు. దీనిపై చర్య తీసుకుంటారా? రాయితీలు ఇస్తారా?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఇంతకుముందే చాలామంది అడిగారు. సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. అయిదున్నర శాతం రాయితీని మూడున్నరకు తగ్గించడం జరిగింది. ఆ రెండూ కలిపి ఇవ్వవలసిన బకాయిలు జూన్ నెలలోగా ఇస్తాము. రివైజ్ చెయ్యడానికి ముఖ్య మంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారని చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు (ఆలేరు):- అధ్యక్షా, రైతుల మీద అనేక రకాలుగా ఈ 9.40 ప్రభుత్వం కనిపెట్టుకొని, అనేక రకలైన ఒత్తిడిని తీసుకొనివచ్చి, రైతాంగాన్ని కష్టాల్లో పెడుతున్నది. వడ్డీ సబ్సిడీని ఐదున్నర శాతం నుండి మూడున్నర శాతానికి తగ్గించదన్నారు. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు ఈ మూడున్నర శాతమైనా ఉంటుందో లేదో అనుమానంగా చెప్పారు. కాబట్టి ఈ మూడున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీనైనా కొనసాగిస్తారా లేదా? ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటో దయచేసి తెలియచేయండి.

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, 1986 నుండి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నంత కాలం ఇచ్చినటువంటి వడ్డీ రాయితీగానివ్వండి, సబ్సిడీ కానివ్వండి దగ్గర దగ్గర 123 కోట్ల రూపాయలు. అందులో కూడ 74.68 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే అప్పుడు చెల్లించడం జరిగింది. మిగతా బకాయిలన్నీ కూడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతే ఇవ్వడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ.ఆర్.డి.ఎస్. స్కీమ్ రద్దు అయిన తరువాత దాని క్రింద ఉన్న డబ్బు కాని లేదా 1990-91, 1991-92 సంవత్స రాలలో ఇచ్చిన వడ్డీ మాఫీ గాని దగ్గర దగ్గర 215 కోట్ల రూపాయలు గాని రైతులకు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- అధ్యక్షా, నేను అడిగింది సబ్సిడీ కొనసాగుతుందా లేదా అని.

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:- సబ్సిడీ కొనసాగించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారని నేను ముందే చెప్పాను. దానికి ఇంకా టైమ్ ఉంది. కోఆపరేటివ్ సంవత్సరం జూన్‌లో ప్రారంభమవుతుంది.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం లక్షలాది రైతులకు సంబంధించినది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అయిదన్నర శాతం ప్రకటిస్తే, దానిని వారు మూడున్నర శాతానికి తగ్గించారు. ఒక సంవత్సరం అయిదున్నర అన్నారు మరొక సంవత్సరం మూడున్నర అంటున్నారు. ఇస్తామని చెప్పిందికూడ ఇవ్వలేదు. మొదటనే మంత్రిగారు మానేస్తున్నామన్నారు.

తరువాతేమో ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలిస్తున్నారని అన్నారు. ఇది చాల ముఖ్యమైన ప్రశ్న, ప్రాధాన్యమైన ప్రశ్న. ఇప్పటికే 9.30 అయిపోయింది. మీరు ఎక్కువ సప్లిమెంటరీలు ఇవ్వడం లేదు. రైతులు ఈనాడు నీరు లేక అలమటిస్తున్నారు. ఎరువుల ధరలు పెంచేశారు. కాబట్టి వీటి అన్నింటిని చర్చించడానికి ఒక అరగంట చర్చించడానికి మీరు అనుమతి ఇవ్వాలి. ఇక్కడాడి నుంచి రైతులు కరువు పరిస్థితులలో ఉన్నారు. కాబట్టి దయచేసి అరగంట చర్చించడానికి అనుమతి ఇవ్వాలి.

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:– అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ఈ విషయం మీద దాదాపు 20 నిముషాలు చర్చించడం జరిగింది.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి.– ప్రభుత్వం ప్రకటించింది కూడ ఇంతవరకు రైతులకు ఇవ్వ లేదు. రైతులను మోసం చేస్తున్నారు.

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:– అధ్యక్షా, నేను గౌరవ సభ్యులు సాయిరెడ్డిగారికి తెలియచేసేదేమిటంటే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దగ్గర దగ్గర 123 కోట్ల రూపాయలు ప్రకటించి కేవలం 74 కోట్ల రూపాయలే ఇస్తే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వడ్డీ రిబేట్ కాని, ఏ.ఆర్.డి.ఎస్. స్కీమ్ క్రింద కాని 215 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పటికే 20 నిమిషాలు దీనిమీద చర్చ జరిగింది. ఇంకా అరగంట చర్చించడం అవసరం లేదు. నేను చాల క్లియర్‌గా చెప్పాను. ఎవరికి సందేహం లేకుండా.

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా, రైతులు సకాలంలో బకాయిలు చెల్లించేందుకుగాను ఈ పథకం యొక్క ఉద్దేశం....

మిస్టర్ స్పీకర్:– మినిస్టరుగారూ, వారు అడిగేది ఈ విషయంపై ఇంకొక అరగంట చర్చించడానికి అనుమతి ఇవ్వమంటున్నారు. ఆ విధంగా చర్చిస్తే తప్పు ఏముంది?

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:– ఇప్పటికే 20 నిమిషాలయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:– 20 నిమిషాలు కాదు 30 నిమిషాలు కానివ్వండి....

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:– అధ్యక్షా, నేను క్లియర్‌గా చెప్పాను రైతులు సకాలంలో ఋణాలు చెల్లించేదానికి 1986లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొదలుపెట్టింది. మంచి ఉద్దేశ్యంతో వారు మొదలుపెట్టారు. కాని గత 4, 5 సంవత్సరాల చరిత్ర మనం తీసుకొన్నప్పుడు రైతులు ఇదే అలవాటు పడిపోతున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, వారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

శ్రీ కన్న లక్ష్మీనారాయణ:- కమర్షియల్ బ్యాంకుల కన్నా కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు తక్కువ వడ్డీ రేటుతో ఋణాలిస్తున్నాయి. ఇచ్చే ఋణాలను సకాలంలో చెల్లించాలి. దీస్ యీస్ రీఫైనాన్స్ సిస్టమ్ ఫ్రమ్ "నాబార్డ్". అయితే నాబార్డ్ ఒప్పుకోవడం లేదు. నాబార్డ్ అభ్యంతరం చెపుతున్నది. ఇక దీనిమీద చర్చ అనవసరం నేను చాల క్లియర్‌గా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు ఆలోచించండి - మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పుతూ ఇంకా చర్చ అనవసరం అన్నారు. రైతుల దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఇంకా ఏజెన్సీ ఫిక్స్ అప్ చేయలేకపోతున్నామన్నారు. 38 కోట్ల రూపాయలు వడ్డీ రాయితీల క్రింద, 67 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఎరువుల సబ్సిడీ మొత్తం 105 కోట్ల రూపాయలను చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఇవ్వడానికి మీరు ఇంకా ఏజెన్సీలు ఫిక్స్ అప్ చేయలేకపోయారు. అదే పారిశ్రామికవేత్తలకు టాక్స్ రాయితీల క్రింద 600 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. దాని కారణంగా ఈ రాష్ట్ర రెవిన్యూ ఆదాయం 20 శాతం నుండి 13 శాతానికి పెరుగుదల పడి పోయింది. అయినప్పటికీ మీరు పునరాలోచించడానికి సిద్ధంగా లేరు. కాని రైతులకు ఇచ్చే అయిదున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీ నుండి మూడున్నర శాతానికి తగ్గించినా, కనీసం ఆ మూడున్నర శాతాన్ని అయినా కొనసాగించడానికి అయినా పునరాలోచిస్తామని చెప్పుతున్నారు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను రైతు సమస్యలు గురించి చర్చించడానికి, ఆలోచించడానికి మీరు టైమ్ అక్కరలేదంటున్నారు. ఇది న్యాయమా? మీరు వ్యాపారస్థులకు 600 కోట్ల రూపాయలు టాక్స్ రాయితీల క్రింద ఇచ్చారు. అది వాస్తవమా కాదా? దానివల్ల మీ ఆదాయం పడిపోయింది. కాని చిన్న రైతులకిచ్చే వడ్డీ సబ్సిడీ గురించి పునరాలోచిస్తామంటున్నారు మంత్రిగారు. జూన్ వరకు టైమ్ ఉందంటున్నారు. అధ్యక్షా, ఇది ఎంత దురదృష్టమో ఆలోచించండి. ఆల్‌రెడీ నోటీసులు ఇచ్చారు. కొంతమందికి జనవరితో డ్యూ డేట్స్ అయిపోయాయి. కొంతమంది డ్యూ డేట్స్ మార్చి 31తో అయిపోతాయి. డ్యూ డేట్‌లో కట్టితేనే వడ్డీ రాయితీ వస్తుంది. కాని మంత్రిగారు జూన్ వరకు టైమ్ ఉన్నదంటున్నారు. ఇదెక్కడి ఆలోచన? ప్రభుత్వం అవగాహనతో సభ దృష్టికి విషయాలను తీసుకొనిరాలేక పోతున్నది. అందుచేత అధ్యక్షా, సక్రమంగా దీన్ని గురించి ఆలోచించడానికి దయచేసి మంత్రిగారు పట్టుదలకు పోకుండా అరగంట కాకుండా రెండు గంటలు చర్చించడానికి అనుమతి ఇవ్వాలి. రైతులకు ఎంతో అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఎరువుల ధరలు పెరిగి పోయాయి. ప్రతిదానికి ఇన్‌పుట్స్ పెరిగిపోతున్నాయి. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు, లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్‌గారు కూడా చెప్పారు. వ్యవసాయ పంట ఉత్పత్తి ధరలు పడిపోతున్నాయని. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడ భయాందోళనలను వ్యక్తం చేస్తున్నది. ఈ మధ్య ప్రధాన మంత్రిగారు కూడ ఒక మీటింగ్ పెట్టారని మీకు చెప్పుతున్నాను. ఈ విషయాలన్నీ సుదీర్ఘంగా చర్చించడానికి మీరు రెండు గంటలు అనుమతి ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రైతులపట్ల ప్రభుత్వానికి సానుభూతి లేదని కాని, మరొకరికి ఉందని అనే ప్రశ్న కాదు. ఇది వ్యవసాయక రాష్ట్రం. ప్రభుత్వంలో ఎవరు ఉన్నప్పటికీ కూడ రైతాంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం తగినటువంటిది కాదు, సాధ్యం కానటువంటి పని కాదు. అయితే ఒక ఈ ఇష్యూకి స్పెసిఫిక్‌గా అరగంట కావాలంటున్నారు. కాని నాకు గుర్తు

ఉన్నంతవరకు తమరికి కూడ గుర్తుచేస్తున్నారు – వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు పడిపోవడం గురించి, రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి మనం చర్చించాలనుకొన్నాం. ఆ సందర్భంలోనే ఈ విషయాన్ని కూడ జోడించి ప్రస్తావించడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. అధ్యక్షా, రైతులకు అంతో ఇంతో సహాయం చేయాలనే ఆతుర్త ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. మన అందరికంటే రైతులపట్ల సరైన అవగాహన ఉన్నటువంటి వారు మన ముఖ్య మంత్రిగారు. వారు కూడ ఈ ప్రశ్నపైన అరగంట చర్చిస్తే బాగుంటుందని భావిస్తే మీరు ఆలోచించండి. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే, ప్రతిపక్ష నాయకులందరూ కూడ వ్యవసాయోత్పత్తుల గురించి చర్చిస్తే అది ఒక పద్ధతి. లేదా ఎక్స్‌క్లూజివ్‌గా ఒక అరగంట ఈ విషయంపైనే చర్చించాలనుకొంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. పోతే చర్చించడానికి టైమ్ కేటాయించవలసింది తమరు అనే మాట గుర్తుచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– సార్ అనౌన్స్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇప్పుడు ఎట్లా చేస్తాను?

ఫ్లాట్ల కొనుగోలుకు ఉద్యోగులకు ఋణాలు

176–

*7999– సర్వశ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి (పెద్దపల్లి), జె. రత్నాకరరావు:– ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఇతరులతో సంయుక్తంగా ఇంటిస్థలం కల్గియుండి నిర్మించబడునట్టి ఫ్లాట్ కొనుగోలుకై భవన నిర్మాణదారులతో ఒప్పందము కుదుర్చుకొని భవన నిర్మాణదారులకు ఒప్పందంమేరకు వాయిదా మొత్తాలను చెల్లించటానికి ఉద్యోగులు భవననిర్మాణ ఋణాలకు అర్హులా;

(ఆ) అయినచో, మొదటి వాయిదా మొత్తాన్ని విడుదల చేయునపుడు వారు ఏ ఆస్తిని తనఖా చేయుదురు;

(ఇ) నిర్మాణదారులనుండి ఫ్లాట్‌ను ఏకంగా కొనుగోలు చేయుటకై ఋణాలకు ఉద్యోగులు అర్హులా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:– (అ) కాదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) అవునండీ.

·50 శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:– అధ్యక్షా, స్వంత భూములున్న ఉద్యోగస్తులకు ప్రభుత్వం గృహనిర్మాణాలకు ఋణాలు మంజూరు యిస్తోంది. అదే విధంగా గ్రూప్ ఆఫ్

ఎంప్లాయీస్ గనుక భూమి కొనుక్కుని బిల్డరు ద్వారా ఫ్లాటు నిర్మాణం చేసుకున్నట్లయితే ఈ ఋణ సదుపాయం కల్పించే విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- జి.ఓ.ఎంఎస్. 368, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు, తేది. 26-3-58లో వున్నవి మనకు ఒరిజినల్ రూల్సు. వీటిని టైమ్ అండ్ ఎగ్జైన్ మారుస్తూ ఎమెండు చేస్తూ వచ్చారు. Amendments to this G.O. have been issued on 13th of July, 1989. కానీ ఈవేళ్టి నియమనిబంధనల ప్రకారం వాటికి తావులేదు. దాని కారణంగా ఒక పదిమంది ఎంప్లాయీస్ కలిసి ఒక పీస్ ఆఫ్ ల్యాండ్ తీసుకుని ఒక బిల్డరుకు యిచ్చి యిళ్ళు కట్టమంటే సరిగ్గా దాని నెంబరు ఏది వస్తుందో, సరిహద్దులు ఏమిటో తెలియకుండా ఋణం యివ్వడం కష్టం. అయినా ఒక కేసులో లెజిస్లేచర్ డిపార్టుమెంటులో ప్రిలిమినరీగా... Subject to the following conditions:

1. Furnishing of additional securities as in the case of Vanasthalipuram; and

2. Furnishing of separate sale-deed for any undivided share of land for the flat mortgaged to the Government. లీగాలిటీయే తప్ప ప్రభుత్వానికి సానుభూతివుంది. కాని యిప్పుడున్న నియమ నిబంధనలు ఫరదర్‌గా మారిస్తే తప్ప యిది స్ట్రెయిట్ ఎవే సాధ్యంకాదు.

తీవ్రవాదులు ధ్వంసముచేసిన యిండ్లకు నష్టపరిహారము

177-

*6775- శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తీవ్రవాదులచే పేల్చివేసిన గృహాల బాధితులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రూ.20,000/- వరకు నష్టపరిహారము చెల్లించుచున్నదా;

(ఆ) అయినచో, దానిని పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైన ఉన్నదా;

(ఇ) ప్రభుత్వము బాధితులలో ఎవరికైనా రూ.20,000లకు మించి చెల్లించినదా; అయినచో, ఎవరికి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున హోంమంత్రి (డా.ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి):- (అ) తీవ్రవాదులు ఇండ్లు పేల్చి వేసినందున నష్టపోయిన వారికి ప్రతి సందర్భంలోను రూ.20,000/-ల గరిష్ఠ పరిమితికిలోబడి వాస్తవంగా జరిగిన నష్టంమేరకు ప్రభుత్వం సహాయ పరిహారం మంజూరు చేస్తున్నది.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) లేదండీ.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:– ఇప్పటివరకు మన రాష్ట్రంలో గౌరవ మంత్రులు శ్రీ నరసింహారెడ్డిగారు, జగన్నాయక్‌గారు, భీంరావుగారు, మాజీ మంత్రి లక్ష్మయ్యగారు, శాసనసభ్యులు చిన్నారెడ్డిగారు, నరసయ్యగారు, రామచంద్రరావుగారు, పి. పురుషోత్తమ రావుగారు, యింకా అనేకమంది శాసనసభ్యులే కాదు మంత్రులు, మాజీ మంత్రులు అనేకులు ప్రైవేటు వ్యక్తులు ఆఫీసులకు తమ భవనాలు కిరాయికి యిచ్చిన సందర్భాలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా ములుగులో సబ్‌కోర్టు బిల్డింగు. మా నియోజకవర్గంలో రాయ పర్తిలో మండల రెవిన్యూ కార్యాలయ భవనం. అదే విధంగా అనేక ప్రైవేటు ఆస్తులు ధ్వంసం కాబడినాయి. మీద్వారా అడుగుతున్నాను, యిప్పటివరకు ఈ రకంగా ఎంతమంది ప్రైవేటు గృహాలు ప్రభుత్వానికి యిచ్చినవి ధ్వంసంకాబడినాయి? వాటికి ఆర్. అండ్ బి. నుంచి అంచనాలు వచ్చాయా? గతంలో మాజీ ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు అసెంబ్లీలో ప్రకటించారు, 50 శాతం వరకు అంచనాల మేరకు నష్టపరిహారం యిస్తామని. అది అమలు జరిగిందా? అమలు జరిగితే ఎంత మందికి నష్టపరిహారం యిచ్చారు? ప్రభుత్వానికి ఏ మేరకు ఆర్. అండ్ బి. శాఖ వారిస్తే, ఆ మేరకు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం పునరాలో చిస్తారా? తీవ్రవాదులవల్ల అంగవైకల్యం పొందిన, లేక చనిపోయిన వారికి పునరావాసం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏరకమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:– ఇంతవరకు ప్రభుత్వం జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం.139, తేదీ 13.3.92 ప్రకారం రూ. 9,07,600/–లు ఎక్స్‌గ్రేషియాగా 46 మందికి చెల్లించడం జరిగింది. ఈ జి.ఓ. ప్రకారం మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జనార్ధనరెడ్డిగారు యిచ్చిన హామీని పురస్కరించుకొని, కొన్ని గైడ్‌లైన్సు ఫిక్సుచేసి ఈ ఎక్స్‌గ్రేషియా యివ్వడం జరిగింది. గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం, ఏ ఆస్తి అయినా తీవ్రవాదుల చేతులలో ధ్వంసం కాబడితే అది రూ. 20 వేలకు లోపల ఎంత ఆస్తి ధ్వంసమైతే అంత నష్టపరిహారం యివవ్వడం జరుగుతుంది. అది రూ. 20 వేలకు మించితే రూ. 20 వేలు మాత్రమే గరిష్ట పరిమితిగా విధించడం జరిగింది. ఎం.ఆర్.ఓ.లకు యిచ్చిన భవనాలు తీవ్రవాదులు కూల్చివేస్తే వాళ్ళకు కొన్ని కండిషన్సు పెట్టారు.

The owner shall allow the Government Office continue in the same building for a minimum period of five years.

The owner shall ensure against future damage for Government shall not take any responsibility for giving any assistance in case of future attack.

(Interruption)

Mr. Speaker:- I am not allowing any more supplementaries after 9.30 a.m. I will adjourn the House if Members do nct behave. I am not allowing anybody.

(Interruptions)

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పోస్టుపోన్ చేయండి.

Mr. Speaker:- All right. I am postponing Question No. 177 (*6775).

విలువ తగ్గింపువల్ల ప్రపంచబ్యాంకు నిధులు సమకూర్చిన ప్రాజెక్టులకు అధిక ఆదాయం

178-

*5449-(ఎం)- సర్వశ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్గిర్), సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఇటీవల డాలరుతో రూపాయి మారకపు విలువ తగ్గినందువలన ప్రపంచబ్యాంకు నిధులు సమకూర్చినట్టి ప్రాజెక్టుల, తుఫాను పునర్నిర్మాణ ప్రాజెక్టుల రూపాయి తుల్యార్థకత పెరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులు సమకూర్చినట్టి ప్రాజెక్టుల తొలి డాలరు రూపాయి తుల్యార్థకత ఎంత; మరియు విలువ తగ్గింపువలన అధిక రూపాయి తుల్యార్థకత ఎంత ఆశించబడుతున్నది;

(ఇ) విలువ తగ్గింపులవలన ద్రవ్యమారకంలో పొందిన అధిక రూపాయి విలువను ఎందు నిమిత్తం వినియోగింపదలిచినారు; కాలగతిలో పెరిగే ప్రాజెక్టు ఖర్చులను ఏవిధంగా భరించతలపెట్టినారు?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున (శ్రీ కె. రోశయ్య):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) రూపాయి మారకం విలువ తగ్గింపు వల్ల, ప్రపంచబ్యాంకు సహాయం చేస్తున్న వివిధ ప్రాజెక్టుల కోసం రూపాయిల రూపంలో అదనంగా అందగలదని ఆశించిన మొత్తం వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(ఇ) ప్రపంచబ్యాంకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించినట్లయితే, అదనంగా అందే మొత్తాన్ని ఆ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలకు పెరిగిన ఖర్చును, అదనపు అంశాల ఖర్చును భరించేందుకు ప్రధానంగా ఉపయోగించాలని సంకల్పించడమయింది. ప్రాజెక్టు విషయంలో పెరిగిన వ్యయం డాలరు రూపంలో సహాయం చేసేందుకు అంగీకరించిన

మొత్తానికి మించినట్లయితే, అందుకు అవసరమైన అదనపు నిధులను రాష్ట్రప్రభుత్వ వనరులనుండి సమకూర్చుకోవలసి ఉంటుంది.

ప్రశ్న నెం. 5449-ఎం. లోని (బి) అంశానికి సమాధానంగా సభాసమక్షంలో ఉంచిన వివరణ.

(రూ. కోట్లలో)

సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	విలువ తగ్గింపువల్ల కేటాయింపు మొత్తంలో ఆశించిన నికర పెరుగుదల
(1)	(2)	(3)
1.	క్రాఫ్ట్‌మన్ ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రాం	17.11
2.	నేషనల్ ట్రైనింగ్ ప్రాజెక్టు	4.64
3.	ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టు	మార్పులేదు
4.	టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రాజెక్టు	13.28
5.	నేషనల్ సెరికల్చర్ ప్రాజెక్టు	24.48
6.	ష్రింప్ అండ్ ఫిష్ ప్రాజెక్టు	14.20
7.	వాటర్‌షెడ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రాజెక్టు	7.45
8.	నేషనల్ వాటర్ మేనేజ్‌మెంట్ ప్రాజెక్టు	46.40
9.	హైదరాబాద్ వాటర్ సప్లై అండ్ శానిటేషన్	77.66
10.	సైక్లోన్ ఎమర్జన్సీ రీకనస్ట్రక్షన్ ప్రాజెక్టు	214.00
11.	ఆంధ్రప్రదేశ్ II ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు	43.00

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానం చూస్తే రూపాయి డీవాల్యుయేషన్ తర్వాత నెట్ ఇన్‌క్రీజ్ ఇన్ అమౌట్‌లే రూ. 420 కోట్లున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రపంచ బ్యాంకు ఫండ్సు కింద ఏ ఏ పనులు మంజూరు చేశారో అవన్నీ పూర్తి చేశారా? మొత్తం ఎమౌంట్ ఎంత? దాని కింద మంజూరు చేసినవి పూర్తి చేయకుండా వాటిని కౌన్సిలు చేసి అదనంగా వేరే జిల్లాలలో పనులు తీసుకున్న మాట వాస్తవమా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ ప్రశ్న చూడండి అధ్యక్షా. ఉప ప్రశ్న ఎట్లా వస్తుంది? కన్వర్షను వల్ల వచ్చిన ప్రశ్న? కాని డీటైల్సు ఆఫ్ ద వర్క్సు కాదు. కావాలంటే ఒక మాట చెప్పగలను. మొత్తం టోటల్ వర్క్సు ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులతో శాంక్షను చేసిన 2 వేల 60 కోట్ల 18 లక్షల రూపాయల విలువైన పనులు మంజూరుచేయడం జరిగింది. దాని వల్ల కన్వర్షను మార్పులు 462 కోట్ల 22 లక్షలు అదనంగా వచ్చింది. ఇక మొత్తం ఇప్పటికి రూ. 2522 కోట్ల 40 లక్షలు. ఏ వర్కయినా వరల్డ్ బ్యాంక్ శాంక్షన్ చేసిన తరువాత ఆరోజు ఉండే రూపీ, డాలర్ కన్వర్షన్ బట్టి మనకు వస్తుంది. సబ్సీక్వెంట్‌గా

అన్‌స్పెంట్ ఎమవుంట్ మీద మరల మారిన వ్యాల్యూ వస్తుంది. అన్నింటికీ ఒకేరకమైన బెనిఫిట్ రాదు. ఏ వర్క్ శాంక్షన్ అయినా, ఖర్చయిపోగా, మిగిలిన మొత్తం ఎంత ఉంటుందో దానికి మాత్రమే కన్వర్షన్ అప్లయి అవుతుంది. డిటెయిల్స్ ఆఫ్ స్కీమ్ కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– ఫండ్స్ డిటెయిల్స్ గురించి నేను అడిగింది. ఫండ్స్ డైవర్ట్ చేశారండి. దానికీ, దీనికీ సంబంధం ఎట్లా లేదండీ, చెప్పండి.

రాష్ట్రంలో పోలీసు వ్యవస్థ పునర్వ్యవస్థీకరణ

179–

*7075–శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):– హోంశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని పోలీసు వ్యస్థను దశలవారీగా పునర్వ్యవస్థీకరించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) సదరు పథకంలోని భాగంగా విభాగాలను, సర్కిల్‌లను పెంచుటయేకాక పోలీసు స్టేషన్లకు భవనములను నిర్మించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఇ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేవి?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:– (అ) అవునండీ.

(ఆ) నియంత్రణా అవధిని హేతుబద్ధం చేయడం ద్వారా కట్టుదిట్టమైన పరిపాలన కోసం 222 మండల పోలీసు స్టేషన్లను పటిష్టపరచడంతోబాటు, అంతేకాకుండా 16 కొత్త సబ్ డివిజన్లను, 95 సర్కిళ్ళను ఏర్పాటుచేయడం కోసం ప్రభుత్వం ఇప్పటికే మంజూరును ఇచ్చింది. నిధుల లభ్యతను బట్టి పోలీసు స్టేషన్లకు భవనాలను నిర్మించే పనిని చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:– అధ్యక్షా, నావి మూడు ఉప ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. మొదటిది 'సి'కి సమాధానం ఇవ్వలేదు. మేము అడిగింది దానికి సంబంధించిన వివరాలు ఏమిటి అంటే సంఖ్య మాత్రమే చెప్పారు. పోనీ 222 మండల్ పోలీస్‌స్టేషన్లు, 16 కొత్త సబ్ డివిజన్లు, 95 సర్కిల్స్ ఎక్కడెక్కడ ఏర్పాటుచేస్తున్నారో వివరాలు చెప్పి ఉంటే బాగుండేది. ఇప్పటి కయినా సభాసమక్షంలో ఉంచుతారా? రెండవది ఏమిటంటే, ఎన్ని సర్కిల్స్‌కు ఎన్ని సబ్ డివిజన్లు అనే స్టాండర్డ్ ఉందా? లేక కొన్నిచోట్ల మూడు సర్కిల్స్‌కు ఒక సబ్ డివిజన్ పెట్టారు. కరీంనగర్, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో 6 సర్కిల్స్‌కు కూడా ఒక సబ్ డివిజన్ లేకుండా

ఉంది. ఇటువంటి వ్యత్యాసం లేకుండా చూడడానికి ఏదయినా ప్రామాణికత ఉందా? మూడవది చాలా ముఖ్యమయిన ప్రశ్న ఏమిటంటే, లా అండ్ ఆర్డర్ మన స్టేట్‌కు సంబంధించిన సబ్జక్టు అయినప్పటికీ, రాష్ట్రంలో దీనికి సంబంధించి తగినంత పోలీసు సిబ్బందిని బలపరచ డానికి వనరులు లేకగానీ, శ్రద్ధ లేకగానీ, చేతగాక గానీ మన ప్రభుత్వం వెనుకబడి ఉంది. ప్రతి చిన్నదానికి కేంద్రంప్పైన ఆధారపడవలసి వస్తున్నది. కేంద్రంవద్ద కావలసినంత పోలీసు బలగం ఉన్నప్పటికీ మనకు సహాయం చేయలేకపోతోంది. కారణం ఏమన్నా కానీ. దీనివలన మన రాష్ట్రంలో పోలీసు బలగాల సంఖ్య పెంచుకొని శాంతిభద్రతలకు ఎదురయ్యే సవాళ్లకు దీటుగా తయారుచేయడానికి పద్ధతులు ఉన్నాయా? వాటిని పూర్తి చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:– స్పీకర్ సర్, 'సి' ప్రశ్నకు సమాధానం అవసరం లేదు. 'బి'లో కలిపి చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:– కలిపి సంఖ్య చెబితే ఏ ఏ జిల్లాలో, ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఎట్లా తెలుస్తుంది?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:– మండల్ పోలీసు స్టేషన్లు 222, కొత్త సబ్ డివిజన్లు 16, సర్కిల్స్ 95 ఇవి ఎక్కడెక్కడ వున్నాయో పూర్తి సమాచారం ఇస్తాను. సర్కిల్స్‌కు, సబ్ డివిజన్లకు ఏమీ ప్రామాణికత లేదు. కేవలం ప్రజా ఉపయోగాన్ని, శాంతి భద్రతలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏవిధంగా సర్కిల్స్ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది, ఏ సర్కిల్ ఏ డివిజన్లో ఉంటే బాగుంటుందని ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్‌గా ఆలోచన చేసి ఏ జిల్లాలో ఎన్ని సబ్ డివిజన్లు అవసరమో, ఎన్ని సర్కిల్స్ అవసరమో అవన్నీ సంబంధిత శాఖకు చెందిన అధికారు లతో చర్చించి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ప్రామాణికత మామూలుగా ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు 3 నుండి 4 సర్కిల్స్‌కు ఒక సబ్ డివిజన్ ఉంది. కేంద్రం మీద ఆధారపడవలసి వస్తున్నది అన్నారు. వాస్తవానికి తీవ్రవాదులను అణచేయడానికి కేంద్రాన్ని అదనపు బలగాలు అడగడం జరిగింది. అందుకని ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆలోచన చేస్తే, మాటమాటికి కేంద్రం మీద ఆధారపడకుండా రాష్ట్రం అదనపు బలగాలు సమీకరించుకుంటే బాగుంటుందని ఆలోచించి రెండు బెటాలయన్లు సమీకరించుకుంటే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశారు.

2 కొత్త బెటాలియన్స్ ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా ఆలోచిస్తుంది అని మనవిచేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో పాడిపరిశ్రమ కర్మాగారాలు

180–

*7812– శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:– పశు సంవర్ధన, పాడిపరిశ్రమశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సమాఖ్య, 3.6 కోట్ల రూపాయ లతో పాడిపరిశ్రమ కర్మాగారాలను నెలకొల్పటానికి నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో వాటిని ఎచ్చట నెలకొల్పుతారు; ఒక్కొక్కదాని వ్యయమెంత?

పశుసంవర్ధన, పాడిపరిశ్రమ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. జగన్నాయక్):– (అ) అవునండి.

(ఆ) ఈ క్రింది భారీ ప్రాజెక్టులు నెలకొల్పడం జరుగుతున్నది:

సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	అంచనా వ్యయం (రూపాయలు లక్షలలో)
(1)	(2)	(3)
1.	విశాఖ డెయిరీ విస్తరణ	254.00
2.	రాజమండ్రి డెయిరీ విస్తరణ	452.37
3.	ఒంగోలు డెయిరీలో 30 మెట్రిక్ టన్నుల పాలపొడి కర్మాగార స్థాపన	1695.98
4.	చిత్తూరు డెయిరీ విస్తరణ	289.64
5.	జంటనగరాల్లో ఆటోమెటిక బల్క్ వెండింగ్ యూనిట్ల స్థాపన	331.97
6.	తిరుపతి వద్ద డెయిరీ	603.92

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:– ఎ. ప్రశ్నకు సమాధానం అవునండీ. బి ప్రశ్నకు, ఈ క్రింది భారీ ప్రాజెక్టులను నెలకొల్పడం జరుగుతుంది. ఎన్.డి.డి.బి. సహాయంతో 1989–90 సంవత్సరంలో 40 కోట్ల రూపాయలకు 20 పనులు టేకప్ చేయడం జరిగింది. దీంట్లో 8 పనులు కంప్లీట్ అయినవి. విశాఖ డైరీ విస్తరణకు 254 లక్షలు. భీమవరం పాల శీతలీకరణ విస్తరణకు 68 లక్షలు. విజయవాడ డైరీకి 21.20 లక్షలు, కొండమంజులూరు పాలశీతలీకరణ కేంద్రానికి 44.89 లక్షలు, కనిగిరిలో 13.84 లక్షలు, కంభంలో 8.60 లక్షలు, మదనపల్లిలో 40.20 లక్షలు, వేలేరులో 30.57 లక్షలు. మొత్తం ఈ పనులు కంప్లీట్ అయినాయి.

కంప్లీట్ కావలసిన పనులు రాజమండ్రి డైరీ విస్తరణ ఇటువంటివి 12 స్కీమ్స్ ఉన్నాయి. చదవమంటే చదివి వినిపిస్తాను. మొత్తం ఎన్.డి.డి.బి నుండి 45 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు ఇది.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మొత్తం చదివి వినిపించేవరకు చాలా సమయం ఐపోతుంది. ఉండనివ్వండి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, హిందూపూర్ పాడికి ప్రసిద్ధమయింది. హిందూపూర్ మిల్క్ పవుడర్ ప్లాంట్ పెట్టే ఉద్దేశ్యం ఉందా? అనంతపూర్ జిల్లాకు సంబంధించి డైరీ డెవలప్‌మెంట్ యాక్టివిటీస్ విస్తృతపరచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? చేస్తే దానిగురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అనంతపూర్ ఎన్.టి.డి.పి ఆపరేషన్ ఫ్లడ్‌లోలేదు. దానికి ప్రపోజల్స్ తయారుచేస్తున్నాము.

15.03.1993వ తేదీన అడుగబడు స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న

180-ఎ

అనంతపురం జిల్లాలో ఫ్లోరైడును నియంత్రించే పథకం క్రింద రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలు

నెం. 8297-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), జి. నాగిరెడ్డి, ఎమ్. రఘుమారెడ్డి, ఎ. మాధవరెడ్డి, సి. నర్సిరెడ్డి, ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) అనతంపురం జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ నివారణ పథకం క్రింద రక్షిత నీటిసరఫరా పథకములు మంజూరు చేసిన గ్రామాల సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) సదరు పథకాలను చేపట్టుటకు ఎంతకాలం పడుతుంది;

(ఇ) వేసవి కాలంలో మిగిలిన గ్రామాలలో నీటి ఎద్దడి సమస్యను ఏరీతిగా పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది?

గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖామంత్రి (శ్రీ డి. శ్రీనివాస్):- (అ) అనంతపురం కోసం రూ. 825.713 లక్షలు ఖర్చుకాగల ఏకీకృత ఫ్లోరోసిస్ నియంత్రణ ప్రాజెక్టునొకదానిని కేంద్ర ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. దాని వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి:

1. రూ. 513.60 లక్షల ఖర్చుతో 81 గ్రామాలకు వర్తించే విధంగా 34 రక్షిత నీటిసరఫరా పథకం.

2. రూ. 104.50 లక్షల ఖర్చుతో 176 గ్రామాలలో 209 చేతి పంపులకు ఫ్లోరైడ్‌ను నియంత్రించే యంత్రాలను అమర్చడం.

3. రూ. 100.10 లక్షల ఖర్చుతో 700 చేతిపంపుల సామర్థ్యాలను ఐ.ఎం. II మార్కునుండి ఐ.ఎం. III మార్కుకు పెంచడం;

4. రూ. 107.513 లక్షల ఖర్చుతో గృహ. పర్యావరణ సంబంధమైన పారిశుద్ధ్యం.

(అ) ఈ ప్రాజెక్టు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆరంభంలో రూ. 50.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదలచేస్తూ, సవరించిన ప్రాజెక్టును, ఆరోగ్యవిద్య మున్నగువాటి నివేదికను పంపవలసిందిగా కోరింది. అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు నుండి ఈ వివరాలు అందవలసి వున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం సవరించిన ప్రాజెక్టు నివేదికను ఆమోదించిన పిదప, ఈ ప్రత్యేక ప్రాజెక్టు క్రింద మంజూరైన రక్షిత నీటిసరఫరా పథకాలను దశలవారీగా చేపట్టాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

(ఇ) వేసవికాలంలో నీటి ఎద్దడి సమస్యను పరిష్కరించడం కోసం ప్రభుత్వం ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకున్నది:

1. ప్రభుత్వం 1992–93 సంవత్సరంలో రెవిన్యూశాఖ ద్వారా రూ. 100.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదలచేసింది. వనరులు లేని, ఎద్దడికి గురికాగల ప్రాంతాలలో ఇప్పటికే 158 బోరుబావులను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. అదనపు బోరుబావులను ఏర్పాటుచేయాలని కూడా ప్రతిపాదించడమయింది.

2. 132 పనిచేయకుండా పోయిన బోరుబావులను పునరుద్ధరించడానికిగాను 1992–93 సంవత్సరం ప్రభుత్వం రూ. 33.00 లక్షల మొత్తాన్ని అదనంగా విడుదలచేసింది. ఇందుకోసం రూ. 5.00 లక్షల అదనపు మొత్తాన్ని కూడా కేటాయించడం జరుగుతున్నది.

3. ఇంతేకాకుండా, పనిచేయని 88 రక్షిత నీటిసరఫరా పథకాలను పునరుద్ధరించే నిమిత్తం రూ. 38.60 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరుచేయడం జరిగింది.

4. జిల్లాలోని అన్ని చేతిపంపులకు మరమ్మత్తులు చేపట్టడం కోసం ఒక ముమ్మర కార్యక్రమాన్ని కూడా రూపొందించడమయింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజక్టును ఎప్పుడు శాంక్షన్ చేసింది? 34 గ్రామాలలో రక్షిత మంచినీటి పథకాల నిర్మాణం ప్రారంభం అయ్యాయా? లేదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 50 లక్షలు విడుదల చేసింది. ఆ రూ. 50 లక్షలు మీరు ఖర్చుచేశారా లేదా? క్లెయించేశారా? లేదా? మీరు క్రింద ప్రకటించినది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అని. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 50 లక్షలు రక్షిత మంచి నీటి సరఫరా పథకాల నిర్మాణం కోసం విడుదలచేసింది. ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎన్ని రక్షిత నీటి పథకాలు ప్రారంభించారు? ఎన్ని పూర్తిచేశారు? వివరాలు చెబుతారా? 10.ఉ.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లియర్‌గా చెప్పాను. ఈ స్కీమును గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇన్-ప్రిన్సిపుల్ యాక్సెప్ట్ చేసింది. యాక్సెప్ట్ చేసి, దాంట్లో కొంచెం సాఫ్ట్ వేర్ మాదిరి, హెల్త్ ఎడ్యుకేషన్, ఎవేర్‌నెస్, శానిటేషన్ ఎక్సెట్రా వాటిని కంబైన్ చేసుకుని, ఫ్రెష్ ప్రాజక్టు రిపోర్టు పంపించమని చెప్పడం జరిగింది. మేన్‌వైల్, రూ. 50 లక్షలు మంజూరుచేశారు. కలెక్టర్ నివేదిక ఈ మధ్యనే అందింది. ఈ నెలాఖరు లోగా దానిని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఫార్వర్డ్‌చేస్తున్నాము. ఏదిఏమైనప్పటికి కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఫార్వర్డ్ చేసిన తరువాత వారితో మేము సూచనప్రాయంగా మాట్లాడుకుని ప్రాజక్టు మొదలుపెడతాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచనప్రాయంగా అంగీకరించింది. అంగీకరించి, తాత్కాలికంగా రూ. 50 లక్షలు విడుదలచేశారు. ఆ విడుదల చేసిన నిధులు మొత్తం రూ. 50 లక్షలు మీ దగ్గర ఉన్నాయా? లేవా? లేకపోతే, వేరే వైపు క్లెయిం చేశారా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- ఆ రూ. 50 లక్షలు మా డిపార్టుమెంట్‌లోనే ఉన్నాయి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, (1) నీటిలో ఎంత శాతం ఫ్లోరిన్ ఉన్న గ్రామాలను ఫ్లోరైడ్ గల గ్రామాలుగా గుర్తించారు? (2) ఈ ఫ్లోరైడ్ నియంత్రణ అన్నది దశల వారీగా, దీర్ఘకాలంలో అమలుజరిగే కార్యక్రమం. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతించిందే కాని, దశలవారీగా దీనిని అమలుపరచడానికి ఏ పది సంవత్సరాలో పడుతుంది. కాబట్టి అతి తక్కువ వర్షపాతంగల అనంతపురం జిల్లాలో రోజు రోజుకు భూగర్భ జల సంపద వేగంగా తగ్గిపోతోంది. బూచివారిపల్లి, గాండ్రపాడు, తాడిమర్రి, భీమరాయునిపేట, పతలపల్లి వంటి వందల గ్రామాలలో ఉన్నపళంగా గొట్టపు బావులు అన్నీ ఎండిపోతున్నాయి. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా వంటి జిల్లాలలో ఆకలి చావులు సంభవిస్తుంటే, ఇక్కడ దప్పిక చావులు కూడా సంభవిస్తున్నాయి. చాలా గ్రామాలలో పంట పొలాలకు నీరు ఇచ్చే వ్యవసాయ బావుల నుంచి నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఎడ్లబండ్ల మీద, ట్రాక్టర్ల మీద కొన్ని పల్లెలలో నీరు తెచ్చుకుంటున్నారు. కొన్ని పల్లెలలో అసలు ఎడ్లబండ్లు, ట్రాక్టర్లు వంటివి లేని పేదవారు నీరు తెచ్చుకునే పరిస్థితుల్లో లేరు. అటువంటి వారు ప్రక్క ఇళ్ళలోనుంచి చెంబులతో అరువు తెచ్చుకుంటున్నారు. అరువు కూడా దొరకని వారు కేవలం విడిచ కట్టుకుపోయిన నాలుకను ఎంగిలి చేసుకుంటున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో ఈ దప్పిక చావులను అరికట్టి, అనంతపురం జిల్లాను ఆదుకోవాలంటే, అనంతపురం జిల్లాకు రూ. 5 కోట్లు ఉన్న పళంగా ప్రభుత్వం కేటాయించాలి. ఎక్కడైతే నోర్సులేని విలేజెస్ ఉన్నాయో, ఎక్కడైతే పూర్తిగా గొట్టపు బావులు ఎండిపోతున్నాయో, అక్కడ గొట్టపు బావులను త్రవ్వించడానికి ప్రభుత్వం యుద్ధప్రాతిపదిక మీద చర్య తీసుకొంటుందా? చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- అధ్యక్షా, ఈ స్కీము గురించి మన నాగిరెడ్డిగారు చాలా అనుమానపడుతున్నారు. పది సంవత్సరాలు పుడుతుందో ఏమో అంటున్నారు. మరి గవర్నమెంట్

ఆఫ్ ఇండియా వారు ఈ స్కీములో ఎంత త్వరలో డబ్బు ఏ రకంగా కేటాయిస్తారో, ఆ రకంగా టేకప్ చేయడం జరుగుతుంది. నేను ఇదివరకే చెప్పాను, ప్రభుత్వం తరఫున, రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా 100 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఏ పనులైతే తీసుకున్నామో, వాటిని కూడా ఐడింటిఫై చేయడం జరిగింది. ఇంకా డబ్బు కేటాయిస్తే బాగుంటుంది, ఈ డ్రౌట్ ఏరియాలకు, అక్కడ నీటి ఎద్దడి చాలా ఎక్కువగా ఉంది అనే మాట గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడు చెప్పినారు. మరి దీనిని నేను రెవిన్యూ మినిస్టర్‌గారికి చెబుతాను. ఈ డ్రౌట్ ఏరియా క్రింద ఏవైతే గవర్నమెంటు నిర్ణయాలు తీసుకుంటుందో. ఈ నీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కొనడానికి, వాటిలో అనంతపురం జిల్లాకు తప్పకుండా ప్రాధాన్యత ఇవ్వమని చెప్పడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ ఇచ్చిన రూ. 100 లక్షలు 1992-93 సంవత్సరం బడ్జెట్‌కు సంబంధించింది. ఈ సంవత్సరం వేసవిలో నీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కొనడానికి మీరు ఏమి చర్యలుతీసుకుంటారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 1993-94 బడ్జెట్ సంవత్సరంలో ప్రస్తుతం తక్షణ కర్తవ్యంగా మీరు ఏమి చేస్తారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- మేము చాల క్లియర్‌గా చెప్పాము, రెగ్యులర్ ప్రోగ్రాం క్రింద ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. క్రింద తీసుకోవలసిన కార్యక్రమం తీసుకుంటాము. కాని అవసరం యుద్ధప్రాతిపదిక క్రింద డ్రౌట్ రిలీఫ్‌కు, అది రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంటుకు వస్తుంది. వారికి తప్పకుండా తెలియచేస్తాను, సానుభూతిలో అనంతపురం జిల్లాకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మనవిచేస్తాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో ఇప్పటివరకు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రూ. 50 లక్షలు రిలీజ్ చేసిందని, అదే విధంగా రివైజ్డ్ ప్రాజక్టు రిపోర్టు పంపించామని చెప్పారు. రివైజ్డ్ ప్రాజక్టు రిపోర్టు అనంతపురం జిల్లాకు పంపించారా? దాని ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ ఎంత? ఎన్ని జిల్లాలలో ఫ్లోరైడ్ ఎఫెక్ట్ అయిన గ్రామాలున్నాయి? అనంతపురం జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామాలు ఉన్నాయి? రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చాలా జిల్లాలలో ఈ సమస్యలను ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్నారు. కాబట్టి, మిగతా జిల్లాలలో ఫ్లోరైడ్ ఉన్న జిల్లాలు ఎన్ని ఐడెంటిఫై చేశారు? వాటి గురించి కూడా సమగ్రమైన ప్రాజక్టు రిపోర్టు తయారుచేసి ప్రభుత్వానికి పంపించారా? పంపించినట్లయితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఏమైనా విడుదల చేసిందా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- అధ్యక్షా, నేను ఇప్పుడే జవాబు చెబుతూ చెప్పాను. ఇటీవలనే, రెండు రోజుల క్రితం మాకు కలెక్టర్‌గారి నుండి నివేదిక వచ్చింది. దానిని నెలాఖరులోగా గవర్నమెంట్ ఆఫ ఇండియాకు పంపించేస్తాం, ఈ అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించిన రివైజ్డ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు. ఆ తరువాత చర్యలుతీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా ఈ ఫ్లోరైడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలు ఇంకా రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయని అడిగారు. వారి

నల్గొండ జిల్లా కూడా ఉంది. సుమారు రూ. 124 కోట్లు ప్రాజక్టు ఆల్‌మోస్టు ఆల్ ఒక క్లియరెన్సు స్టేజ్‌లో ఉంది. అదే విధంగా కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు, ప్రకాశం జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు, కరీంనగర్, నిజామాబాద్ జిల్లాలలో కొన్ని ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఇవి అన్నీ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాలో పెండింగు ఉన్నాయి. ఇటీవల ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు అక్కడ సంబంధిత మంత్రిత్వ శాఖ ఆఫీసర్లతో చర్చించి, వీటిని ఎంత త్వరగా వీల్తైతే అంత త్వరగా ఏదో స్కీములో పెట్టి టేకప్ చేయాలని వారిని కోరడం జరిగింది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— అధ్యక్షా, బి. ప్రశ్నకు సమాధానం The time by which the said schemes will be taken up? దానికి సమాధానం చెప్పారు. The Government of India have released initially an amount of Rs. 50 lakhs for this project and asked for a revised project report on health education etc. This has to be received from the district Collector, he said. అంటే, ఈ రూ. 50 లక్షలు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు ఏ తేదీన, ఎప్పుడు రిలీజ్ చేసినారు? మరి కలెక్టర్‌గారికి మీరు రివైజ్డ్ రిపోర్టు పంపించమని వ్రాశారు, ఎప్పుడు వ్రాశారు? ఎన్నాళ్ళు అయింది, ఇంకా ఎన్నాళ్ళు వేచి ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది? ఎప్పటికి ఆ రిపోర్టు వస్తుంది?

10.20 ఉ. శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:— అధ్యక్షా, రిపోర్టు రెండు రోజుల క్రితం అంటే ఈ మధ్యనే వచ్చింది. దానిని మేము పరిశీలనచేసి ఈ నెలాఖరులో ఢిల్లీకి పంపుతాము అని చెప్పాము. రూ. 50 లక్షలు ఆల్‌రెడీ మాకు వచ్చాయి. కాబట్టి ఏప్రిల్ 1 నుంచి ఈ స్కీమ్ ప్రారంభిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డబ్బు 50 లక్షల రూపాయలు డిసెంబర్ లాస్టులో వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— ఏప్రిల్ 1 అంటే సంవత్సరం అయింది.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:— అధ్యక్షా, డిసెంబర్ 1992, అంటే మూడు మాసాలు ఇంకా కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— అంటే 3 నెలలు అయింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— డిసెంబర్ ఆఖరున వచ్చింది. 1992–93 సంవత్సరంలో రూ. 33 లక్షలు అదనంగా విడుదల చేసింది, ఇందుకోసం రూపాయలు 5 లక్షలు కేటాయించామని అంటున్నారు. 88 రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలను పునరుద్ధరించే నిమిత్తం రూ. 38.60 లక్షలు మంజూరుచేయడం జరిగింది అన్నారు. ఈ పునరుద్ధరించిన 88 వాటిలో ఎన్ని ఉన్నాయి? అసలు ఈ 88లో రూ. 33 లక్షలా? లేక రూ. 5 లక్షలా? ఖర్చు పెట్టింది ఎంత? ఇంతవరకూ ఏమి చేశారు అనేది ప్రశ్న? రెండవది నల్గొండ జిల్లాలో 125 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు మంత్రిగారు 35 కోట్ల రూపాయలుగా చేసారు. సంచులు సర్దుకొని సంత పూర్తి అయ్యింది అన్నట్లు ఉంది ఈ పని. ఆ జనం అంతా మంచినీరు లేక

పోతున్నారు. వీరేమో ఇక్కడ రిపోర్ట్ అక్కడ పంపుతున్నాము, అక్కడి రిపోర్ట్ ఇక్కడ పంపుతున్నాము అని అంటున్నారు. సంబంధిత అధికారులను మంత్రిగారు సంబంధిత శాఖకు ఢిల్లీకి వెళ్ళి ఒక మూడు రోజులలో క్లియరెన్స్ తెచ్చుకోలేరా? ఓ 3 రోజులో. 4 రోజులో వారికి సంతృప్తికరమయిన సమాధానం చెప్పి తెచ్చుకోకుండా మేము పంపుతు తున్నాము ఏడాది పొడుగునా అంటే ఎలా? ప్రజల అవస్థ చూసి ఇప్పటికయినా వెంటనే క్లియరెన్స్ స్వయంగా వెళ్ళి తీసుకుంటారా? నల్గొండకు 125 కోట్లు 35 కోట్లు రూపాయలుగా ఎందుకు మారింది? ఈ విషయం చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరు తున్నాను. 10 సంవత్సరాల నుంచి చెబుతున్నారు. వస్తుంది నాబార్డ్, వస్తుంది నాబార్డ్ అని, నెదర్లాండ్ ప్రోగ్రామ్ వస్తుందని ఆశపెట్టి కాళ్ళూ, చేతులూ వంకరపోయి, నడవ డానికి రాకుండా ఉన్నా ప్రభుత్వం చూస్తూనే ఉంది.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:– రాఘవరెడ్డిగారికి ఎంత ఆందోళన ఉందో నాకూ అంతే ఆందోళన ఉంది. నేను మీ ప్లానింగ్ బోర్డ్ ఛైర్మెన్‌గా ఉన్నాను కాబట్టి నాకూ ఆందోళన ఉంది. సుమారు 10 రోజుల క్రితం ఢిల్లీకి వెళ్ళినప్పుడు సంబంధిత అధికారులను కలిసి చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని క్లారిఫికేషన్స్ అడిగారు. అవి త్వరగా పోతాయి, అయితే త్వరలో నల్గొండ ప్రాజెక్ట్ పూర్తవుతుందనే విశ్వాసం నాకు ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– 125 కోట్ల రూపాయలా లేక 35 కోట్ల రూపాయలా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:– రూ. 35 కోట్లు అని నేను అనలేదు, 124 కోట్ల రూపాయలు సుమారుగా అని అన్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– రూ. 35 లక్షలు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేదు. అసలు చెడి పోయిన స్కీమ్స్ పునరుద్ధరించడానికి అంటే ఎన్ని బాగుచేశారు అని అడుగుతున్నాను?

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఎక్స్‌పెండిచర్ ఎందుకు బుక్ కాలేదని అంటున్నారు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:– పని చేయకుండా పోయినా 132 బోర్‌బావులను పునరుద్ధరించ డానికి రూ. 33 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది, అదే విధంగా రూ. 38.60 లక్షలు 1988 రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలను పునరుద్ధరించడానికి...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, తమరు జవాబు చూడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను చూశాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– ఎందుకంటే, పనిచేయని 88 రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలు పునరుద్ధరించడానికి రూ. 38.60 లక్షలు మొత్తం మంజూరు చేయడం జరిగింది 1992–93లో, ఇప్పటికి ఎన్ని పునరుద్ధరించారు? ఎంత ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- డిఫంక్ట్ బోర్‌వెల్స్ పునరుద్ధరించడానికి రూ. 35 లక్షలు అన్నాను. క్రొత్త బోర్స్ త్రవ్వే సమస్య లేదు. డిఫంక్ట్ వాటిని టోటల్ రీప్లేస్ చేయడం లేదా, అని పనికి రాకుండా ఉంటే క్రొత్తవి చేయడం జరుగుతుంది. రూ. 38.60 లక్షలు 88. పి డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీమ్స్ ఉన్నాయో వాటిని పని చేయించడానికి....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రక్షిత నీటి పథకాలు 88 పని చేయకుండా ఉన్న వాటిని పునరుద్ధరించడానికి రూ. 38.60 లక్షలలో ఎన్ని పునరుద్ధరించారు అంటే బోర్‌వెల్స్ చెబితే ఎలా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- ఆ డబ్బుతో పనులు చేపట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రూ. 38.60 లక్షలు ఈ 88 స్కీమ్స్ పని చేయకుండా ఆగిపోయినవాటికి ఖర్చు పెడతాము అని అన్నారు. 1992-93లో ఎన్ని పెట్టారు? ఎన్ని బాగుచేశారు అనేది ప్రశ్న?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- 1992-93 అనగానే ఈ రోజు మార్చి 15 సంవత్సరం అయి పోయింది అని కాదు. డబ్బులు ఏ రకంగా రిలీజ్ అవుతాయి ఎప్పుడెప్పుడు రిలీజ్ అవు తాయి అనేది తెలుసు. వారికి కావలసివస్తే వివరాలు ఇస్తాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చి దాదాపు 46 సంవత్సరాలు అయింది. గ్రామ గ్రామాలకు రక్షిత నీటి పథకం క్రింద నీరు ఇస్తాము అన్నారు. అనంతపురం కరువు ప్రాంత జిల్లా అని తెలుసు. నీటి ఎద్దడి ఉన్నదీ తెలుసు. ఫ్లోరైడ్ ఉన్నదీ తెలుసు. మిగతా జిల్లాలో నల్గొండ, ప్రకాశం, నిజామాబాద్ ఆయన జిల్లా మాధవరెడ్డిగారు చెప్పుకున్నారు. తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ ఉన్న గ్రామాలు ఎన్ని ఉన్నాయి? రక్షిత మంచినీటి క్రింద ఫ్లోరైడ్ నీటిని అందించకుండా ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్య ఏమిటి? లేదా గౌరవనీయులు, సీనియర్‌లు రాఘవరెడ్డిగారు నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి వారు ఎం.ఎల్.ఏ.గా అయినప్పటి నుంచి అడిగినారు. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉందా? 46 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏలింది. ఊరు ఊరుకు రక్షిత మంచి నీటి పథకం సమస్య ఉంది. నేను ఖచ్చితంగా అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? ఫ్లోరైడ్ నీరును తొలగించడానికి ప్రభుత్వం నెదర్‌ల్యాండ్‌కుగానీ, ప్రపంచబ్యాంక్‌గానీ, హుడ్కో స్కీమ్ ద్వారా సుమారు 1000 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు అవుతుంది. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తసీఉకొని అన్ని జిల్లాలోనూ ఈ ఫ్లోరైడ్‌ను తొల గించడానికి ఏదయినా చర్య తీసుకుంటుందా? దానిలో రంగారెడ్డిజిల్లాకు సంబంధించి చెప్పండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్:- బాల్‌రెడ్డిగారు స్పీచ్ ఇచ్చారు. కానీ ముఖ్యమయిన ప్రశ్న రంగారెడ్డి జిల్లాలో కూడా ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాలో ఇది

పెండింగ్ ఉంది. మాధవరెడ్డిగారు అడిగినప్పుడు నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నదిచెప్పాను. రంగారెడ్డి జిల్లా పెండింగ్‌లో ఉంది.

(అంతరాయం)

شری ابراهیم بن عبدالله مسقطی :۔ اسپیکر صاحب میری آپ سے گذارش ہے کہ یہ جو وقفہ صفر جاکر وقفہ ہیرو ہوگیا ہے ۔ ہم جو بھی اہم مسئلہ اٹھاتے ہیں تو منسٹرس صرف نوٹ کر لیتے ہیں کہتے ہیں اسکا کوئی جواب نہیں آتا ۔ کم از کم تین یا چار روز کے بعد اسکا جواب آنا چاہیئے ۔ وقفہ صفر کا کوئی مطلب ہی نہیں رہا ۔ آپ اس تعلق سے منسٹرس کو ہدایت دیں ۔

مسٹر اسپیکر :۔ میں بھی یہی سمجھ رہا ہوں کہ کم از کم ۸ دن یا ۱۰ دن کے اندر متعلقہ ممبر کو جواب دیں ۔ اس تعلق سے بی اے سی میں بات کرینگے ۔

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము రైజ్‌చేసిన విసయం మంత్రులు నోట్ చేసుకోవాలి. గవర్నమెంట్ టెక్స్ట్ బుక్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లో వారియొక్క కార్మిక సమస్యలు పరిష్కారం చేయడంకోసం జి. పాండుగారు అక్కడ టి.ఎన్.టి.యు.సి. కార్యదర్శి ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేసిన సందర్భంలో కార్మిక శాఖామంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు టెంట్ దగ్గర వెళ్లడం కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తామని హామీ ఇవ్వడంతో ఆయన విరమించుకున్నారు. ఒక సంవత్సరమయిన తరువాత సమస్యలు పరిష్కరించనందున ఆయన విసిగి, వేసారి ఆత్మాహుతి చేసుకున్నారు. అందులో ప్రధానమయిన సమస్య ఏమంటే, ఆ రోజు 150 మంది డైలీ వేజెస్ క్రింద కార్మికులు ఎవరయితే ఉన్నారో వారిని పర్మినెంట్ చేయాలని దానితోబాటు కొన్ని డిమాండ్స్ ఉండినవి. అవన్నీ కూడా పూర్తిచేయని సందర్భంలో 10.
విసిగి వేసారి ఆత్మాహుతి చేసుకొన్నాడు, 24.9.92 నాడు ఆయన చనిపోయినాడు, ఆ రోజు ఉ.
మేము అసెంబ్లీలో జీరో అవర్‌లో లేవనెత్తాము, ఈ ప్రభుత్వం కార్మిక సమస్యలకు హామీ ఇచ్చి చేయనందున ఆత్మహుతి చేసుకొన్నాడు, కాబట్టి ఆ సమస్యలను పరిష్కారం చేయాలి. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు చనిపోయిన సందర్భంలో ఇచ్చే ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలి అని ఆ రోజు డిమాండ్ చేస్తే ఎడ్యుకేషన్ మంత్రి శ్రీ పి.వి. రంగారావు, కార్మికమంత్రి, శ్రీ జనార్ధన రెడ్డి హామీ ఇచ్చారు, 150 మందిని పర్మినెంట్ చేసుకొంటామనీ, ఎక్స్‌గ్రేషియా తప్పకుండా ప్రకటించుతామని, వాళ్ల కుటుంబ సభ్యులలో ఒకరికి ఉద్యోగం కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు, అయినా ఇంతవరకూ అమలుచేసిన పాపాన పోలేదు. ఇచ్చిన హామీ అమలుచేయిన పరిస్థితి ఉంది. ఆయన టి.ఎన్.టి.యు.సి. సెక్రటరీ, మా తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబం ధించిన వారని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. ఈ విషయమ్మై సరైన సమాధానం ఈ రోజు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆరు మాసాలు అయిపోయింది దయచేసి ఏమి సమాధానం చెపుతారో చెప్పమనండి. దయచేసి వినండి జీరో అవర్ యాస్ డిఫరెంట్ ఫ్రం ది అస్యూరెన్స్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది ఇంతకు ముందు ఉన్న అస్యూరెన్స్, యు ఆర్ టేకింగ్ మచ్ టైమ్.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ కనుక నోట్ చేసుకోమని అంటే నోట్ చేసుకొంటాం అన్నాం, మీ ఆదేశాలు ఎలా ఉంటే అలా నడుస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నోట్ చేసుకోవడమే కాదు దానికి సం ంధించిన సమాధానాలు తొందరగా పంపే ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మాధవరెడ్డి ఈ రోజు రైజ్ చేసిన ఇష్యూని నోట్ చేసుకొని దానిపైన తీసుకొనే యాక్షన్ తీసుకొని హౌస్‌కి ఇన్‌ఫాం చేయాల్సింది ఉంటే చేస్తామని చెపుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ లేస్తే ఏదో సమస్య పరిష్కారం ఔతుంది అని ఆశపడ్డాను, ఎప్పుడూ దాటవేసే విధానంతో నిరాశ చెందేటట్లు చేశారు, కానీ తొందరలో కార్యక్రమాలు జరపాలని ఆలోచన వారికి లేదు. హౌస్‌లో ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు, ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తామని ఇప్పటివరకూ అమలుచేయకపోతే ఏమి విశ్వాసం ఉండాలండి? 150 మందికి తిరిగి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని టెంట్‌కి పోయి హామీ ఇవ్వడం జరిగింది, అది ఇవ్వలేదని ఆయన ఆత్మాహుతి చేసుకొన్నాడు, అది మళ్లీ ఆలోచన చేసి అవసరమైతే తరువాత హౌస్‌లో అనౌన్స్ చేస్తామంటే ఇది దాటవేసే విధానం కాదా సార్.

(అంతరాయం)

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, స్పందించమన్నారు విద్యాధరరావుగారు, నాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు, పోయిన నెల రెండు, మూడు వారముల క్రింద టెక్స్ట్ బుక్ ప్రెస్‌లో ఉన్న కార్మికులందరిని సమావేశపరచి వారి నాయకులు కార్మికులందరి దగ్గర ఒక లక్ష ఇరవైవేల రూపాయలు కలెక్ట్ చేసి ఆ కార్మిక నాయకుడైన శ్రీ పాండుగారి కుటుంబానికి సహాయం అందించడం జరిగింది. మరి మాధవరెడ్డిగారు అన్నట్లు తెలుగుదేశం కార్మిక సంఘంలో ఉన్నంత మాత్రాన ప్రభుత్వం స్పందించ లేదు అనడం ఏ మాత్రం న్యాయం కాదు. ప్రభుత్వం నియమ నిబంధనల మేరకు మాక్సిమం ఎక్స్‌గేషియా ఇవ్వడానికి ఎంత వీలు ఉందో గతంలో ఉన్న ఆర్డర్లను, ఒక ప్రిసిడెంట్ ఉన్నా దానిని గమనించి మాగ్సిమం ఎక్స్‌గ్రేషియా కోసం రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. అది ఫైనాన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పెండింగ్ ఉంది. వీలైనంత తొందరగా శాంక్షన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దయచేసి వినండి, మంత్రిగారికి లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్‌కి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఇప్పటికి ఆరు మాసాలు అయినది, మీరు ఎంతో ఉదార భావముతో కార్మికుల దగ్గర వసూలు చేసినది ఇచ్చారు ప్రభుత్వం వారు ఏమి చేశారో చెప్పారు, రికమండేషన్ స్టేజ్‌లో ఉంది అంటున్నారు ఒక వారము రోజులలో నిర్ణయం తీసుకొంటారా? కార్మికులు ఇచ్చిన దాని మీద చెపితే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారము రోజులలో సమాధానం పంపండి, విత్ ఇన్ దిస్ వీక్ యు మస్ట్ ఆన్సర్·

డాక్టర్ పి·వి· రంగారావు:- అధ్యక్షా, శ్రీ విద్యాధరరావుగారికి తెలియనది కాదు, చాలా అనుభవం ఉన్న ప్రతిపక్ష నాయకుడు రెండు మూడు వారాల క్రింద లక్ష ఇరవై వేలు పాండూగారి కుటుంబానికి కార్మికులు ఇచ్చారు· వీలైనంత త్వరగా చర్యతీసుకొంటామని చెపుతున్నాను·

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఆన్సర్ పంపించుతామన్నారు·

శ్రీ కె· బిక్షం (బూర్గంపాడు):- అధ్యక్షా, దేవాదాయ మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం, తిరుపతి కొండపైన చిన్న చిన్న వ్యాపారం చేసుకొనే వాళ్ళు 15 వందల మంది ఉన్నారు, ప్రభుత్వం రోడ్లు వెడల్పు చేసే కార్యక్రమంలో వారు నిరాశ్రయులైనారు, కొంతమందికి కొండపైన ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చి సహకరించారు, కొంతమందికి కొండ క్రింద ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తున్నాం అన్నారు వారు రోజు కొండపైకి వెళ్ళడానికి 20 రూపాయలు ఖర్చు ఔతోంది, వారి పిల్లలు అంతా కొండపైనే చదువుకొంటున్నారు, వారు కొండపైనే జీవనభృతి గడిపే అవసరం ఉంది, వాళ్ళలో కొంతమందికి కొండపైన ఇచ్చారు కాబట్టి అందరికీ కొండపైనే ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చి ప్రభుత్వం వారిని ఆదుకొని సహకరించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను·

Sri K. Rosaiah:- I will pass on the information to the concerned Minister.

శ్రీ కె· బొజ్జి (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, భద్రాచలం మండలం చెన్నపేట గ్రామంలో కుంజ బాబూరావు అనే 30 సంవత్సరాల వ్యక్తిని భద్రాచలం రూరల్ పోలీస్ స్టేషన్ వారు 5 రోజులు చిత్రహింసలు పెట్టి, చెట్టుకు వేలాడదీసి, ఇంకా కసితీరక భద్రాచలానికి 25 కి·మీ· దూరములో ఉన్న లక్ష్మీపురం గ్రామంలోకి తీసుకువెళ్ళి లారీ క్రింద పెట్టి ఒక కాలు విరగ కొట్టి తీసుకువచ్చి ఆసుపత్రిలో పెట్టారు· కాలు తీసేయాలని డాక్టర్లు చెపుతున్నారని నాకు ఫోన్ వచ్చింది· అతనిని ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో జాయిన్ చేయాలని కూడా ఫోన్ వచ్చింది· మరి అతనిని ఏ చట్టం క్రింద, ఏ సెక్షన్ క్రింద అతనిని చిత్రహింసలు పెట్టి కాలు విరగ కొట్టడానికి ఎవరు అనుమతి ఇచ్చారు· అధ్యక్షా, మాట్లాడితే రెడియోలలో పేపర్లలో 10
గిరిజనులకు, హరిజనులకు, బడుగువర్గాల వారి కోసం గవర్నమెంట్ చిత్తశుద్ధితో కృషి ఉ·
చేస్తోందని చెపుతూ, ఈవేళ గిరిజనులను యిలా చిత్రహింసలపాలు చేయడం ఏమిటి? ఇప్పుడతను ఆసుపత్రిలో వున్నాడు· ఆయనకు భార్యా, ఇద్దరు పిల్లలు వున్నారు· వ్యవసాయం చేసుకునే పేద కుటుంబం అతనిది· మరి ప్రస్తుతం అతని కుటుంబం పరిస్థితి ఏమౌతుంది? యిప్పుడే హోంమంత్రిగారు చెప్పారు· నక్సలైట్స్ యిళ్ళు కాల్చివేస్తే, నష్ట పోయినవారికి నష్టపరిహారం కల్పిస్తారనే, 20 వేల రూపాయలు యిస్తామని అన్నారు·

మరి పోలీసులే ఈ విధంగా నష్టపరిస్తే వారిని ఏ విధంగా శిక్షిస్తారు? దానికోసం నేను అడుగుతున్నాను. ఇంగ్లీషు వారు 200 సంవత్సరాలు మన దేశాన్ని పరిపాలించారు కానీ వారు గిరిజనులను ఈ విధంగా చిత్రహింసలపాలు చేయలేదు. చివరకు సీతారామరాజును కూడా హింసించలేదు. 24, 25 తారీఖున యిలా చేయడం జరిగింది. గిరిజనులను ఈ విధంగా చేస్తున్న వారు పోలీసులే. వారి మీద మీరు ఏమి చర్యతీసుకుంటారో అది నాకు యిప్పుడు కావాలి. దానిని గూర్చి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- బి.జె.పి. వారు ఎవరైనా ఉంటే మాట్లాడండి. మీరు అడిగిన దానిని నోట్‌చేసుకుని మంత్రిగారికి పాసాన్‌చేసి, కావలసిన ఆన్సరు తెప్పించేదానికి ప్రయత్నం చేయిస్తాను. మీరు నాకు పంపించండి నేను చూస్తాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్):- అధ్యక్షా, 28.9.1992న నేను ఈ సభలో ఒక సమస్యను లేవనెత్తాను. అది ఈ అల్‌కబీర్ విషయం. అయితే అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి అష్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. నేను చెప్పాను ఈ అల్‌కబీర్ కంపెనీలో అమాయకమైన వేలాది పశువులను కోయడం కోసం వారంతా ఒక పరిశ్రమను నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. కనుక దానికి నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ యివ్వకుండా ఆపమని. అయితే అప్పుడు ముఖ్య మంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ, నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ యిచ్చే ప్రసక్తేలేదనీ, ఆ కంపెనీ తెరిచే ప్రసక్తే లేదనీ అన్నారు. అయితే విచిత్రం ఏమిటంటే అది ప్రారంభం కావడం. ఆ రోజున దానిని గురించి తరచి పరిశీలించిన మీదటనే దానికి నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ యివ్వడం జరుగుతుందీ, లేకపోతే లేదన్నారు. అయితే ఆ మధ్య మన ప్రధానమంత్రిగారు హైదరాబాదుకు వచ్చినప్పుడు ఈ అల్‌కబీర్ ఉద్యమ నాయకులు అంతా కూడా వారిని కలిసి రిక్వెస్టు చేయడం జరిగింది. అయితే వారు వెంటనే స్టేట్ గవర్నమెంటును విదిన్ వన్ వీక్‌లో రిపోర్టు తమకు పంపమని చెప్పారు. ఇంతవరకు కేంద్రానికి రిపోర్టు పంపలేదు. కానీ నేను 28.9.1992న ముఖ్యమంత్రిగారి నుండి ఈ అల్ కబీరుకు నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ యివ్వము అని హామీని పొందిన తరువాత. ఆ రెండు రోజులలో ఈ యిష్యూలో ఎటువంటి స్టడీ కాలేదు, రిపోర్టు రాలేదు కానీ ఛైర్మన్, మెంబర్, సెక్రటరీ ఆఫ్ ది పొల్యూషన్ బోర్డు వాళ్లు ఎలా వాళ్లకు నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ యిచ్చారోకానీ, 1.10.92న ఆ కంపెనీ పని చేయడం ప్రారంభించింది. రెండంటే రెండు రోజులు సమయంలో యిలా చేయడం సమంజసమా? దీనికి మమ్ములను ఏమనుకోమంటారు? ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీకి ఏమైనా విలువ వుందా? ఈ సభలో యిచ్చిన హామీని నిలుపు కోవడానికి ఏమి చర్యతీసుకున్నట్లు? మాకేమీ అర్థం కావడం లేదు. నేను పిటిషను యిచ్చాను. ప్రివిలేజ్ మోషన్‌ను మూవ్ చేస్తాను. సభలో యిచ్చిన హామీని మీరు నిలుపు కోవలసిన అవసరం వుంది. ఆ రోజు, ఈ రోజు ఎన్ని మూగ జీవాలు ప్రాణాలు కోల్పో తున్నాయి. ఆ మూగజీవాలను కొట్టి వేయకుండా ప్రభుత్వం వాటిని ఆపేందుకు వెంటనే ఏమి చర్యతీసుకుంటారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. వారు సమాధానం చెపుతారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– సమాధానం చెప్పడానికి మంత్రిగారు ఏరండీ యిది అతి ముఖ్య విషయం. అసలు జీరో అవర్ ప్రాముఖ్యం ఏమిటండీ?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– జీరో అవర్‌లో నోటు చేసుకుని, మంత్రిగారికి పాసాన్ చేస్తామండీ. విచారణ చేయవలసి వుంటుంది. అప్పటికప్పుడు సమాధానం కావాలంటే ఎలా? డిమాండుకు సమాధానం చెప్పడం యిదెక్కడి కొత్త సంప్రదాయం?

మిస్టర్ స్పీకర్:– యు కాన్ట్ టేక్ జీరో అవర్ ల్కైకిదట్. రెండూ మూడు రోజుల్లో చెపుతారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– ఈ అల్ కబీర్ విషయంలో అతనందరినీ చీట్ చేస్తున్నాడు. ఎంతకాలమని మేము పూరుకుంటాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– జీరో అవర్ బిజినెస్ వేరు. నార్మల్ కోర్సులో ప్రభుత్వంవైపు నుంచీ యిచ్చేటువంటి హామీలను చూడడానికి, ఆ హామీలను అమలుజరుపుతున్నారా లేదా చూడడానికి ఎష్యూరెన్స్ కమిటీ వుంది. జీరో అవర్‌లో మెన్షన్ చేసిన వాటిని నోట్ చేసుకుని తగు చర్యలు తీసుకోవడం కోసం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, యిది చాలా సీరియస్ మాటర్. రోశయ్యగారు ఆలోచించి చెప్పడం అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎష్యూరెన్స్ యిచ్చారు. గాంధీ జయంతి నాడు వేలాది పశువులను, ఆ మూగ జీవాలను హత్యచేయడం జరిగింది. అతను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను చీట్‌చేస్తున్నాడు. దీనికి పెట్టుబడి కోట్లాది రూపాయలు....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:– అతను చెప్పారు. ఐ విల్ లుక్ యిన్ టు ది మాటర్ అని....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– యు మస్ట్ సీ ది గ్రావిటీ ఆఫ్ ది సబ్జెక్ట్. 10. రోశయ్యగారు సభకు ఎష్యూరెన్స్ యిచ్చారు. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి ఈ ఎస్యూరెన్స్‌ను నిలబెట్టుకొంటారా చెప్పండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:– లోపలికి వచ్చి అంతా ఒకటి మాట్లాడతారు, బయటకు వచ్చి ఒకటి మాట్లాడతారు. ఎవరు చెప్పాలి మీకు సమాధానం?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, జీరో అవర్‌లో ఇంత అని చెప్పి మేము ఎప్పుడూ మాట్లాడలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లోపల మాట్లాడింది ఇక్కడ నిలబెట్టుకోవాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మా హక్కులను రూలింగు పార్టీకి సరెండరు చేస్తామని మేము చెప్పలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభకు ఇచ్చిన ఎస్యూరెన్స్‌ను నిలబెట్టుకొంటారా చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎస్యూరెన్స్ ఉంటే ఎస్యూరెన్స్ కమిటీకి పోతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇంత లోపల పశువుల ప్రాణాలు పోతాయి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారి ఆవేదనను విన్నాను. వి విల్ లుక్ ఇన్ టు ఇట్.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గుంతకల్లులో కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు ఒకటి ఉన్నది. అది దాదాపు ఒకటిన్నర, 2 సంవత్సరాలనుంచి మూతపడి ఉంది. దాంట్లో పని చేసేటటువంటి కార్మికులు నేటివరకు పనిలేకుండా ఉండడమే కాకుండా నిరుద్యోగులుగా ఉండి వాళ్ళు ఆకలి చావులకు గురి అయ్యే అవకాశం ఉంది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. కరువుకాటకాలకు గురి అయ్యేటటువంటి ప్రాంతం. ఇప్పటి పరిస్థితి వల్ల చాలా ఇబ్బందిని ఎదుర్కొంటున్నారు కార్మికులు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమాత్రం స్పందించడం లేదు. ఒక్క రంగారావుగారే బాగా స్పందిస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరూ పట్టించుకొంటున్నారు ఇప్పుడు చెప్పండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చూస్తే నాకు ఏమనిపిస్తుంది అంటే రంగారావుగారికే ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం ఉంది. ప్రజా ప్రతినిధులుగా అని చెప్పి, ప్రజలకు కూడా ఉన్నది గవర్నమెంట్ ఉంది అనే భావం ఏర్పడాలని రాజకీయంగా తప్ప ఎవరికి ఉన్నా మరి ముఖ్యంగా ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి సమస్య వందలాది కార్మికులు నిరుద్యోగులుగా ఆకలి చావులకు గురికాబోతున్నారు 2 సంవత్సరాలు అవుతుంది మిల్లు మూతపడి. ఈ మిల్లు గవర్నమెంటుకు సంబంధించినది, ప్రైవేటు కంపెనీ కాదు, కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు అంటే గవర్నమెంటుకు సంబంధించినది. దీనిని ఏమైనా వెంటనే తెరిపించే ప్రయత్నం చేయాలని, ప్రజలకు సంబంధించిన విషయం. చాలా ఇబ్బందికరమైనది. ప్రభుత్వం స్పందించి సమాధానము చెప్పాలి.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పింది నోటు చేసుకొన్నాను, మంత్రిగారికి తెలియచేస్తాను.

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- جناب اسپیکر صاحب بلدیہ کے منسٹر ہمارے ساتھ ایک واٹر ورکس کے ساتھ اسمبلی میں میٹنگ رکھے تھے اس وقت یہ فیصلہ کیا گیا تھا کہ ہر حلقہ کے اندر ۵ بور ویلس ڈالے جائینگے ۔ اور ٹینکرس کے ذریعہ پانی فراہم کیا جائیگا ۔ یا قوت

پورے سنتوش نگر میں پانی نلوں میں نہیں آرہا ہے ۔ میرے گھر کے پاس لوگ آکر بڑی گڑبڑ کر رہے ہیں ۔ حلقوں کے اندر نہ ہی بورویلس ڈالے جا رہے ہیں اور نہ ہی ٹینکرس کے ذریعہ پانی فراہم کیا جا رہا ہے ۔ اولڈ سٹی کے اندر پانی نہیں مل رہا ہے ۔ منسٹر کی بات ایم ڈی اور ایس ای نہیں سن رہے ہیں ۔ منسٹر صاحب ان لوگوں کو پابند کریں ۔ آپ ہدایت دیں ۔ جب منسٹر صاحب کی بات کوئی عہدہ دار نہیں سن رہا ہے تو پھر کام کیسے چلے گا ۔ ہم کیا پکارتے رہینگے ۔ اسپیکر صاحب آپ کم سے کم اولڈ سٹی کا معائنہ کریں ۔ منسٹر صاحب اولڈ سٹی کو پانی سپلائی نہیں کرینگے تو ہم جن ونستھلی پورم کو پانی نہیں ملنے دینگے ۔ کم سے کم منسٹر صاحب اس تعلق سے جواب دیں ۔

شری ایم ۔ نرسمہا ریڈی :- سب کے ساتھ میٹنگ رکھا تھا ۔ سب انتظام کیا جائیگا ۔ میٹنگ کے بعد میں آفیسرس کو ۲ لیٹر لکھا ہوں ۔ سب انتظام ہو جائیگا ۔

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- میں کل خود آکر آپ سے نمائندگی کیا تھا ۔

شری ایم نرسمہا ریڈی :- سب کام ہو جائیگا ۔ آپ عجلت نہ کریں ۔ انتظام ہو جائیگا ۔

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారికి ఇద్దరకు సంబంధించిన ఈ ప్రశ్న దయచేసి మున్సిపల్ శాఖా మంత్రిగారు నోటుచేసుకొని చెప్పాలని మున్సిపల్ శాఖా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఇటీవల కొంత కాలం నుంచి తెలుగు తేజాన్ని దీపింపచేయడానికి తెలుగువెలుగులు దశ దిశల నింపడానికి ప్రపంచ మహా సభలు జరుపుకొంటున్నాము. ఈసారి తెలుగు అసోసియేషన్ నార్త్ అమెరికా వారు తానా జూలై ఒకటి నుంచి 5వ తేదీ వరకు ఈ "నాసు సుషలిసియం" లాంగ్ ఐల్యాండు, న్యూయార్కులో జరుపుకొంటున్నారు. ఈ మహాసభయొక్క ప్రధానమైనటువంటి ఉద్దేశ్యం. మీ అనుమతితో ఒక నిమిషం.

WTI' 93/TANA proudly presents the glory of Telugus and their vision for the new century. We set our sights on the fast changing world and the new century. We call upon every Telugu person to make WTC' 93 the most innovative, productive and enjoyable.

*A Business seminar on July 1st, 1993. This exclusive business seminar will be held at Marriott Hotel. Sponsored by Long Island Business groups, A.P. business organisations, Local University and United Nations Development Organisation.

*Small business trade show.

*Establish international business forum for paticipants.

*Establish sister territory relationship between A.P. and Long Island, NY.

*International Vedic/Scholars Conference.

 వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : పత్రికలలో వెలువడిన కరీంనగర్ జిల్లా పర్యటనలో గవర్నరుగారి ప్రసంగం గురించి.

*Andhra Vaibhavam exhibit & Film

*Andhra Vaggeyakarula Mahasabhalu

*International Telugu Youth Conference honouring the most accomplished youth in academics and other.

*International Telugu Poets Conference.

Bhuvana Vijayam for 4 days.

*International Telugu Writers' Journalists & such conferences.

*Meeting of all alumni of Colleges & Universities of Andhra Pradesh.

*Honouring the distinguished Telugus in the world.

*3 day C.M.E. Seminar co-sponsored by University of Health Sciences, A.P.

*Woman's Forum co-sponsored by Akhila Bharata Mahila Mandali. Woman's role in the changing world. Honouring the women leaders in various fields.

*Exciting cultural programmes.

*Telugu books exhibition and sale.

ఈ మహత్తరమైన లక్ష్యంతో వారు చేస్తున్నారు. వారికి ఈ ప్రభుత్వం వైపు నుండి తగినంత సహకారం అందించి ప్రోత్సహించవలసి వుంటుంది. ఆ విషయములో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నర్సింహారెడ్డిగారు, అది వ్రాసుకొని పంపించమనండి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

పత్రికలలో వెలువడిన కరీంనగర్ జిల్లా పర్యటనలో గవర్నరుగారి ప్రసంగం గురించి

11.00 ఉ శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. స్కూల్ ఫర్ డిస్టెంట్ లెర్నింగ్ అని కాకతీయ యూనివర్శిటీ వారు ఒక స్కూల్‌ను నడుపుతున్నారు. సెంటర్సు పెట్టారు వారు; మన జిల్లా కరీంనగరములో వున్నవి, వరంగల్‌లో వున్నవి, అదిలాబాదులో వున్నవి. అక్కడి ఎస్.సి., ఎస్.టి., విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ యివ్వడం లేదు. ఉన్నత విద్యా శాఖమంత్రిగారు నోట్ చేసుకోవాలి. వారు కూడ ఎస్.సి. కమ్యూనిటీకి సంబంధించిన వారు. దాని గురించి చర్య తీసుకోవాలి అని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వచ్చింది. మన జిల్లాలో, తమరి స్వంత జిల్లాలో - గవర్నరుగారు ప్రత్యేకంగా హెలికాప్టర్‌లో ప్రభుత్వ సొమ్ముతో పోయి, అక్కడ Goondas (Anti-social elements) were becoming political leaders. Once upon a time political leaders utilised the goondas for their.... అని ఒక స్టేటుమెంటు యిచ్చారు Goondas have become leaders. ఇదివరలో ఒకసారి శాసనసభ్యులను, శాసనసభను అవమానపరిచే విధంగా శాసనసభ్యులను గూండాస్ అని చెప్పారు. ఇప్పుడు Goondas have become political leaders. Once upon a time, political leaders utilised the goondas for their politics but now the goondas utilised the politicians. కరీంనగర్‌లో - ఇక్కడ యిచ్చిన చిన్న పేరాగ్రాఫ్ చదువుతాను. Governor Krishan Kant lamented on Sunday only five to seven percentage of our budget expenditure reached the poor, with eight to ten per cent of it going towards bribes and the remaining eighty five per cent for employees wages. ఫస్టు పేజీలో వచ్చింది - బాక్స్ న్యూస్. దీని గురించి తమరు, మనందరం కూడా చాలా సీరియస్‌గా ఆలోచించవలసిన విషయం - మొత్తం రాజకీయాలను, రాజకీయ నాయకులను శాసన సభ్యులను, అందరిని కూడ, యీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవమానపరిచే విధంగా వుంది. కనుక గవర్నరు మీద, అభిశంసన అంటారో ఏమంటారో, గాని మొత్తం మీద దీనిని చాలా సీరియస్‌గా పరిగణించాలని కోరుతున్నాను. సెకండ్ పేరాగ్రాఫ్ బడ్జెటులో ఒక అయిదారు పర్సెంటు తప్ప మిగతాది లంచాలకు జీతాలకు పోతున్నాయన్నారు. యువజన శిక్షణా శిబిరం యొక్క ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమము - ఒక శాసన సభ్యుడి అధ్యక్షతన, ఒక పార్లమెంటు సభ్యుడి సమక్షములో - యిది కామెంట్. దీనిని చాలా సీరియస్‌గా పరిగణించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, కనీసం మాకు జీరో అవర్‌లో రంగారావుగారిని ఇంచార్జిగా పెట్టండి. కనీసం సమాధానాలు అయినా వస్తాయి. ఇది చాలా సీరియస్ విషయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సీరియస్ విషయం అంటే ఎట్లా చెప్పండి, ఎట్లా తీసుకోవాలి? ఏమి చేస్తారు, మీరు సజెషను యివ్వండి.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- సభా నాయకుడు వున్నారు, ఇది సభాగౌరవానికి సంబంధించింది. ఇది ఏ ఒక్కరిదో కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీని గురించి వెంటనే ఏమి తీసుకోమంటారు సజెషను యివ్వమంటున్నాను. ఏమి తీసుకోమంటారో సజెషన్ యివ్వండి.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- గవర్నరుగారు యీ రకంగా మాట్లాడుతూ వుంటే....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అదే సజెషను యివ్వండి, ఎవరో ఒకరు సజెషను యివ్వండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- This is my humble suggestion. I may kindly be permitted. గౌరవనీయ సాయిరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం చాలా ప్రధానమైనటువంటి విషయము. దాని గురించి నా సలహా ఏమంటే - ఇది శాసన సభా కార్యక్రమాలకు సంబంధించినది - సాయిరెడ్డిగారు లేవదీసినటువంటి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ యీస్ ఆల్సో దేర్. మన రెగ్యులర్ ప్రొసీజరు ఏద్పైతే వుందో దానికి యిప్పుడు గవర్నరుగారు చెప్పిన తరువాత, యీ ప్రొసీజరుకు భిన్నంగా మనము పోతున్నాము. ఎందుకంటే గవర్నరు ప్రసంగం తరువాత వారికి ధన్యవాదాలు తెలిపి, మనం బడ్జెటును రూపొందించుకున్నాము. గవర్నరుగారు కరీంనగర్‌లో ఆ విధంగా చెప్పిన తరువాత మన శాసనసభ సమావేశాలను ఎడ్జర్న్ చేసుకొని యీ బడ్జెటును రీ-కాస్ట్ చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది.

Mr. Speaker:- It is not a suggestion.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు:- 80 పర్సంటు జీతభత్యాలకు పోతుందన్నారు. 15 పర్సంటు ఏమో మిస్‌ప్రోప్రియేషను అంటున్నారు. కేవలం 5 శాతము బడ్జెటు మాత్రము సామాన్య ప్రజలకు పోతుందన్నారు. మరి యీ డిమాండ్స్ అన్ని ఏమిటి? మరి యీ డిమాండ్స్‌లో రూపొందించిన డబ్బు అంతా ఎక్కడికి పోతుంది? ఎవరో రోశయ్యగారు, ముఖ్యమంత్రిగారో కాదు, సాక్షాత్తు గవర్నరుగారే చెప్పారు కేవలం 5 పర్సంటు మాత్రమే అని. ఈ డిమాండ్స్....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడే ముందు మాది కూడ వింటే బాగుంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను మాట్లాడిన తరువాత మీరు చెప్పండి, వింటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది మాట్లాడకూడదని మీకు తెలుసు గదా, మీకు రూల్సు తెలుసు గదా, మీరు సజెషన్ యిస్తే బాగుండేది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- బడ్జెటులో 5 పర్సంటు మాత్రము......

Mr. Speaker:- Again you are saying.... జీరో అవర్‌లో ఏదీ వుండాలి ఏదీ వుండకూడదు అనేది....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- దీనిమీద మీరు రూలింగ్ యివ్వాలి. గూండాలు ఎవరో చెప్పాలి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. Please see another Rule No. 280 on page No. 141. మిమ్మలను సలహా యివ్వమంటే అది యివ్వకుండా మళ్లీ గవర్నరు అడ్రసు గురించి మాట్లాడుతున్నారు, అది తప్పు.... అందరు కూర్చోండి.... ఎవరి మీద మాట్లాడాలో ఎవరి మీద మాట్లాడకూడదో ఆ పుస్తకం చూడండి, దానిని లోపల పెట్టకండి....

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మనం బడ్జెటు సమావేశాల్లో వున్నాము. బడ్జెటును పాసుచేయవలసి వుంది. This Government is headed by the Governor. He said: that only five to seven percentage of our budget expenditure reached the poor, with eight to ten per cent of it is going towards bribes and the remaining 85% for employees wages.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానికి దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- గవర్నరుగారి యిష్టాయిష్టాల మీద యీ మంత్రివర్గం వుంది. ఈ మంత్రివర్గం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో క్లియర్‌గా He said that only five to seven per cent of our budget expenditure reached the poor. యీ లెక్కలు గవర్నరుగారికి ఎట్లా వచ్చాయి? ఈ బడ్జెటులో వున్నట్లే గదా. ఇది సీరియస్ విషయం కాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- సీరియస్ అని మీరు తీసుకోండి అంటే సమాధానం ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- గవర్నరుగారిని అభిశంసన చేస్తూ తీర్మానం చేయాలి.

Mr. Speaker:- Rule 280. A member while speaking shall not:- (i) refer to any matter of fact on which judicial decision is pending (ii) make a personal charge against a member.... (v) reflect upon the conduct of persons in high authority, unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper term. మనం ఏది తీసుకోవాలి అనే దానికి రూలు వుంది. మీరు ఒక మాట వినండి, విన్న తరువాత చెప్పండి. సఫిషియంట్ నోటీసు యిచ్చి దాని మీద తీసుకోండి అంటే తీసుకుందాం, నోటీసు లేకుండా లేవదీసే కంటే రిఫర్ టు జీరో అవర్. దాని మీద సబ్స్టాంటివ్ మోషను యిచ్చి తీసుకోవాలంటే తీసుకుందాము - జీరో అవర్‌కన్నా మనం రూల్సు నిర్ణయం చేసిన ప్రకారం - వి టేక్ యాక్షన్ సబ్స్టాంటివ్ ఫార్మ్ మీద - అటు వంటిది వుంటే యివ్వాలి, చెప్పవచ్చు. Let us not waste it is 11.05 a.m.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- మేము నోటీసు యిస్తాము.

Mr. Speaker:- Agreed.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నోటీసు యిస్తే మీరు ఎలా చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది వేరు, ఇప్పుడు చెబుతానా? Let me see whether it is as per the rules. అది యిస్తే నేను చూస్తాను, ఏ రూల్సులో వుంది······· రూల్సు అన్ని మీకు నోటికి వున్నట్లు అందరికి వుండాలా? మీరు అందరు మహా పండితులు, నోటికే చెబుతారు, నాకు లేదు···· Let me see it whether it is as per the rules. ఈ రూలు చూపించాను మీరు మాట్లాడకూడదని. విషయం ఏమిటో లోపలకు పోయిన తరువాత నేను చూస్తాను. మీరు ఇప్పుడే, ఎలా చేస్తారా, చెబుతారా అంటే What is this? Is it zero hour? జీరో అవర్ గురించి నేను నేర్చవలసిన పనివుండదు····

10 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక ప్రక్కన····

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. మీకు తెలసినట్లు శ్రీ సాయిరెడ్డిగారికి తెలిస్తే బాగుండేది. తెలియక మిమ్ముల‌ను అడుగుతున్నాను. ఈ పుస్తకములో ఈ రూలు ఉందని అది చదవండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక ప్రక్కన ప్రభుత్వంయొక్క పాలసీని గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ప్రతిపాదిస్తూ చేసిన దానిని అనుసరించి బడ్జెటు రూపొందించు కున్నాక ఈనాడు గవర్నరుగారు తన ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు పాస్ కాకుండా వ్యంగ్యంగా ప్రసంగించడం ఒక్కటే కాకుండా శాసనసభ్యులమీద, శాసనసభ్యులయొక్క క్యారెక్టర్‌మీద విమర్శించడం జరిగింది. ఇది మొట్టమొదటిసారి కాదు. గతంలో శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు ఉండగా కూడా ఆనాడు గవర్నరుగారు ఇటువంటి ప్రసంగాలు చేస్తే నోటీసులు యివ్వడం జరిగింది. ఈనాడు శాసనసభను పదేపదేసార్లు విమర్శిస్తూ, ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతిపాదనలు ప్రతిపాదించి మళ్లీ ఆయనే దానికి భిన్నంగా విమర్శిస్తూ ఉంటే చూస్తూ ఊరు కొనడం ఏమాత్రం సమంజసంగా లేదు. దయచేసి The very propriety of the discussion is defeated.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా····

మిస్టర్ స్పీకర్:- నర్సిరెడ్డిగారు ఆగండి. మీరు రెండు గంటలు మాట్లాడినా మాట్లాడనీయనా? నర్శిరెడ్డిగారూ కూర్చోండి. విద్యాధరరావుగారినొక్కరినే మాట్లాడనీయండి. హి వాంటెడ్ టు టాక్ ఫర్ 2 అవర్స్.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మిమ్ముకలను కూర్చోమని చెప్పాను. ప్లీస్ రెస్యూమ్ యువర్ సీట్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకు మీరు నన్ను కూర్చోమని అనలేదు. మీరు కూర్చోమని అంటే నేను కూర్చుంటాను. మీరు కూర్చోమని అనకుండానే మైకు డిస్కనెక్ట్ కావడం సమంజసం కాదు. దయచేసి ఆలోచించండి. Nobody can disconnect it. Next time we will not tolerate. The very propriety of the Session is being defeated.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్నీ ప్రివిలేజెస్. నేను కూర్చోమని అన్నాకా మీరు కూర్చోకపోవడం కూడా ప్రివిలేజే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, దయచేసి వినండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోమని అంటే కూర్చుంటానని అన్నారు. మీరు మాట్లాడారు, మీరు మాట్లాడిన తరువాత నర్శిరెడ్డిగారు మాట్లాడతానని అన్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, నన్ను పూర్తిచేయనీయండి. తరువాత కూర్చుంటాను. రెండు నిముషములు ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:- Let me not go further - let me complete.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, the very propriety of this Session is being questioned by the Governor himself, who has

proposed - and who has read out a speech basing on the policies and principles of the Government. So, now Sir, the question of very budgetary sanction and the propriety is defeated. So, there is no question of further discussion on this. I request you Sir, to suo moto take it as Adjournment Motion and let us discuss on the comments made by the he said: "Goondas have become politicians.".... Governor Sir, he cannot keep insulting the Legislators. On the other side he said only 5 to 7% is going on developmental activities and the rest goes for salaries and corruption. ఆయనే చెబుతున్నాడు. లంచాల క్రింద 10 శాతం పోతున్నదని చెప్పారు. ఒక గవర్నరు తన ప్రభుత్వం 10 శాతం లంచాల క్రింద ఇస్తున్నదని చెప్పిన తరువాత అసలు ఈ ప్రభుత్వం కొనసాగే అవకాశం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. Let the Government condemn at the attitude of the Governor and he should be immediately asked to resign....

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రత్నాకరరావుగారూ కూర్చోండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, మనకు ఉండేటటువంటి హక్కులు మనకు ఉన్నాయి. మనం చర్చలు చేసుకునేదానికి కూడా నియమనిబంధనలు ఉన్నాయి. దయచేసి నేను మాట్లాడినటువంటి వారిని ఎవరినీ తప్పుపట్టడానికో లేకపోతే వారు అవకాశం తీసుకున్నారు అని ఆరోపణ చేయడానికో కాదు నేను ప్రయత్నం చేసేది. ఏ బిజినెస్ ట్రాన్సాక్షన్ చేసుకున్నా, ఏ చర్చలు చేసుకున్నా మనం నియమనిబంధనలకు అనుగుణంగా చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. సభ్యులకందరికీ తెలుసు. Members are also not expected to make allegations - or caste aspertions on persons of high authority - and they are barred from mentioning the name of the President, during the Debate....

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోమని చెప్పిన తరువాత లేవకూడదు. I have to name you Mr. Sai Reddy.....

Sri K. Rosaiah:- For the purpose of influencing it.... The language which the Members must use should be Parliamentary.... అనేదానికి నేను ఇప్పుడు ఏమీ అభ్యంతరం కాని దాని రిఫరెన్సు కాని తీసుకొని

రావడం లేదు. మొత్తం చదివి వినిపించే దానికి ప్రయత్నం చేసాను. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాలు తమకు తెలుసు. సభలో ఉన్నటువంటి గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులకు, సభ్యులకు అందరికీ తెలుసు. లోక్‌సభలో అయితే లోకసభకు సంబంధించినంతవరకు ప్రెసిడెంటుగారి ప్రస్తావన తీసుకొని రాకూడదు. అలాగే శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకు గవర్నరుగారి గురించిన ప్రస్తావన మనం తీసుకొనివచ్చి వారు చేసినటువంటి ప్రసంగాలమీద కాని మరొకదానిమీద కాని ఇక్కడ చర్చించడం నియమనిబంధనలకు అనుగుణమైన వ్యవహారం కాదని నేను వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొక మాట అనేకమంది చెప్పారు. ప్రెస్‌లో ఏవైతే స్పీచెస్ రిపోర్టు అయినాయో వాటిని ఆధారం చేసుకొని చెప్పారు. నేను మనవిచేసేది – మీరు కూడా అవి ఎంతవరకు కరెక్టు అనే మాట మీకున్నటువంటి పద్ధతులలో మీరు ఎసెర్టెయిన్ చేసుకొనేదానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. let us not discuss about the conduct of the Governor of Andhra Pradesh in this August House. మనకు ఉన్నటువంటి కన్వెన్షన్స్ కాని నియమనిబంధనలు కాని పర్మిట్ చేయవు. ఇప్పటికే చాలా మాట్లాడారు. దయచేసి ఇంతటితో ముగించి గవర్నరుగారి ప్రస్తావనతో కూడిన ప్రసంగం చేయవద్దని తమద్వారా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

(Sri K. Vidyadhara Rao was on his legs trying to draw the attention of the Chair for the mike and permission for mentioning)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఎప్పుడూ విద్యాధరరావుగారేనా మాట్లాడేది నాకు అర్థం కాదు. మేము మాట్లాడకూడదా? మీరు దయచేసి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. ఐ యామ్ నాట్ ప్రిపేర్డ్ టు యీల్డ్. మన ఫ్లోర్ లీడర్‌గారు చెప్పారు, చాలా సమంజసంగా ఉంది, దానిని నేను కాదనడం లేదు. మేము గవర్నరుగారి క్యారెక్టరు గురించి మాట్లాడటం లేదు, వారిని కించపరిచే ఉద్దేశం మాకు లేదు. వారు కూడా కొన్ని నియమనిబంధనలు, సాంప్రదాయాలు పాటించవలసిన అవసరం ఉంది, వాటిని పాటించలేదని చెప్పడంలో తప్పు ఏ మాత్రం లేదనే విషయాన్ని గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారు ఒక పబ్లిక్ మీటింగులో మాట్లాడేటప్పుడు వారు కూడా – నేను గవర్నరుని, నా బాధ్యత ఇది, ఇది ఏ విధంగా మాట్లాడాలి అనేటటువంటి పాలసీలను కాని విధానాలను కాని దృష్టిలో ఉంచుకుని మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఆయన ఈ ప్రభుత్వానికి అధినేత. ఆయన అధీనంలో ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో ఉండే విషయాలను చర్చించి ఈ బడ్జెటులో చాలా మొత్తం కరప్షనుకు పోతున్నది, అధికారులకు పోతున్నది, ప్రజలకు ఏ మేలు కలగడం లేదని ఆయన చెప్పిన తరువాత ఆయనకు గవర్నరుగా ఉండే అధికారం ఉంటుందా అని ఆయనే ఆలోచించుకోవాలి, నేను తీసివేయమని చెప్పడం లేదు. ఏ ప్రభుత్వానికి అధినేతగా ఉన్నాడో ఆ ప్రభుత్వం సక్రమంగా పనిచేయడం లేదనే అభిప్రాయం ఆయనకు ఉందో అటువంటి ఆయన ఆ స్థానంలో ఉండవలసిన అవసరం ఎక్కడ ఏర్పడుతుంది. ఉండవలసిన హక్కు ఆయనకు ఎక్కడినుంచి వస్తుందనే విషయాన్ని ఆలోచించవలసిన అవసరం వారికి ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మనకు – మన సభకు ఉండేటటువంటి

అధికారాలు ఏమిటి అని ఒక విషయం వుంది. మన సభకు ఉన్నటువంటి అధికారాల గురించి చర్చించేప్పుడు మనం హైా అథారిటీస్ గురించి ఈ సభలో చర్చించకూడదని అన్నారు. నిజమే, చర్చించకూడదు. ఎప్పుడు చర్చించకూడదు? మనకు సంబంధించినటువంటి విషయాలు వారు చర్చించనప్పుడు. మన విషయాలను వారు చర్చించినప్పుడు, మనలను గురించి వారు మాట్లాడినప్పుడు మనం నోరు కట్టుకొని కూర్చోవలసిన అవసరం లేదు. వారు చెప్పిన మాటలు వాస్తవమా, కాదా – తప్పా, ఒప్పా అనేటటువంటి విషయం మనం ఇక్కడ చర్చించు కునే సర్వహక్కులు, అధికారం ఉందనే అభిప్రాయం కలిగిన వారిలో నేను ఒకడిని. వారు ఇక్కడ ఆ విధంగా మాట్లాడిన తరువాత వారు ఆ స్థానంలో కొనసాగడం ఉచితం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నిజమా, కాదా తెలుసుకోవాలని వారు అన్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– అది నిజమా కాదా అనే విషయం – పత్రికలలో వచ్చినటువంటి విషయం. నేను కూడా పత్రికలద్వారానే అడుగుతున్నాను. అది నిజం కాకపోతే మేము చెప్పినదానికి గవర్నరుగారు చెప్పవచ్చు; నేను ఆ విధంగా మాట్లాడలేదు, శాసనసభ్యులకు అనుమానం కలిగిందనే విషయం వారు చెప్పుకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఎప్పుడు? ఇప్పుడు ఎట్లాగ చెబుతారు?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:– ఏ పత్రికలలో వచ్చిందో ఆ పత్రికలకు వారు చెప్పుకోవచ్చు. అప్పుడు మళ్లీ మేము చెబుతాము. అయ్యా, పత్రికలలో వచ్చింది అని చెప్పాము అని చెబు తాము. అప్పుడు ఏవిధంగా మాట్లాడాలో ఆ విధంగా మాట్లాడే అవకాశం మాకు ఉంటుంది. ఈ రోజున పత్రికలలో వచ్చిన దానిని గురించి, మేము చూసిన దానిని గురించి మా అభి ప్రాయం ఏమిటంటే – ఆయన ఈ విధంగా రాజకీయాలలో ఉండేటటువంటి వ్యక్తులను గురించి మాట్లాడిన తరువాత ఆయన గవర్నరుగా కొనసాగే హక్కు కోల్పోయాడని మనవి చేస్తున్నాను.

11.20 ఉ. శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:– అధ్యక్షా, సభానాయకుడు శ్రీ రోశయ్యగారు చెప్పారు. రూల్సు ప్రకారం హైయ్యరు అథారిటీస్ గురించి మాట్లాడకూడదు అని. ఈ శాసనసభ్యులు గురించి, ప్రభుత్వాన్ని గురించి ఏ అధికారంతో గవర్నరుగారు మాట్లాడినారో ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. వారు చెప్పింది నిజమైతే ముందుగా గూండాలు ఎవరో ఐడెంటిఫై చేయండి. ఎం.ఎల్.ఏ.లలో ఎవరైతే గూండాలున్నారో వారిని డిస్మిస్ చేయండి. రెండవది వారైతే ఏదైతే చెప్పారో – బడ్జెట్‌లో ప్రొవిజన్ పెట్టాలి. 8 పర్సంటా, 10 పర్సంటా? ఫర్ బ్రైబ్స్ అని డిమాండ్స్ పెట్టండి. ఏడ్ చేయండి. లేకపోతే బడ్జెట్ వేల్యూ లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పింది వినలేదా?....

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- బడ్జెట్‌లో ప్రొవిజను పెట్టమనండి. దాని విషయం గురించి డిమాండ్స్‌లో అది కూడా చర్చించుదాము. లంచాలు కోసము ప్రొవిజను పెట్టాలి. ఎవరెవరు వాటాలు అయితే తీసుకున్నారో - అది కూడా చెబుతారు. అది కూడా పెట్టమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక నిముషం ఊరుకుంటారా? మీ లీడర్ చెప్పినా మీరు ఊరుకోరు.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- సభ్యుల విషయంలో గవర్నరుగారు ఈ విధమైన వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నందువలన వారు ఆ స్థానానికి అర్హులైన కాకుండా పోవాలి. లేకపోతే గూండాలను వెంటనే ఐడెంటిఫై చేయమనండి. వారిని డిస్మిస్ చేయమనండి. బడ్జెట్‌లో 8 పర్సంటా, 10 పర్సంటా వారు ఏదైతే చెప్పారో ఆ ప్రొవిజను పెట్టమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు....

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- లేకపోతే ఈ బడ్జెట్‌కు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అది నిజం అని ఎట్లాగు చెప్పగలుగుతున్నారు?

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- నేను అబద్ధం గురించి మాట్లాడడం లేదు. చాలామంది చెప్పారు. పబ్లిక్ మీటింగులో వచ్చిందని చెప్పారు. పత్రికలలో వచ్చింది. వారిని అడగండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరికి హక్కు ఉన్నది మాట్లాడడానికి....

శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి:- నిన్న గవర్నరుగారు కరీంనగర్ జిల్లా పర్యటనకు వెళ్ళినప్పుడు అధికార కార్యక్రమం ఎటెండు చేసినది ఒక్కటే ఒక్క కార్యక్రమం. మిగతా అన్నీ ప్రయివేటు కార్యక్రమాలకు ప్రత్యేకంగా పోవడం జరిగింది. యింతకు ముందు రోశయ్యగారు చెప్పినట్లుగా - గవర్నరుగారి గురించి ఆలోచన చేసినప్పుడు ప్రభుత్వానికి కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి, సభాధ్యక్షులుగా మీకు కూడా ఉన్నాయి, శాసనసభ్యులుగా మాకు కూడా ఉన్నాయి ఒక గవర్నరుగారు ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియ ద్వారా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులచేత నియమించబడుతూ, రాష్ట్రపతి చేత నియమింపబడినట్టి గవర్నరుగారు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులను కించపరిచే విధంగా వారిని ప్రజల ముందు చిన్న చూపుచూసే విధంగా మట్లాడడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. నిన్న వారు మాట్లాడినప్పుడు విన్న వారు ఉన్నారు - దానిని ప్రస్తావించడం జరిగింది. మేము పోలేదు కాని - అక్కడ యిద్దరు ముగ్గురు సోదరులను టెలిఫోను చేసి అడగడం జరిగింది. వారు పత్రికలలో రిపోర్టు చేసిన విధంగా ఆ సభలో వారి ప్రసంగాలు ఉన్నాయని చెప్పడం జరిగింది.

యిది మన అందరికి చాలా అవమానకరం. ఈనాడు బాధ్యత కలిగిన ప్రజాప్రతినిధులు గవర్నరుగారు ఆ విధంగా కించపరిచే విధంగా మాట్లాడడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. గవర్నరుగారి పద్దులు కూడా శాసనసభ్యులు ఆమోదించవలసి వున్నది. గవర్నరుగారి పరిమితి దాటి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులు గురించి మాట్లాడినారని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విన్నవించి తగు చర్యలు తీసుకునే విధంగా కోరాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి):- అధ్యక్షా, నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. యిందాక రోశయ్యగారు చెప్పడం జరిగింది. చాలా అనుభవజ్ఞులైన శాసన సభ్యులు ఉన్నారు. గవర్నరుగారి గురించి శాసనసభలో చర్చించేందుకు మనకు హక్కు లేదు. అది పద్ధతి కూడా కాదు. దయచేసి చర్చించకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. తమరు రూలింగు యిచ్చి స్టాప్ చేయాలి. యిది ఒకసారి కాదు, యిదివరలో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. శాసనసభలో వచ్చాయి, పార్లమెంటులో వచ్చాయి. సాంప్రదాయం ప్రకారం, చట్టప్రకారం ఎవరు కూడా గవర్నరుగారి గురించి చర్చించడానికి లేదు. గవర్నరుగారి గురించి చర్చలు మంచిది కాదు.

Mr. Speaker:- Let me say one thing - you cannot demand.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గవర్నరుగారి గురించి కాదు. ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. బడ్జెట్ మీద ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. ఆ ఆరోపణల విషయంలో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నర్సిరెడ్డిగారు సరియైన పద్ధతిలో చెప్పారు....

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- న్యూస్ పేపర్సులో వచ్చిన దానినిబట్టి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- పత్రికలలో వచ్చిన దానిని గురించి మాట్లాడడం - మాట్లాడిన విధానం బాగా లేదని - దాని మీద యాక్షను ఉంటుందని గాని - ప్యాయ్యర్ అధారిటీస్ మీద షక్దర్ అండ్ కౌల్ చేసిన....

(ఇంటరప్షన్స్)

నన్ను ఒక విషయం చెప్పనివ్వండి. యు హావ్ టు ఫాలో ది రూల్స్ - షక్దర్ అండ్ కౌలు ప్రకారం - పార్లమెంటరీ ప్రొసీజరు ప్రకారం ఎగెనెస్ట్‌గా నడిస్తే మనకు కూడా మంచిది కాదు. డిస్కషన్ కాకుండా - పత్రికలలో వచ్చినది నిజం అవునా కాదా అనేది మనం తెలుసు కుని - పద్ధతి లేకుండా....

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- ఎట్లాగు తెలుసుకుంటారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన ప్రసంగం అది ఏమైనా ఉంటే·

(ఇంటరప్షన్స్)

షక్దర్ అండ్ కౌల్ ప్రకారం రాకూడదని ఉంది·

(ఇంటరప్షన్స్)

ఏమైనా ఉంటే నోటీసు యిచ్చే దానికి ఉంది·

శ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ - యిక్కడ బేసిక్‌గా టు ఇస్యూస్ ఉన్నాయి· షక్దర్ అండ్ కౌల్ ప్రకారం - అసెంబ్లీ రూల్సు ప్రకారం హ్యాయస్ట్ డిగ్నిటరీస్ గురించి, గవర్నరుగారి గురించి గాని, ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియా గురించి గాని, మనం మెన్షన్ చేయడానికి వీలులేదని అన్నప్పుడు ఈ శాసనసభలో అనేక పర్యాయములు గవర్నరు చేసినటువంటి వ్యాఖ్యలు మీద ప్రస్తావించడం దాని మీద వివరణ యివ్వడం జరిగింది· రికార్డ్సు పరిశీలించితే తెలుస్తుంది· ఈరోజు పత్రికలలో వచ్చినదని కాదు - నేను కోరేది ఏమిటంటే రేపు రిజాయిండరు వస్తుందో లేదో చూడాలి· యిదివరకు చర్చ వచ్చాక మరుసటి రోజున రిజాయిండరు వచ్చినది - అప్పటికి అది పరిసమాప్తం చేయడం జరిగింది· ఈ రోజు యిక్కడ వచ్చింది· దీనిమీద ఫ్రైన్ ఆఫ్ ఏక్సిడెంట్ చూడండి· మిత్రులు ముకుందరెడ్డిగారు యిందాక చెప్పారు· ప్రాక్టికల్‌గా ఆయన అన్నారని చెప్పారు· శాసనసభ్యులు చెప్పింది ఎవిడెన్సు క్రింద తీసుకోవచ్చు· యిందాక ముకుందరెడ్డిగారు సభలో ప్రస్తావించి చెప్పారు· యిటువంటిది ఖండించకపోతే భవిష్యత్తులో ఎవరం వాటాలు తీసుకున్నారు· శాసనసభ్యులు ఎవరు గూండాలు అనేవి చాలావరకు ఉంటుంది· భవిష్యత్తులో యిటువంటివి లేకుండా శాసనసభలో రిజల్యూషన్ పాసుచేసి - నా దృష్టిలో - వెనకకు పిలిపించవలసిన అవసరం ఉన్నది· శాసనసభ్యులకున్నటువంటి హక్కుల గురించి, గౌరవం గురించి, హుందాతనం గురించి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి· ఈ శాసనసభ్యులు వారియొక్క జీతభత్యాలు గురించి మనం పాసుచేస్తున్నాం· అటువంటి శాసనసభ్యుల మీద వారు ప్రస్తావించడం జరిగిందని అంటున్నారు· రిజాయిండరు వస్తుందో లేదో తెలుసుకుని తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను·

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, రూలు 280 వ్యాల్యేట్ చేసి మాట్లాడుతున్నాం అనేది వాస్తవం కాదు· తమరికి కూడా తెలుసు·

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:- మా పార్టీ అభిప్రాయం వినండి·

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- కనీసం మమ్మల్ని చెప్పనివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కాండక్టు ఆఫ్ మెంబర్సు రూల్సు తీసుకుని చూసినా - రూల్ ఆఫ్ ప్రొసీజరు చూసినా - పేజీ 141 చూడండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను చెప్పేది వినండి. కాస్త ఓపిక పట్టండి. మీరు చెప్పిందే సత్యం అని అనుకుంటే ఎట్లాగు? నేను చెప్పింది కొద్దిగా వినండి. రూల్ ఫాలోకండి - రూల్సులో హైయరు అథారిటీస్ మీద..

(ఇంటరప్షన్స్)

నోటీసు ఎప్పుడైతే తెచ్చారో నిజమో, అబద్ధమో మీరు తెలుసుకుంటారు. యిప్పుడైన వింటారా? మీరు తెలుసుకోకుండా ఏమో అయినదని - మీరు ఫారములో రావాలి. తెలియ చేయాలి.

(శ్రీ కె. సాయిరెడ్డిగారు లేచి ఏదో మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేశారు)

సాయిరెడ్డిగారూ నేను మాట్లాడేటప్పుడు మీరు నిలబడవద్దు - నర్సిరెడ్డిగారు పత్రికలలో వచ్చింది తెలుసుకోవాలి అన్నారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

అథారిటీ మీద డిస్కస్ చేయకూడదు. I definitely said this much and I stand for it. There is a rule.

11.30 Sri K. Vidyadhara Rao:- We will not violate the Rules.

Mr. Speaker:- You are violating.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I will show you.

Mr. Speaker:- You show me.

Sri K. vidyadhara Rao:- Sir, according to Rule 280, we are not supposed to take the name of the President or the Governor. I am not questioning or going into the matter of the President or the Governor. I am only trying to draw the attention of the House. Allegations have been made about the

Budget presented to this House and which is being debated. He said that only 5 to 7 per cent of the Budget reach the poor, 8 to 10 per cent is going towards bribes and the remaining 85 per cent towards the wages of emloyees.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- That will not go into the record.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దీనికి సాటిగా మిత్రుడు ముకుందరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఐ విట్‌నెస్ కూడా వుంది. వాస్తవమేనని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేది మీ ప్రభుత్వము ప్రతిపాదించిన బడ్జెటులో 10 శాతం బ్రియిబ్‌కు వుందని ఆరోపణ వస్తే The Head of the State, under whom you are functioning, has made a direct allegation against this Government. If this Government does not want to seek a clarification from the Covernor or make a categorical statement here, does it mean you are accepting the allegation that your Government has provided 10 per cent of your Budget for bribes? If it is so, you have no moral authority to continue for a second to ruel the State because you are accepting that 10 per cent of the allotment is for bribes. Therefore, I humbly request the Chief Minister through you that before we further continue to discuss this Budget to seek a clarification, come out with a clarification, on that issue, otherwise they cannot continue for a second. One of the Members has agreed that the Governor has made this allegation that 10 per cent is allotted for bribes. ఆ విధంగా వుంటే చర్చించడానికి వీలులేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటే నేనేమి చెప్పాలి. వారి ప్రభుత్వము మీద 10 శాతం లంచగొండుల వ్యవస్థకు కేటాయించారని అంటే, ఆ విధంగా చెబుతూ వుంటే, మరి ఈ ప్రభుత్వము ఏ విధంగా కొనసాగుతుందని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- పేపరులోనూ, దానిమీద అయితే నేను కూడా వేరే మాట్లాడవచ్చు. అది ఏదో తెలియనది మాట్లాడనివి మాట్లాడడం బాగుండదు. ఒక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలని అనలేదు. 'ప్రభుత్వాలు, దేశము అంతా' అన్నారు. అందులో అందరూ కలిసి

వున్నాము. దాన్ని గురించి కాదు. దయచేసి, జనరల్ రిమార్కు, స్పెసిఫిక్‌గా ఏమీ లేదు. ఇది, ఎవరయినా నిజమే అయితే బాధపడవలసిందే. కాని దాన్ని ఇక్కడ చర్చించడం అవుతుందా లేదా అనేది చెబుతున్నాను. ఇక్కడ మాత్రం చర్చ కాదు. నిజంగా అటువంటి భాషను ఉపయోగించి చెప్పివుంటే, అది ఎవరు కూడా సహించేది కాదు. కానీ పత్రికలలో వచ్చింది నిజమా కాదా అనేది తెలుసుకోవలెను. లేకపోతే, స్పీకర్‌గారిని అడగండి, గవర్నరుగారు ఇట్లా అంటున్నారు, మీ అభిప్రాయం ఏమిటి అని. తరువాత చూద్దాం.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, I request the Hon'ble Chair and the Government to accept the issue raised by me as Adjournment Motion, adjourn the House and seek the clarification. Allegations has been made on all the 294 members.

Sri K. Vijayabhaskar Reddy:- This is unfortunate. మర్యాదలు తెలుసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మెల్లిగా మాట్లాడండి. వారు లేచారు. కూర్చోండి.

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- వాటీజ్ దిస్. దేనికయినా ఒక పద్ధతి అంటూ వుంటే మాట్లాడవచ్చు. ఏమి చెప్పినా మీరు చెప్పిందే యాక్సెప్ట్ చేయాలని అంటే ఎట్లా? దేనికి ఒక సంప్రదాయం ప్రకారంగా, రూల్సు ఏ ప్రకారంగా డిస్కస్ చేయడానికి వీలే లేదు. కాని, దురదృష్టం, పేపరులో ఏమి వచ్చిందో తెలుసుకుందాము, తరువాత ఏమి చేద్దామో చూద్దాము అని అంటే, దానిమీద అడ్జర్న్ చేయండని అంటే, ఏమి ఉపయోగం దేర్ యీస్ ఏ కాంస్టిట్యూషన్.

Mr. Speaker:- Let me find out. What is this? ఆ తరువాత ఏమి చేద్దామనేది ఆలోచన చేద్దాం. రూల్సు కూడా ఫాలో కావాలి కదా. వారు చెప్పిన తరువాత కూడా మాట్లాడదామని అనకుండా వ్రాసి తెలుసుకోవలెను. ఏది చేయాలో అది చేయాలి కదా. మనము దాన్ని అడ్మిట్ చేయాలి. ఒప్పుకున్నతరువాత మరల మాట్లాడవద్దు. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మీ అభిప్రాయాలకు కట్టుబడి వుండడం - కనీసం ఒక నిమిషం అవకాశమివ్వండి మాట్లాడడానికి....

(ఇంటరప్షన్స్)

పత్రికలలోని వార్త చూస్తే, వివిధ పత్రికలలో వివిధ తీరులలో వ్రాయబడినవి. ఉదాహరణకు 'ఉదయం' పేపరులో వ్రాసింది - ' క్రమశిక్షణ, సత్ప్రవర్తన, ఐక్యత భావాన్ని అందించి,

యువత జాతి అభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా తీర్చిదిద్దడంలో ప్రస్తుత నాయకత్వము నిఫల మయిందని రాష్ట్ర గవర్నరు, కృష్ణకాంత్ విమర్శించారని నాయకులలో చిత్తశుద్ధి కరువైందని, రాష్ట్ర, జిల్లా, తాలూకా మండల స్థాయిల్లో నాయకులుగా వున్న వారిలో సమిష్టి భావన లేదని అన్నారు. స్వాతంత్ర్యము అనంతరం, రాజకీయ నాయకులు గుండాలను వినియోగించుకొంటున్నారని, ఆ తరువాత గూండాలే రాజకీయ నాయకులను తయారుచేసే పరిస్థితి ఏర్పడిందని, ఇప్పుడు గూండాలే రాజకీయ నాయకులయ్యారు అని ఆయన ఆరోపించారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- ఇదంతా రికార్డులోకి పోవలసిందేనా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇందులో తప్పేముందో మాకు అర్థంకావడం లేదు....

(ఇంటరప్షన్స్)

అందువల్ల వివిధ పత్రికలలో శాసనసభ గురించి ఆయన ఎత్తలేదు. అవసరమైన విషయాం గురించి వాటిని రంగములోకి తెప్పించుకొంటున్నామని నాకు అనిపిస్తున్నది. పత్రికలలో ఎక్కడా కూడా శాసనసభ గురించి గానీ, ఇప్పటి ప్రభుత్వాన్ని గురించి గానీ లేదు. ఒకవేళ, ఇట్లాంటివి వున్నటువంటి పత్రికలుకొన్నటిలో వచ్చిందని అంటున్నారు. వాస్తవమే. అదీ, ఇదీ పరిశీలనచేసి, దయచేసి, వాస్తవాలను తెలుసుకోకుండా, దేన్నిబడితేదాన్ని విమర్శించే పద్ధతి సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి సాయిరెడ్డిగారు, పత్రికలలో వచ్చిన దాని ఆధారంగా ఒకసారే లేచి - మీరు చెబుతున్న తీరులు వచ్చాయి. దాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. దాన్ని, ఏమిటో తెలుసుకొంటాము, తరువాత ఏమి తీసుకోవాలో తీసుకుందాము అని అన్నప్పుడు కొంత తెలుసుకోవలెను. అంతేగాని, మాకు మాట్లాడేది వుందని అన్ని పేర్లు వాడవద్దు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి):- అధ్యక్షా, గతములో ఇదేవిధంగా ఎక్కడనో స్పీకరుగారు అన్నారని, విద్యాసాగరరావుగారు నోటు ఇచ్చారు, నేను స్పీకరుగా ఉన్నప్పుడు, ఆ రోజు కూడా చర్చించి, ప్రప్రథమంగా ఏమి చేశామని అంటే, ఇదేవిధంగా అన్నారా, లేదా అని సెక్రటరీద్వారా అసెంబ్లీ నుండి పంపాము. వారినుండి సమాధానము వచ్చిన తరువాత, తృప్తి చెందిన తరువాత ఆ ఫైల్ క్లోజ్ అయింది. ఇక్కడ పేపర్లో వచ్చింది

దాని కటింగ్స్ పెట్టి, సెక్రటరీకి పంపి, – నిజంగా యాక్చువల్‌గా ఒక్కొక్కసారి అన్నది ఒకటి వుంటుంది, ప్రచురణ యింకోవిధంగా వుంటుంది. కనుక బెస్ట్ స్టెప్ ఏమిటంటే, కటింగ్స్‌ను గవర్నరుగారికి పంపండి. వారి అభిప్రాయాలు, ఉద్దేశము, నిజంగా అన్నారా, లేదా వారి ఉద్దేశము ఏమిటి వారు గతములో అన్న పదము, 'గాంధీ పుస్తకాలలో ఒకటి చూసి, నా ఉద్దేశము అది కాదు అని నాకు రిప్లయి ఇచ్చారు. గాంధీ అన్నది రిపీట్ చేశానని అన్నారు. మన ఫైల్‌లో, క్లోజ్ అయిన ఫైల్ వుంది. కనుక వారు ఏమి అంటారో ఒకసారి వారికి అవకాశ మివ్వండి. ఇచ్చిన తరువాత, మీరు ఏమైనా డిస్కస్ చేయవచ్చు....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను మీరు అన్నదానితో ఏకీభవిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నదానికి కూడా స్పందిస్తూ, అపోజిషన్ వారు అన్నదానికి కూడా స్పందిస్తూ, విషయం తెలుసుకొనుటకు, నేను కటింగ్స్‌ను కూడా తీసి, వారికి పంపి తెలుసుకొంటాను. ఇది నా రూలింగ్.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:– నా అభిప్రాయాన్ని కూడా చెప్పనీయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– మా అభిప్రాయం కూడా వినండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పటికే 10.30 గంటలయింది. మీరు చెప్పినట్లుగా కటింగ్స్ తీసి వారికి పంపిస్తాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:– అంసపూర్ణమైన చర్చ. గౌరవనీయ రామచంద్రారెడ్డిగారు గతములో గవర్నరుగారికి పంపామని అన్నారు. పంపింది మీరు అనౌన్స్ చేశారా సార్? ఎన్ని గంటల తరువాత అప్పుడు అసెంబ్లీలో చర్చ చేసుకొన్నాము. అప్పుడు చర్చకు అనుమతి ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– రూల్సు ప్రకారం పోయారు. కటింగ్స్ తీసుకొని పోయారు. వారు చర్చకు అలా చేయలేదు. అది కూడా వుంది. అలా చేయలేదు.

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- చర్చకు ఎలా చేశారు పేపరులో వచ్చింది·

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడింది కూడా వస్తుంది· దానికేముంది· విద్యాసాగర రావుగారూ కూర్చోండి·

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- మా అభిప్రాయం చెప్పి మేము కూర్చుంటాము, మేము సమయం తీసుకోము· ఎందుకంటే ఒక కన్‌క్లూజన్‌కి మీరు రావడం లేదు కాబట్టి, ఉ· స్పష్టముగా····

Mr. Speaker:- I have come to the conclusion.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Before hearing anybody, you came to the conclusion.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ అందరిది వచ్చే అవసరం లేదు తీసుకొనే దానికి·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌లో మేము రెయిజ్ చేశాము· శాసనసభ కార్యక్రమాలు, మనము బడ్జెట్ పాస్ చేయబోతున్నాము· కాబట్టి దానికి సంబంధించిన అంశం· అది రాఘవరెడ్డిగారి అభిప్రాయం కావచ్చు, అది ఏమైనా కావచ్చు· కాని శాసనసభ నడుస్తూ ఉన్నప్పుడు దీనికి, బడ్జెట్‌కి సంబంధించిన విషయాలను వారు మాట్లాడినప్పుడు రాఘవరెడ్డిగారిని కన్‌విన్స్ చేయవలసిన అవసరం లేదు, నాకు లేదు, మీకు చెపుతున్నాను· విఠల్‌రెడ్డిగారిని లైబ్రరీకి పోయి చదువుకోమనండి· The Governor is famous for that. We have already demanded to recall the Governor. He has said that people have started electing brokers.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అన్ని తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- తెలుసుకొని, కన్‌ఫర్మ్ చేసుకొని ఇక్కడ ముకుంద రెడ్డిగారు, సాయిరెడ్డిగారు, నేను - మేము అంతా తెలుసుకున్నాము· దీనికి కాదనేటటువంటి అభిప్రాయం మీరు రూలింగ్ ఇవ్వకండి· విఠల్‌రెడ్డిగారు, రాఘవరెడ్డిగార్లను తెలుసుకోమని కోరుతున్నాను· Absolute sovereignty rests with the individual and not with the Governor, Chief Minister or M.L.A. సభలకు సంబంధించిన బడ్జెట్ సామాన్య మానవులకు సంబంధించిన బడ్జెట్· సార్వభౌమిక అధికారం వానికే ఉన్నది, మనందరికి లేదు· దానికి భిన్నముగా గవర్నరుగారు మాట్లాడారు·

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు అక్కడ మీటింగ్‌లో మీరు కూడా ఉన్నారా కరీంనగర్‌లో.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లేరు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను లేనని....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు నా దగ్గరే ఉన్నారు. నేను చూశాను. మీరు నా వెంబడే ఉన్నారు నిన్న....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- గవర్నర్‌గారి ప్రసంగాన్ని వేరే ఇన్‌ఫార్మల్‌గా తెలుసుకున్నాము, టి.వి.లో విన్నాము, టేప్‌రికార్డర్‌లో విన్నాము. He has said that. He is famous for telling that. రిపబ్లిక్ డే సందర్భముగా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకముగా వారు మాట్లాడిన అరక్ ఇష్యూ, గతములో కూడా He is famous for telling that.

(Interruptions)

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- అధ్యక్షా....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓంకార్‌గారు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- మీరు లేవమంటే లేస్తాని, కూర్చోమంటే కూర్చున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మాట్లాడనివ్వకుండా వారే మాట్లాడుతూ ఉంటే....

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Let me complete.

Mr. Speaker:- You will complete after one hour. How can I permit you?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు రికార్డులో చూడండి. నేను ఎక్కువ మాట్లాడేనో మీరు ఎక్కువ మాట్లాడారో రికార్డులో చూడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రికార్డులో చూసి చెప్పండి సార్. నేను రాను సార్ అసెంబ్లీకి.

Mr. Speaker:- Everybody is saying that you are speaking too much.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- గౌరవనీయులు నర్సిరెడ్డిగారు చాలా స్పష్టముగా చెప్పారు. వారి పార్టీ భారతదేశాన్ని పరిపాలించిన సందర్భములో వారు గవర్నరు అయినారు. వారు పేపర్లో వచ్చినటువంటి దానినిబట్టి అన్నారు. గవర్నరుగా కొనసాగడానికి వీలులేదు అన్నారు. దానిని మీరు అప్రీషియేట్ చేశారు, రికార్డులోకి పోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానిని కాదు, నేను అన్నది తెలుసుకోమన్నది. తెలుసుకోమన్నది అప్రీషియేట్, ఇప్పుడు కూడా చేస్తాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌లో....

Mr. Speaker:- Don't misuse it.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ధైర్యముగా ఒక అంశాన్ని గురించి చెప్పినందుకు ఐ ఏమ్ అప్రీషియేటింగ్. చాలా స్పష్టముగా చెప్పారు, గతములో ఎవరూ చెప్పలేదు. ఈ సందర్భముగా శాసనసభలో చర్చ వచ్చినప్పుడు చెప్పలేదు. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు, కట్టుబడి ఉంటాము. కాని మీది ఒక రూలింగ్ - గతములో జరిగినటువంటి చర్చ తరువాత మీరు క్లారిఫికేషన్స్‌కి రూలింగ్ ఇవ్వలేదు. గవర్నరుగారు ఏమన్నారనేటటువంటి విషయాన్ని మీరు చెప్పలేదు శాసనసభకు, ఇన్ని రోజులుగా దాచిపెట్టి నారు మీరు. ఈనాడు రామచంద్రారెడ్డిగారు చెపుతున్నారు, వారు స్పీకర్‌గా లేరని కాదు. మేము ఎంతో హ్యుమిలియేట్ అయినాము ఎన్నో రోజులు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు వచ్చినప్పుడు చెపుతాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు ఏమన్నారు పీపుల్ హావ్ నౌ స్టార్‌టెడ్ ఎలెక్టింగ్ బ్రోకర్స్. బ్రోకర్స్ అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Allow me.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మళ్ళా మీరు మాట్లాడుతూ ఉంటే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎలౌ హిమ్ అని చెప్పాను. మీరు చాలా సమయం తీసుకున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇందులో మూడు ముఖ్యమైన అంశాలు ఇమిడి ఉన్నాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి:- చెప్పారు, మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఇది డిస్కస్ చేయడం మంచిది కాదన్నాము. మీరు ఏదో కనుక్కుంటామన్నారు. తరువాత కూడా డిస్కషన్ అయితే ఎట్లాగ? మీరు ఏదో చెప్పారు అందరికి, ఏదో కనుక్కుంటామన్నారు. కనుకున్న తరువాత ఏదో చెపుతాము అన్నారు. దీనికి రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఇంత డిస్కషన్ అయితే ఎట్లాగ? దీనికి ఏదో ఒక అంశం ఉండాలి – దేనికయినా సరే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రూలింగ్ చెప్పాను. I am not going to allow on this subject. Nobody should speak on this subject. నేను ఇది పం పంచిన తరువాత నేను చెపుతాను. I will send the papers and tell you. Let us go to the next item. After my ruling, there cannot be any discussion.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి. ఓంకార్‌గారు తెలుసుకొని కూర్చున్నారు. సాయి రెడ్డిగారు మీరు కూర్చోండి. అందరు కూర్చున్నారు. మీరూ కూర్చోవాలి.... నాకు పంపించండి. After ruling, there is no discussion.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీని మీద లేదు. ఈ సబ్జెక్టు మీద లేదు After ruling, there is no further discussion. దయచేసి కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను ఒకసారి అంటున్నారు, నా రెస్క్యూకి రండి – కూర్చోండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బ్రోకర్స్ అంటే....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను కూర్చోండి.

Mr. Speaker:- I am not going to allow. On this subject nobody should speak. Let us go to the next subject. After ruling there cannot be any discussion.

(Sri M. Raghuma Reddy insists to speak)

After ruling, there is no discussion. ఓంకార్‌గారి లాంటి వారు తెలుసు కొని కూర్చున్నాక మీరు కూర్చోమంటే ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు.

(ఇంటరప్షన్స్)

(The T.D.P. Members on their legs)

After ruling there is no discussion. After ruling there is no discussion.

Smt. Mary Ravindranath (Secunderabad):- Mr. Speaker, Sir, I would like to bring to the notice of the Hon. Chief Minister who is not in the House regarding the bomb blasts which have rocked the City of Bombay and have brought disturbances in other parts of Maharashtra too....

(Repeated interruptions from Opposition)

Mr. Speaker:- After ruling, there cannot be any discussion. I have given the ruling. I will let you know afterwards. That is the only ruling.

(Continued interruptions)

If you speak, I cannot allow. I will adjourn the House then. నేను కటింగ్స్ తీసుకుని వారికి పంపించి సమాధానం వచ్చినాక చెపుతాను.

Smt. Mary Ravindranath:- Sir, you have given me permission.

Mr. Speaker:- You are correct. What can I do then?

(Interruptions)

I said, I have already given the ruling. No discussion on this. No reference to this. నేను తెలుసుకొని చెపుతాను అని రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత మళ్ళీ ఏమి ఉంటుంది?

(Repeated inturruptions)

Again I am saying. అది తెలుసుకున్న తరువాత అని రూలింగ్ ఇచ్చినా మాట్లాడితే నేను ఏమీ చెప్పలేను. I will send immediately and tell you. సాయిరెడ్డిగారు మంచిది కాదు, రూలింగ్ ఇచ్చాను, కూర్చోండి. మీరే తెలివిగలవారు అనుకుంటే నేను ఏమీ చేయలేను కూర్చోండి.

సభా కార్యక్రమము

Smt. Mary. Ravindranath:- Sir, I have to bring a very important matter to the notice of the Hon. Chief Minister.

(Interruption by Sri K. Saireddy)

Sir, it concerns the people not only of Bombay, but all over the country. I feel that a Committee consisting of top brass in the police force and some representatives of the people must be constituted.

(Interruptions)

It is unfortunate that I have to repeat my words again ang again. I feel that there is the necessity to have a high level committee consisting of police top brass as well as the people's representatives to see that this type of terrorism that occurred In Bombay does not occur in our State. There are number of sensitive areas not only in Andhra Pradesh but also everywhere in the country. We have to take measures to see that these people are well-protected. The intelligence network which we have should be made more sound. The Intelligence Department must bring all these aspects to the notice of the Home Minister. I feel, at the same time, that the type of terrorist activity, which rocked the City of Bombay may spread to our City. We have to take all the measures in this regard. It is my humble suggestion. Terrorism must be put down ruthlessly in Hyderabad and in the entire State of Andhra Pradesh. I feel that the representatives of people must also be given a chance. We should also be informed about what is going on in the City.

11.50 ఉ. డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 10 నిముషాలు టీ బ్రేక్ కొరకు అడ్జర్న్ చేస్తున్నాను.

(The House then adjourned
(at 11.51 p.m.)

(సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12.05 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన.

(1) అభ్యర్థన నెం. XXXIII – మత్స్యాగారములు

(2) అభ్యర్థన నెం. XXXI – వ్యవసాయం

(3) అభ్యర్థ నెం. XLVIII – పౌర సరఫరాల నిర్వహణ

(4) అభ్యర్థన నెం. XXXII – పశుసంవర్థన పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి

(5) అభ్యర్థన నెం. XXXV – సహకారం

(6) అభ్యర్థన నెం. XXXIV – అడవులు

మిస్టర్ స్పీకర్:– రిప్లయ్ బై ది మినిస్టర్ ఫర్ యానిమల్ హజ్బెండరీ.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:– అధ్యక్షా, ఈ యానిమల్ హజ్బెండరీ, డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ బడ్జెటు డిమాండ్స్ మీద మొత్తం 14 మంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. వారిలో 6 మంది యానిమల్ హజ్బెండరి గురించి పాయింటవుట్ చేశారు. ఈ విషయంలో యానిమల్ హజ్బెండరీ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించి బడ్జెటులో రూ. 71 కోట్లు సమర్పించాము. దానిలో పశు అభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద ఘనీభవించిన వీర్యోత్పత్తి కేంద్రాలు 4 ఉన్నాయి. జిల్లా వీర్య సరఫరా డిపోలు 21 ఉన్నాయి. ద్రవ నక్షత్ర జని ప్లాంట్స్ 16 ఉన్నాయి. ఈ రకంగా పశు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో కొంత గొర్రెల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కూడా తీసుకున్నాము. గొర్రెల అభివృద్ధి ఫారాలు 3 ఉన్నాయి. పొటేలు పిల్లల ఉత్పత్తి క్షేత్రాలు రెండు పెట్టాము. కోళ్ల అభివృద్ధి కేంద్రాలు కూడా పెట్టాము. పశు ఆరోగ్య సంరక్షణా కార్యక్రమాల క్రింద గత 1978 సంవత్సరం నుంచి కూడా ఏ ముఖ్యమంత్రి కాని, ఎవరు కాని ప్రవేశపెట్టని రీతిగా ఈ సంవత్సరం 200 లైవ్‌స్టాక్ సూపర్‌విజరీ యూనిట్స్ స్టార్ట్ చేశాము. దానిలో 347 డాక్టర్లను అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. సీమ పందుల అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని పెట్టాము. గ్రామీణ పశు వైద్య కేంద్రాలు 4 ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ రకంగా బడ్జెటుని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. పాల వెల్లువ పథకం క్రింద ఎన్.డి.డి.బి. నుంచి రూ. 40 కోట్లతో పథకం నడుస్తున్నది నేను ఇందాక కూడా మనవిచేయడం జరిగింది. ఎన్.సి.డి.సి. తరఫున 3 జిల్లాల్లో పాల వెల్లువ పథకంలో లేకుండా ఉన్న కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం మూడు జిల్లాలకు కలిపి రూపాయలు పదిహేడున్నర కోట్లతో అక్కడ కార్యక్రమం ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ రకంగా పశు సంవర్థక శాఖ నుంచి అభివృద్ధికరమయిన బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టాము. ఇంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ 6 పాయింట్ ఫార్ములా ప్రకారం డాక్టర్స్ అపాయింట్‌మెంట్స్ జరగలేదన్నారు. కాని ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్‌లో స్పెసిఫిక్‌గా వెటర్నరీ అసిస్టెంటు సర్జన్స్ పోస్ట్సులకు ఇవ్వబడింది. అందుకని 6 పాయింట్ ఫార్ములా దీనికి ఇంప్లిమెంట్ చేయబడలేదు. దాని అమలు గురించి ఎమెండుమెంటు గురించి రాష్ట్రపతికి పంపించడానికి ఆర్డర్సు కూడా వేశాను.

శ్రీ ఎర్రన్నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ గత సంవత్సరం 200 లైవ్ స్టాక్ యూనిట్స్ 12.10 యిచ్చినట్లు చెబుతూ, 1993-94 బడ్జెట్‌లో ఇంకా కొన్ని యివ్వవలసిందిగా కోరారు. మ. ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి రూరల్ లైవ్ స్టాక యూనిట్స్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ రాజగోపాల్‌గారు మాట్లాడుతూ, ఎక్స్‌పైరీ అయిన

మందులు కొన్నట్లుగా పేర్కొన్నారు. 280 యల్.యస్.యు. స్థాపించాలని ఆలోచన చేయుచున్నాము. డేట్ ఎక్స్పైరీ అయిన మందులను కొనలేదు. అటువంటి మందులను కొనడం జరిగితే, నా దృష్టికి తీసుకొనివస్తే తప్పక యాక్షన్ తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. కొంతమంది మిత్రులు "అల్కబీర్" గురించి మాట్లాడారు. నా డిపార్టు మెంట్కు సంబంధంలేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు ఆఫీసర్స్ పర్మిషన్ యివ్వలేదు. కానీ హైకోర్టు వారు ఐదు రోజులు ట్రయల్గా నడపడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. లైసెన్సు యివ్వకపోవడం వలన ఐదు రోజుల తరువాత అది మూతపడింది. ఇది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన విషయం.

శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ జోనల్ సిస్టమును అమలు చేయాలని అన్నారు. దీని విషయమే ఎక్కువగా వారు స్పీచ్ చేశారు. ఎమెండ్మెంట్ చేయడంకోసం రాష్ట్రపతికి పంపవలసిందిగా అధికారులను ఆదేశించాను. డాక్టర్ చిన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ 200 హాస్పిటల్స్ను యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. వారికి నా ధన్యవాదాలను తెలుపు తున్నాను. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా ధన్యవాదాలను తెలుపవలసిన అవసరం వున్నది.

యస్.సి.డి.సి. గురించి, వరంగల్, కరీంనగర్, ఖమ్మం జిల్లాలలో పదిహేడున్నర కోట్ల రూపాయలతో ఒక పథకాన్ని అమలుచేయబోతున్నాము. ఈ విషయం ఇంతకు మునుపే మనవి చేశాను. ఈ రకంగా ఇతర మెంబర్స్ సజెస్టు చేసిన వాటికి, పరిష్కారం చేస్తామని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. మా బడ్జెట్ డిమాండ్స్ను పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ, శలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీమతి మేరీ రవీంద్రనాథ్ అధ్యక్షా స్థానంలో వున్నారు.)

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, బి.వి.యస్.సి. క్యాండిడేట్స్ కొరత ఎక్కువగా వుందనే విషయం తమ దృష్టికి వచ్చిందా? కోస్తా ఆంధ్రలో వ్యవసాయ కళాశాల కూడా వుంది. అక్కడ బి.వి.యస్.సి. కోర్స్ లేనందున బి.వి.యస్.సి. కోర్స్ పెట్టే ప్రతిపాదనలు వున్నాయా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అధ్యక్షా, కోస్తా ప్రాంతంలో ఒక వెటర్నరీ కళాశాల పెట్టే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చూస్తున్నారు. కొన్ని రోజుల్లో వారు ఎనౌన్స్ చేస్తారు. ఒక సబ్ కమిటీని వేశారు. కృష్ణాజిల్లాలో హనుమాన్ జంక్షన్లో కాని, లేదా వైజాగ్లోకానీ పెట్టాలనే ప్రతిపాదన వచ్చింది. ఆ ప్రకారంగా డిసిషన్ను ముఖ్యమంత్రిగారు డిక్లేర్ చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎక్స్పైరీ మందుల విషయంలో కొనడమే డేట్ దాటిపోయిన మందులు కొన్నారా, లేక కొన్న తరువాత డేట్ దాటిపోయినవా? డేట్ దాటిపోయిన మందులను పంచుతున్నారా? కొన్ని జిల్లాలకు ఎక్కువ మందులు, కొన్ని

జిల్లాలకు తక్కువ మందులు యిస్తున్నారు. వారి వారి అభిప్రాయాల ప్రకారం, వారి మధ్యవుండే సాన్నిహిత్యం ప్రకారం పంచుతున్నారు. ఒక్కొక్క జిల్లాలోవున్న డిస్పెన్సరీల సంఖ్యను బట్టి, పశుగణం యొక్క సంఖ్యను దృష్టిలో వుంచుకొని మందులను పంచుతున్నారా? పంచినట్లయితే, గత సంవత్సరం, అంతకు పూర్వం పంచిన వివరాలను తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మందులను ఎంతకు కొన్నారో, ఏ విధంగా పంచారో తెలుపుతే విషయాలు బయటపడతాయి. ఇందులో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని సందర్భాలలో డేట్ దాటిపోయిన మందులను కూడా పంపుతున్నారు. వివరాలను తెప్పించి సభకు సమర్పిస్తే విషయాలు బయట పడతాయి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- సమాచారం తెప్పించి టేబుల్‌మీద వుంచుతాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి ఒక సూచన చేయదలచుకున్నాను. కావలసిన సంఖ్యలో వెటర్నరీ హాస్పిటల్స్‌ను పెట్టలేక పోతున్నారు. పెద్ద, పెద్ద మొబైల్ వ్యాన్స్ పెట్టి, ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌ను సమకూర్చి జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున ప్రొవైడ్ చేసినట్లయితే, మొబైల్ క్యాంప్స్‌ద్వారా డాక్టర్లు వైద్య సేవలను అందించడానికి అవకాశం వుంటుంది. తక్కువ డబ్బు ఖర్చుతో టీమ్ ఆఫ్ డాక్టర్స్ వెళ్ళి పని చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విషయం పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అధ్యక్షా, నాకు తెలిసినంతవరకు ఆరు మొబైల్ వ్యాన్స్ పని చేస్తున్నట్లు ఐడియా వుంది. సమాచారం నా వద్ద రెడీగాలేదు. మిగతా సూచనలను గురించి ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 200 లైవ్ స్టాక్ యూనిట్స్‌ను యివ్వడం ద్వారా కొన్ని సంవత్సరాలుగా నిర్లక్ష్యం చేయబడిన డిపార్ట్‌మెంట్‌కు మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు న్యాయం చేకూర్చారు. 1993-94 బడ్జెట్‌లో క్రొత్త హాస్పిటల్స్‌ను యివ్వబోతున్నారా? క్యాటిల్ రేషియోను గనుక చూసినట్లయితే జిల్లాకు, జిల్లాకు మధ్య గ్లేరింగ్ డిస్క్రిమినేషన్ వున్నది. 1993-94 సంవత్సరంలో రాబోయే హాస్పిటల్స్ విషయంలో క్యాటిల్ స్ట్రెంగ్త్ చూసి యిస్తారా అనేది క్లారిఫై చేయవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- క్యాటిల్ పాపులేషన్‌ను దృష్టిలో వుంచుకొని యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణఖేడ్):- అధ్యక్షా, 200 హాస్పిటల్స్‌ను యిచ్చినందుకు నా ధన్యవాదాలు. 1993-94 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎంత క్యాటిల్ పాపులేషన్‌కు ఒక రూరల్ లైవ్ స్టాక్ యూనిట్ యిస్తారు?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఇంత క్యాటిల్ పాపులేషన్ వుండాలంటూ ఏమీ లేదూ. 10 వేలు దాటితే ఎగ్జామిన్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంధ్రనాథ్‌రెడ్డి (అలంపూర్):- అధ్యక్షా, మా పార్టీ తరఫున రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ లేవనెత్తిన అంశాన్ని, జీరో అవర్‌లో నేను కూడా లేవనెత్తడం జరిగింది. మందుల సరఫరాలో అనేక అవకతవకలు జరిగాయి. పర్టిక్యులర్‌గా ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ ఆర్. పాండురంగారావు తన యిష్టప్రకారం మందులను కొనడం జరుగుతోంది. ఆయనే ఆర్డర్స్‌ను ప్లేస్ చేస్తున్నారు. నార్మల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం డిస్ట్రిక్ట్ జాయింట్ డైరెక్టర్‌గారు సీనియర్ డాక్టర్స్‌ను, ఎడియస్‌ను కన్‌సల్ట్ చేసి రిక్విజిషన్ తీసుకొని ప్రపోజల్స్‌ను డైరెక్టర్‌కు పంపుతే, వారు టెక్నికల్ మరియు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ యివ్వవలసి వుంటుంది. ఆ ప్రొసీజర్ ప్రకారం కాకుండా, తానే స్వంతంగా కంపెనీలకు ఆర్డర్స్ యిచ్చి డివార్మర్ డ్రగ్స్ రూ. 1.25 కోట్ల విలువగల వాటిని ఆరు జిల్లాలకు సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాలకు ఈక్వల్‌గా సప్లయ్ చేసే బదులు కేవలం ఆరు జిల్లాలకు డ్రగ్స్ సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. ఈ వివక్ష ఎందుకు? రూ. 1.25 లక్షల డబ్బు, యిందులో మిస్ అప్రోప్రియేషన్ జరిగింది. దీని మీద ఎంక్వయిరీ వేయిస్తారా? గత సంవత్సరం 200 ల్పైవ్ స్టాక్ యూనిట్స్ శాంక్షన్ అయినాయి. గత సంవత్సరం కోటి రూపాయల శాంక్షన్ తీసుకొని మందులు కొనడం జరిగింది. వాటిని అన్ని జిల్లాలకు సమానంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయకుండా, ఆరు జిల్లాలకు మాత్రమే డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడంద్వారా వివక్షత చూపడం జరిగింది. హాస్పిటల్స్ రాకముందే కేటాయింపులు తీసుకోవడం, మందులను కొనడం, ఆరు జిల్లాలకు సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. ఈ అవకతవకలన్నింటిమీద ఎంక్వయిరీ వేయిస్తారా?

మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్ ఒకటి వుంది. అది ఇతర దేశాల సహాయంతో ఏర్పాటు చేసినటువంటిది. అది యిప్పుడు ఫంక్షన్ చేయడంలేదు. అందువల్ల అక్కడ ఫ్రోజెన్ సెమెన్‌ను స్టాక్ చేయడంలేదు. ఇతర చోట్ల నుండి యింపోర్ట్ చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ప్లాంట్‌లోని మెషినరీ రిపెయిర్స్‌కు రూ. 8 లక్షలపైన కావలసి వుంటుంది. కొత్త ఎక్విప్‌మెంట్ తెప్పించే ప్రపోజల్స్ ఏదయినా వుందా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- వారు చెప్పిన దాని గురించి ఆలోచిస్తాము. ఇక్కడ దొరకుతే తెప్పించుతాము. స్పేర్ పార్ట్స్ దొరకుతే రిప్లేస్ చేస్తాము. గత సంవత్సరం శాంక్షన్ చేసిన హాస్పిటల్స్ విషయంలో అవకతవకలు జరిగాయన్నారు. డైరెక్టర్ ఆర్డర్స్‌ను ప్లేస్ చేయలేదు. ఏ జిల్లాకు సంబంధించి ఆ జిల్లాకు ఫండ్స్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశాము. మందులు పర్చేజ్ చేయలేదు. జీరో అవర్‌లో లేవనెత్తిన దానికి సంబంధించి రిటెన్ ఆన్సర్ పంపుతున్నాను. మూడు రోజుల్లో ఆ ఆన్సర్ అందుతుంది.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- ఆయన ఇ.డి.గా వుండగా అవకతవకలు జరిగాయి. అతనిమీద ఎంక్వయిరీ చేశాక, యింక్రిమెంట్ కూడా దొరికింది. ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ అండ్ యిన్‌ఛార్జ డైరెక్టర్‌గా కూడా చేశారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా స్పందించకపోతే ఎలా? ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోకపోతే, ఎవరు కాపాడతారు? కనీసం గత 12
సంవత్సరం ఒక కోటి రూపాయలకు మందులు 200 యూనిట్స్ మీద కొనడం జరిగింది. మ.
ఈసారి డీవార్మర్స్ అని జిల్లాకు ఇష్టం లేకపోయినా కొనడం జరిగింది. రూ. 1.25 కోట్లకు 6 జిల్లాలకు ఆర్డర్స్ ప్లేస్ చేయడం జరిగింది. అవకతవకలు ఆపకపోతే, కుంభకోణం ఆపకపోతే ఏవిధంగా మనం డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్ తీసుకుంటాము. వై ఆర్యూ షీల్డింగ్ దట్ పర్టిక్యులర్ డైరెక్టర్?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- తప్పు చేస్తే రక్షించవలసిన అవసరం గవర్నమెంటుకి లేదు. అట్లా అవకతవకలు జరిగితే తప్పక ఎంక్వయిరీ తీసుకుంటాము.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- ఇప్పుడేమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- మీరు ఏదయితే 200 హాస్పిటల్స్ గురించి మందులు ఆర్డర్ చేసామని అన్నారో అది కరక్టు కాదు. 200 హాస్పిటల్స్ గురించి ప్లేస్ చేయలేదు. ఆ బడ్జెట్ ఏదయితే ఉన్నదో అది ఆ యా జిల్లాలకు పంపడం జరిగింది. 200 హాస్పిటల్స్ గురించి మందులు కొనడం జరగలేదు. ఏమయినా అవకతవకలు జరిగితే తప్పకుండా ఎంక్వయిరీ తీసుకుంటాము.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- సబ్‌స్టాన్షియల్ ఎవిడెన్సుతో మీకు ఇస్తాను. మీరు యాక్షన్ తీసుకుంటారా.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఇవ్వండి. నేను తప్పక ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు (ఉణుకూరు):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ వెటర్నరీ కాలేజీ గురించి ఒక కమిటీ గవర్నమెంటు వేసింది. కృష్ణా జిల్లా గురించని వారు చెప్పారని చెప్పారు. అందుకోసం క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ ఉన్నప్పుడే ఈ కమిటీ వేయడం జరిగింది. వెటర్నరీ కాలేజీ పెట్టేటప్పుడు అన్నిటికన్నా ప్రయారిటీ జూ పార్కులు ఎక్కడయితే ఉంటాయో అక్కడ ఇవ్వాలని ఫస్టు కండిషన్ ఉంది. విశాఖపట్నంలో జూ పార్కు ఉండడంవల్ల కోస్టల్ ఏరియాలో పెడితే విశాఖపట్నంలో పెట్టాలని ఆ కమిటీ రిపోర్టులో రికమెండు చేసిందని నేను విన్నాను. మంత్రిగారికి సమాచారం ఎవరిచ్చారో అది తప్పని సరిగా చూడమని కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలయిన శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాల్లో ఈ కమిటీ వేసిన తరువాత అక్కడ ఉండాలని ఈ హాస్పిటల్ పెట్టాలని రికమెండు చేశారు. మళ్ళీ బలమయిన జిల్లాకే ఆ రిపోర్టులో లేకపోయినా కూడా వారు చెప్పారు కాబట్టి తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని మంత్రిగారిని కోరేది వెనుకబడిన ప్రాంతాలయిన విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలకు సంబంధించి వ్యవసాయ కళాశాల ఉంది. అదే విధంగా జూపార్కు ఉంది కాబట్టి

అన్ని విధాల అక్కడే బాగుంటుందని ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు దృష్టిలో ఉంచుకుని ఆ రిపోర్టుమీద ఆధారపడి తప్పకుండా వెనుకబడ్డ ప్రాంత మయిన విశాఖపట్నానికే ఇస్తారని ఆశిస్తూ మంత్రిగారు దీనికి జవాబు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- వెనుకబడిన జిల్లాకు, కాలేజీకి సంబంధంలేదు. కాలేజీ మంచి ప్లేస్‌లో ఉండడం మంచిది. ఏది ఏమయినా నేను ముందే మనవి చేసినట్లుగా మా ముఖ్యమంత్రిగారు కొద్ది రోజులలో ఆ విషయం నిర్ణయం చేయబోతున్నారు.

శ్రీ కె. కళా వెంకట్రావు:- రిపోర్టులో విశాఖపట్నం ఉంది. మీరు కృష్ణా జిల్లా అన్నారు. ఆ రిపోర్టు ఒకసారి చెక్ చేయండి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- నేను మొన్ననే సబ్ కమిటీ రిపోర్టు కూడా చూశాను. ఆ నిర్ణయం ముఖ్యమంత్రిగారికి వదిలిపెట్టాము. మెరిట్స్, డీ మెరిట్స్‌లో కృష్ణాజిల్లా హనుమాన్ జంక్షన్, విశాఖపట్నం గురించి చెప్పారు. కొద్ది రోజులలో ముఖ్యమంత్రిగారు అది నిర్ణయం చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 200 కేంద్రాలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేశారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు. కానీ భవనాల సంగతి ఏమిటి? లోకల్‌గా ఎవరయినా సరే దాతలు ముందుకువచ్చి భవన నిర్మాణంచేస్తే ఆరోజు శాంక్షన్ చేస్తామన్నారు. 6 మాసాల లోపల కావాలి భవన నిర్మాణం కాకపోతే అటువంటి కేంద్రాలు రద్దుచేసి వేరేచోట ఇస్తారా? భవనాలు కొందరు దాతలు ఇస్తున్నారు. కావలసిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు ప్రభుత్వపరంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దాని గురించి ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? అలాగే మందుల విషయం. మందులు, ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఎక్కడయితే భవనాలు కట్టించారో, కేంద్రాలు ప్రారంభించి వాటికి తగిన విధంగా ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇచ్చి మందులు కూడా సరయిన విధంగా సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు ఇవి దృష్టిలో పెట్టుకుని అస్యూరెన్సు ఇవ్వాలి. ఎక్కడయినా భవన నిర్మాణం కాకుండా పోతే, భవనాలు దొరకక పోతే అటువంటి కేంద్రాలను వేరేచోటకు షిఫ్ట్‌చేసే ప్రతిపాదన ఆలోచనలో ఉందా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- భవనాల గురించి ఇన్‌సిస్ట్‌చేసిన మాట వాస్తవమే. పక్కా బిల్డింగ్స్ 6 నెలలలో, సంవత్సరంలోపు కట్టించి ఇవ్వలేకపోతే అప్పటివరకూ రెంటెడ్ భవనాలు ఇవ్వాలి. వనియర్ లోపల అవి తయారుకాకపోతే ఆల్టర్నేటివ్‌లో వేరేచోటకు మార్చవలసివుంటుంది. సంవత్సరం లోపల పర్మనెంటు బిల్డింగు కానీ రెంటెడ్ బిల్డింగ్ కానీ ప్రొవైడ్‌చేస్తే అక్కడే ఉంచుతాము.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- మెడిసిన్స్ గురించి, ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మొదటి నుంచి కూడా పబ్లిక్ కంట్రిబ్యూషన్‌తో చేయడం జరుగుతోంది. మందులు గురించి బడ్జెటు పెంచడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- వెటర్నరీ హాస్పిటల్స్ 200 శాంక్షన్‌చేస్తూ ఇంతకుముందు జి.ఓ. ఇచ్చారు. అవన్నీ మళ్లీ మార్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మారిన తరువాత ఆ జి.ఓ. కాన్సిల్‌చేస్తూ రెండవ జి.ఓ. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? ఆల్‌రెడీ అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు ఉండగా 200 ఎల్.ఎస్.ఎస్. సెంటర్స్‌ని ఓపెన్ చేయాలని జి.ఓ. ఇచ్చారు. ఆ ప్లేసెస్‌ను అన్నిటిని మార్చి ముఖ్యమంత్రి మారాక ఆ జి.ఓ. మార్చి మరొక జి.ఓ. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? దానికి కారణాలు ఏమిటి? తిరుపతిలో లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్ డిఫంక్ట్ అయ్యి రెండున్నర సంవత్సరాలయింది. తమిళనాడు రాణిపేట నుంచి లీటరుకు రూ. 10 లు ఇచ్చి కొనుక్కొంటున్నాము. అక్కడ 15 మంది స్టాఫ్ ఐడిల్‌గా ఉంది జీతాలు ఇస్తున్నారు. రూ. 15 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఆ ప్లాంట్ రిపేర్ చేయాలని అక్కడి నుంచి వాళ్ళు ప్రపోజల్స్ పంపారు. రూ. 15 లక్షలు ఇవ్వకుండా 15 మందిని స్టాఫ్‌ని, డాక్టర్లను, కాంపౌండర్లను, టెక్నీషియన్లను ఉచితంగా కూర్చోపెట్టి జీతాలిస్తున్నారు. చిత్తూరు జిల్లా మీకు తెలుసు. భారతదేశంలోనే ఎక్కువగా కొమిల్స్ ప్రొడ్యూస్ అయ్యే డిస్ట్రిక్టు. అక్కడ ఇన్సెమినేషన్, సెమన్ స్టోర్ చేయాలంటే లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్‌లేదు. దానిని ఎప్పుడు రిపేర్ చేస్తారు? ఫస్టు ఇష్యూచేసిన జి.ఓ. మార్చడానికి కారణం ఏమిటి? లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్ ఎప్పుడు రిపేర్ చేస్తారు?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- గతంలో జనార్ధనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రోజులలో రెండు జి.ఓ.లు తీసిన మాట వాస్తవమే. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఒక్కో నియోజకవర్గంలో 3, 4 హాస్పిటల్స్ ఉన్న సందర్భాలున్నాయి. ఆ విధంగా చాలా మంది శాసన సభ్యులు, మంత్రులు కంప్లయింట్ చేయడంలో ఆ జి.ఓ.ని కాన్సిల్‌చేసి మళ్లీ కొత్త జి.ఓ. ఇష్యూ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఇప్పుడు కూడా ఒక్కో కాన్‌స్టిట్యుయన్సీలో 2, 3 ఉన్నాయి. 4 కూడా ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అంతకు ముందు కొన్ని కాన్‌స్టిట్యుయన్సీలలో 4, 6, 7 కూడా ఉన్నాయి. అందుకని అది కాన్సిల్ చేయవలసి వచ్చింది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- ఒక్కో జిల్లాకు 20, 30 కూడా ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్‌గురించి ఎక్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, లోగడ మీరు పెట్టిన కండిషన్స్ ప్రకారం బిల్డింగ్సు కట్టారు. మీరు సాటిస్‌ఫై అయ్యి హాస్పిటల్స్ శాంక్షన్ చేశారు.

ముఖ్యమంత్రిగారు మారడంవల్ల ఇప్పుడు 6, 4 ఉన్న చోట మార్చామంటున్నారు. 4, 6 కాదు రెండు ఉన్నచోట్ల కూడా క్యాన్సిల్ చేశారు. ఇవ్వాళ నియోజకవర్గంలో 3 కూడా వచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. మీరు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం బిల్డింగ్స్ కట్టి కావలసిన ఫెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేశారు. ఇప్పుడు మీరు శాంక్షన్ చేయకపోతే ఆ గ్రామస్థులు ఏమి కావాలి? ఇమ్మీడియట్‌గా వారికి మీరు అస్యూరెన్సు ఇస్తారా? కొత్త బడ్జెటు రాగానే శాంక్షన్ చేస్తారా? అటువంటి ఫెసిలిటీస్ కంప్లీట్‌చేసి బిల్డింగ్స్ కట్టిన వాటికి కొత్త బడ్జెటులో ఇస్తారా? పాలసేకరణ కేంద్రాలేవయితే ఉన్నాయో రైతులకు ఇవ్వవలసిన రుణాలు అప్కాబ్ ద్వారా ఇప్పిస్తామన్నారు. మీరే ఈ విషయం చెప్పారు. ప్రపోజల్స్ పంపారు. ఆ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ఈ రోజువరకూ శాంక్షన్ చేయలేదు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో రూ. 3 కోట్లు ఇంతవరకూ క్లియరెన్సు ఇవ్వలేదు. ఇవ్వాళ కూడా మిల్క్ చైర్మన్‌గారు నాతో చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా చిత్తూరు జిల్లా కూడా. మిగతా రూ. 2 కోట్లు సిఫారసు చేశారని మీరే చెప్పారు, ఆరోజున. ఇంతవరకూ అది కూడా ఇవ్వలేదు. అందువల్ల ఎక్కడయితే రైతులకు బకాయిలున్నాయో అవన్నీ సూవో మోటోగా అప్కాబ్ ఎం.డి.తో చైర్మన్‌తో ఇమ్మీడియట్‌గా రిలీజ్ చేయిస్తారా? ఫెసిలిటీస్ ఇచ్చిన బిల్డింగులకు కొత్త బడ్జెటులో మీరు హాస్పిటల్స్ శాంక్షన్ చేస్తారా? రెండు, మూడు ఉన్న చోట్ల.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఈ ఫెసిలిటీస్ ఉన్నచోట నెక్స్టు ఇచ్చే ప్రపోజల్స్‌లో ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు చెప్పిన దానిమీద బిల్డింగ్స్ కట్టారు. 3, 4 లక్షల ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఆ గ్రామస్థులు పోగు చేశారు. మళ్లీ కాన్సిల్ చేస్తే కోర్టుకి వెళితే జి.ఓ.లను ఇమ్మీడియట్‌గా స్టే చేయవచ్చు. ఆ నష్టం జరగకుండా ఉండాలని మా ఉద్దేశ్యం. అందుకని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఆ జి.ఓ. ఇష్యూ చేసిన తరువాత కట్టలేదు. అంతకు ముందే కట్టి ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు హామీ ఇవ్వబట్టి కట్టారు. దానికి కూడా జి.ఓ. ఇచ్చారు మీరు.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఈసారి ఇవ్వబోయేటప్పుడు వాటికి ప్రిఫరెన్సు ఇస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎప్పుడు? 5 సంవత్సరాల తరువాతా? ఈ బడ్జెటులో ఇస్తారా? అధ్యక్షా, మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి. మీరు చెప్పినమీదటనే గ్రామస్థులు సమావేశమయ్యి 4 లక్షలు విరాళాలు పోగు చేసుకుని బిల్డింగులు కట్టారు. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేశారు భూసేకరణ చేసి, ఇవ్వాళ మీరు కేవలం రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో

ముఖ్యమంత్రి మరొక ఇంకొక ముఖ్యమంత్రి వచ్చారని 5, 6 ఉన్నాయని చెప్పి కాన్సిల్‌చేసి కొత్త జీ.ఓ. ఇచ్చారు. 5, 6 ఉన్న చోట కాన్సిల్ చేయండి. రెండు, ఒకటి ఉన్నచోట కూడా కాన్సిల్ చేశారు. అటువంటి నియోజక వర్గాలలో హాస్పిటల్స్‌ను వెంటనే ఇస్తారా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- రెండు ఉన్నచోట కాన్సిల్ చేస్తే తప్పక నెక్స్ట దానిలో కన్సిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు పెద్దలు. నెక్స్ట అంటే నెక్స్టకు అంతంలేదు. మార్చి, సెప్టెంబరు, మార్చిలాగా నెక్స్ట అంటే అంతే. ఈ సంవత్సరంలో శాంక్షన్ చేస్తారా? చెప్పండి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- నేను శాంక్షన్ చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని రిక్వెస్టు 12·30
చేశాను. వారు ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. వారు ఒకవేళ టేక్‌అప్ చేసినట్లయితే దానిని మ.
తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాను. తరువాత, వారు లోన్లగురించి అడిగారు. గోదావరి జిల్లాలు, రంగారెడ్డి, నల్గొండ జిల్లాలగురించి వారు అడిగారు. నేను అపెక్స్ జనరల్ మేనేజర్‌తో మాట్లాడాను. వారు మూడు, నాలుగు రోజులు క్రిందట గోవాకు అఫిషియల్ టూర్‌మీద వెళ్లారు. బహుశా వారు నిన్న వచ్చి ఉంటారు. ఈవేళ వారితో మాట్లాడి, లోన్ అరెంజ్‌మెంట్‌కోసం ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట):- అధ్యక్షా, మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే, ఏయే గ్రామాలలో మిల్క్ సొసైటీ కేంద్రాలున్నాయో, అక్కడి ప్రజలు విరాళాలు ఇచ్చి బిల్డింగ్‌లు కట్టించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాబట్టి అటువంటి గ్రామాలలో జబ్బుపడే ఆవులకు, జెర్సీ ఆవులకు చికిత్స చేయడానికిగాను డాక్టరు పోస్టులు మంజూరు చేయాలన్నది ఒక ప్రశ్న. రెండవది వెటర్నరీ డాక్టర్లను పంచాయితీరాజ్ ఎం.డి.వో.లుగా వేస్తున్నారు. దానివల్ల సమయానికి పశువులకు చికిత్స చేయడానికి డాక్టర్లు అందుబాటులో ఉండటంలేదు. ఆ విధంగాకాకుండా రెగ్యులర్ డాక్టర్లను నియమించేందుకు ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది. మూడవది మా జిల్లాలోనూ ఇతర జిల్లాల్లోనూ వెటర్నరీ డాక్టర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. రెండేసి సెంటర్లకు ఒక్కొక్క డాక్టరుని ఇన్‌ఛార్జిగా ఉంచడంవల్ల అనేక ఇబ్బందులతో పాల ఉత్పత్తిదార్లు బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను వెంటనే భర్తీ చేస్తారా? ఈ మూడు ప్రశ్నలకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అధ్యక్షా, 347 మంది డాక్టర్లను నియమించడం జరిగింది. నల్గొండ మరియు కొత్త ఇన్‌స్టిట్యూషన్లు వచ్చిన జిల్లాల్లో డాక్టర్లను అలాట్ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం మా రికార్డుల ప్రకారం ఖాళీలు ఏవీలేవు. కాకపోతే కొంతమంది పి.జి. చేస్తున్న డాక్టర్లు ఇంకా జాయిన్‌కాలేదు. పి.జి. ఒక నెలలో అయిపోతుంది, కాబట్టి ఒక నెల రోజుల టైమ్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయమని వారు నన్ను కోరారు. బహుశా వారి పి.జి. పూర్తి కాగానే జాయిన్ అవుతారనుకొంటాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- బిల్డింగ్స్ ఎప్పుడు ఇస్తారు?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- రిప్రజెంటేషన్లు ఇవ్వండి. వాటిని పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- వెటర్నరీ డాక్టర్లను యం.డి.వో.లుగా వేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- అది అడిషనల్ ఛార్జ మాత్రమే. పర్మినెంట్ కాదు.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- దానివల్ల ఇబ్బందులేర్పడుతున్నాయి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- పర్మినెంట్‌గా వేయడంలేదు. కొంతమంది కలెక్టర్లు పరిపాలన సౌలభ్యంకోసం అడిషనల్ ఛార్జిగా వేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా ఎప్పుడూ కరువుకాటకాలకు గురయ్యే జిల్లా. అటువంటి జిల్లాలో పాడిపరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో 10, 12 సంవత్సరాల క్రితం 30 లక్షల ఖర్చుతో లిక్విడ్ నైట్రోజన్ ప్లాంట్‌ను స్థాపించారు. అదే విధంగా చిత్తూరు జిల్లాలో ఇంకొక ప్లాంట్ ఉంది. కాని ఇప్పుడు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ఉన్న ప్లాంట్ పూర్తిగా డిఫంక్ట్ అయిపోయింది. అది ఇప్పుడు పని చేయుటంలేదు. 30 లక్షల రూపాయిలతోబాటు, అక్కడ ఉన్న సిబ్బంది, పరికరాలు ఏవిధంగానూ మా ప్రాంతానికి ఉపయోగపడటంలేదు. ఈ ప్లాంట్ పనిచేసే విధంగా ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఇందాకే అలంపూర్ ఎం.ఎల్.ఏ.గారు చెప్పారు. ప్లాంట్‌లో ఏదో షాఫ్ట్ విరిగిపోయిందని, అది ఇక్కడ దొరకదని, ఇంపోర్ట్ చేసుకోవాలని చెప్పారు. అదే కరెక్టు అయితే నా దగ్గర వివరాలు లేవు. దానిని స్టార్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు మాత్రం చేస్తాము.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా... అధ్యక్షా... మన రాష్ట్రంలో రెండే రెండు ప్లాంటులున్నాయి. అది కూడ ఇప్పుడు ఒకటే పనిచేస్తున్నది. ఆ ప్లాంట్ ఖచ్చితంగా పనిచేసేటట్లు చేసి తీరాలి. పశుసంవర్ధకశాఖలో అంతకంటె మించిన కార్యక్రమం ఇంకొకటి లేదు. ఆర్టిఫిషల్ ఇన్‌సెమినేషన్ బాగా పనిచేయాలంటే, ఈ ప్లాంట్ పనిచేయడం తప్పనిసరిగా అవసరం. ఆలోచన కాదు, తప్పకుండా చేసి తీరాలి. దానికి సరైన చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- మేము ఆ ప్లాంట్ స్టార్ట్‌కావడానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకొంటాము.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలచారి (నిర్మల్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో క్యాటిల్ పాపులేషన్‌బట్టి ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి రెండు మూడు సెంటర్లు ఉంటే రద్దు

చేశామన్నారు. మంత్రిగారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న వరంగల్ జోన్‌లోని కరీంనగర్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల పరిస్థితులను కనుక చూసినట్లయితే ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు అన్యాయం జరిగింది. అక్కడ క్యాటిల్ పాపులేషన్ ప్రకారం శాంక్షన్ కాలేదు. మా జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ముంపువల్ల మునిగిపోయి ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క గ్రామంలో 25 వేల పశువులు మాత్రమే ఉండగా, చుట్టుప్రక్కల జిల్లాల్లో 40 వేల వరకు పశువులున్నాయి. మేము గౌరవమంత్రివర్యులకు కూడ రిప్రజెంటేషన్లు ఇచ్చాం. దాన్ని బేస్ చేసుకొని చాల మంది కన్‌స్ట్రక్షన్ చేశారు. ప్రపోజల్స్ కూడ పంపించారు. కాని ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో క్యాటిల్ పాపులేషన్ ప్రకారం హాస్పిటల్స్‌లేవు. అన్యాయం జరిగింది. మంత్రికూడ తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందినవారు కాబట్టి, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉన్న పశువులను కాపాడేందుకు మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్ జిల్లాల్లో పశు సంపద తక్కువన్న మాట వాస్తవమే. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. తేడా ఉన్న నిష్పత్తిని భర్తీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):- అమ్మా! గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి నేను తెచ్చే దేమిటంటే, 200 హాస్పిటల్స్‌కి ఒక జి.వో. ఇవ్వబడింది. అది రద్దు చేయబడింది. అది ఎందుకు రద్దు చేస్తారు? కాస్త వివరాలు చెప్పవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత మరల ఇంకొక జి.వో. ఇచ్చారు. ఆ జి.వో.ద్వారా కూడ ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో 13, 14, 15 సెంటర్లు మంజూరు చేశారు. ఈ రెండవ జీ.వో.లో కూడ పొరపాట్లు జరిగాయి. ఇవన్నీ సవరించేందుకు ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ రెండు జీ.వో.లలో ముందు జి.వో. మరీ దారుణం. కాస్త తగ్గించి రెండవ జి.వో. ఇస్యూ చేశారు. హాస్పిటల్స్ కట్టి, 5, 10 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ జిల్లాల్లో హాస్పిటల్స్ ఎందుకు అలాట్ చేయలేదు.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- వచ్చే ప్రపోజల్స్‌లో కన్సిడర్ చేస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకు ఇవ్వని నియోజకవర్గాలకైనా కనీసం ఇవ్వండి. బిల్డింగ్స్ కట్టని వారికిస్తున్నారు, కట్టిన వారికి ఇవ్వడంలేదు.

అటవీశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.పి.సిహెచ్. మోహనరావు):- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఇంద్రారెడ్డిగారు, చిన్నారెడ్డిగారు, యర్రన్నాయుడుగారు, పాలడుగు వెంకటావుగారు, చంద్రశేఖర్‌రావుగారు, రాజేశ్వరరావుగారు ఇచ్చిన సలహాలకు ధన్యవాదాలు.

మన రాష్ట్ర భూగోళంలో అటవీ విస్తీర్ణం 23 శాతం. పెరుగుతున్న జనాభాను పరిగణనలోకి తీసుకొంటే, అటవీ భూమి మీద, అటవీ ఫలసాయం మీద విపరీతమైన ఒత్తిడి పెరుగుతున్నది. ఒకవైపున అడవులను రక్షించడానికి మరొకవైపున క్షీణదశలో ఉన్న

అడవులను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అటవియేతర భూముల్లో కూడ చెట్లను ముమ్మరంగా పెంచుతున్నాము. అడవుల రక్షణ కొరకు 14 ఫ్లయింగ్ స్క్వాడ్‌లను, 11 స్పెషల్ పార్టీలు, 35 సంచార దళాలు నియమించడమయింది. ఈ పార్టీలన్నింటికి వాహనాలతో బాటు వైర్‌లెస్ సెట్లు కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో కీలక అటవీ ప్రాంతాలన్నింటికి వైర్‌లెస్ నెట్‌వర్క్ ఉంది. అయినప్పటికీ నక్సలైట్ల ప్రాబల్యంవల్ల మారుమూల అటవీ ప్రాంతాలు తనిఖీ చేయడానికి అటవీ సిబ్బందికి కష్టతరమవుతున్నది. అటవీ దొంగలుగాని,
2.40 మ. నక్సలైట్లుగాని ఈ సంవత్సరం 31 దఫాలు అటవీ సిబ్బంది మీద దాడులుచేశారు. కొంతమంది ప్రాణాలు కూడా కోల్పోవడం జరిగింది. పోలీసు సిబ్బంది సహాయంతో కీలకమైన అటవీ గ్రామాలు తనిఖీచేసి అక్రమంగా సేకరించిన కలపను స్వాధీనం చేసుకుంటున్నాము. ఫారెస్టు రేంజరుకు జీపు యిచ్చినపుడు అటవీ రక్షణ మరింత మెరుగుపడుతుంది. అలాగే తెలంగాణా ఫారెస్టు గార్డుల సహాయంతో ఫారెస్టు వాచర్సుని యివ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. దీనివల్ల అటవీ సంరక్షణ మరింత మెరుగుపడుతుంది. అభివృద్ధి చేయడానికి ప్లాన్డు స్కీమును రూపాయలు ఏడున్నర కోట్లతో వివిధ పథకాలు చేపడుతున్నాం. ఇదేకాకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరుచేసిన మాచ్‌ఖండ్ ఎప్లియేషను స్కీమ్సు, వైల్డులైఫ్ పార్కు డెవలప్‌మెంట్ స్కీమ్సు క్రింద రూ. 8 కోట్లు అమలు చేయుచున్నాం. ఇదేగాక వరల్డుబ్యాంకు సహాయంతో ఒక సమగ్రమైన అటవీ అభివృద్ధి పథకం వచ్చే 6 సంవత్సరాలలో రూ. 350 కోట్లతో అమలుచేయడానికి రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. అటవీ రక్షణ కేవలం అటవీ సిబ్బంది వల్లనే సాధ్యంకాదు. దీనికి ప్రజల సహకారం, వారి భాగస్వామ్యం చాలా అవసరం. అడవుల రక్షణ, యాజమాన్యం జాయింటు ఫారెస్టు మానేజిమెంటు కిందకు వచ్చే అడవులు మరింత అభివృద్ధి చెందుతాయని, నిర్ణయించాం. అందుకు వన సంరక్షణ సమితులు ఏర్పాటు కావాలి. ఈ సమితులు వచ్చే సంవత్సరం నుంచి ఏర్పాటు అవుతాయి. ఈ రద్దయిన వ్యక్తిగత టీప్రపట్టాల స్థానంలో కూడా జాయింటు ఫారెస్టు మానేజిమెంటు అమలుచేయడం జరుగుతుంది. ఫారెస్టు కన్సర్వేషను నిబంధనల ప్రకారం పరిశ్రమలు, ప్రాజెక్టులకు, మైనింగు కార్యక్రమాలకు అటవీ భూములు తప్పనిసరిగా బదలాయింపు చేయవలసివచ్చినపుడు ప్రత్యామ్నాయంగా భూములు సేకరించి, అడవులు పెంచడం జరుగుతుంది. వెనుకబడిన తరగతులకు; గిరిజనులకు బీడీ ఆకుల పనిలో ఉపాధి కల్పిస్తున్నాం. దాదాపు 70 పని దినాలలల్లో ఈ పథకంవల్ల వారికి ప్రయోజనం కలుగుతున్నది. బీడీ ఆకులు సేకరించి డిపార్టుమెంటు యిచ్చినంతవరకు కూలీ రూపేణా రూ. 25 కోట్లు గిరిజనులకు, దళితులకు బట్వాడా చేయబడుతుంది. మన రాష్ట్రంలో వన్యమృగ సంరక్షణకు 11,944 చదరపు మీటర్ల విస్తీర్ణంలో 20 అభయారణ్యాలు ఉన్నాయి. ఇవిగాక వెంకటేశ్వర నేషనల్ పార్కు మరియు 3 జులాజికల్ పార్కులు ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం అటవీశాఖలో పనిచేయుచున్న 11 మంది విలేజి ఫారెస్టు వర్కర్సును వారి అర్హతలనుబట్టి డిపార్టుమెంటు ఖాళీల్లో నియమిస్తున్నాం. ప్రస్తుతం వారికి యిస్తున్న రూ. 450/-.ఉపాధి వేతనం రూ. 1000/-లకు పెంచేందుకు ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రతిపాదించింది. అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):- స్పీకర్‌గారూ, మీరు న్యాయం చేస్తారని అనుకుంటున్నాను. ఆ స్థానానికి పోయినపుడు ఆ ప్రక్కనే చూస్తున్నారుగాని, ఈ పక్కకు ఎవరూ చూడటంలేదు.

ఛైర్మన:- అటువంటిదేమీ లేదండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మీ ద్వారా మంత్రిగారికి ఒక సూచన చేస్తున్నాను. రంగారెడ్డిజిల్లా, నల్గొండ జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా దేవరకొండ ప్రాంతాలలో ట్రైబల్సు - లంబాడీ తండాలు చాలా ఉన్నాయి. వాళ్ల వృత్తి వ్యవసాయంతో బాటు పశువుల పెంపకం. ఇప్పటికీ వాళ్లకు మందులు, ఆసుపత్రులూ లేక ఏ రోగమొచ్చినా వాతలు పెట్టుకుని బాగు చేసుకుంటున్నారు. లోయపల్లి ప్రాంతంలో ఇంకా ఇట్లాంటి లంబాడీ తండాలున్న ప్రాంతాలలో, ఇందాక ఎర్రంనాయుడుగారు చెప్పినట్లు, సంచార ఆసుపత్రులు పెట్టడానికి మీరు తయారుగా ఉన్నారా? ఒకవేళ ఆసుపత్రులు పెట్టడానికి సిబ్బంది లేక ఆలస్యం అయితే ఈ సంవత్సరంలోనైనా ట్రైబల్సు ఉన్న ఏరియాలో ఆ కార్యక్రమం తీసుకుంటారా? చెప్పవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- ఈ విషయం పరిశీలనచేస్తాం.

శ్రీ కె. సుబ్బరాయుడు:- అధ్యక్షా, ఫారెస్టు ల్యాండ్సులో తోటలు పెంచి ఫలసాయం అనుభవించే విధంగా అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వం ట్రీపట్టాలు యిస్తామని గతంలో చెప్పడం జరిగింది. మరి ఇప్పుడు పట్టాలు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా? *** ఫారెస్టును దట్టంగా పెరగడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది? ఖచ్చితంగా చెప్పాలి.

శ్రీ కె.వి.సిఫైచ్. మోహనరావు:- ఫారెస్టు ట్రీ స్కీము గురించి జాయింటు ఫారెస్టు మ్యానేజిమెంటు అనే స్కీమ్ కొత్తగా పెడుతున్నాం. వరల్డు బ్యాంకు స్కీములో. అక్కడ ఉన్న వ్యవసాయదారులకు, అక్కడ ఉన్నవారికి 50 శాతం ఫలసాయం యివ్వడానికి ట్రీ పట్టా స్కీమ్ బదులు జాయింటు ఫారెస్టు స్కీమ్‌పెడుతున్నాం.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారిని ఒక విషయం అడుగుతున్నాం. గిరిజనులు తునికాకు కోసి యిస్తున్నారు. వారికి 75 పైసలు యివ్వాలని నిర్ణయించారు. అసలు గిరిజనులపైన లాభం తీయాలని రూ. 17 కోట్లు లాభంతీస్తూ, వారికి రెండు సంవత్సరాల నుంచి అడుగుతున్నట్లు రూ. 1.25 పైసలు పెంచవలసిందిగా మొత్తుకుంటున్నాము. అలా పెంచకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? గిరిజనులు, ప్రభుత్వం మధ్యదళారీలు సంపాదించాలని చూస్తున్నారు. లాభం వచ్చిన 17 కోట్ల రూపాయలు వారికి కూలీగా యిస్తే బాగుంటుంది. మీరు కూలీకి రూ. 66 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. వాళ్లు చేసిన

***Expunged as ordered by the Chair.

కష్టంలోంచి దోపిడీచేసి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇలా చేయాలి? 75 పైసల నుంచి 125 పైసలు పెంచుతారా? భద్రాచలం ప్రాంతంలో ప్రతీసారీ అడుగుతున్నారు·

రెండవది, చెట్లు పట్టాలు యిస్తామని అన్నారు· ఇంతవరకు ఎంతమందికి యిచ్చారు? ఇంకా ఎంతమందికి యివ్వబోతున్నారు? ఎన్ని గ్రామాలలో యిచ్చారు·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:– జనార్ధనరెడ్డిగారు వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగా, పాలడుగు వెంకటావుగారు వగైరా సభ్యులు 304 నోటీసు యిచ్చినపుడు స్పష్టంగా చెప్పారు· చెట్లు పట్టాలు యిచ్చే ప్రసక్తిలేదని, ఆ స్కీముకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి యివ్వలేదనేను· కాన్సిల్ చేశామన్నారు· గత ప్రభుత్వం యిచ్చినప్పటికీ అనుమతించలేదని స్పష్టంగా చెప్పారు· కాని మళ్ళీ జాయింటు ఫారెస్టు స్కీము కింద పట్టాలిస్తామని అంటున్నారు· అదేమిటో వివరణ యివ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము·

శ్రీ కె·వి· సిహెచ్· మోహనరావు:– బీడీ ఆకుల గురించి రాఘవరెడ్డిగారు అడిగారు· మన దేశంలో అందరికంటే ఎక్కువగా మన రాష్ట్రంలోనే 75 పైసలు యిస్తున్నాం· మధ్యప్రదేశ్‌లో 50 పైసలు యిస్తున్నారు తునికాకుకు· వారు చెప్పిన విధంగా పెంచడం సాధ్యంకాదని చెబుతున్నాము·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:– ప్రభుత్వం ఎందుకు లాభం తీసుకోవాలి? గిరిజనులకు ఆ మాత్రం సాయం చేయలేరా? వారి మీద లాభం తీసుకుంటున్నారు, ప్రభుత్వానికి పట్టుదల ఏమిటి? దేశంలో ఎక్కువగా మనం యిస్తే ఇంకా ఎక్కువ యివ్వకూడదా? అది ఉదాహరణ ఎట్లా అవుతుంది?

శ్రీ కె·వి·సిహెచ్· మోహనరావు:– పరిశీలిస్తాము·

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- جنگلات کے منسٹر صاحب پتا کے تعلق سے جو کہہ رہے ہیں۔ یہاں پر گورنمنٹ پتا خرید کر بیچ رہی ہے۔ گورنمنٹ پتے کا سٹنڈرڈ کال کرتی ہے اور کم قیمت مقرر کرتی ہے۔ جو غریب عوام پتا توڑ کر لاتے ہیں گورنمنٹ جو دام مقرر کی ہے ۵۷ پیسے ایک کیلو۔ ایک کیلو کے اندر ۶ یا ۷ کٹے آتے ہیں۔ آپ بیڑی کا پتا فی کیلو ۲۰ روپیہ ۲۵ روپیہ کے حساب سے فروخت کرتے ہیں۔ اگر دو روپیے کٹہ دیئے ہیں تو ۱۲ روپیہ کیلو ہوتا ہے پھر بھی آپ کو ۸ تا ۱۰ روپیہ منافع ہوتا ہے۔ گریجن لوگ جنگل میں جاکر پتا توڑ کر لاتے ہیں۔ ان لوگوں کی سال بھر کی کمائی اسی پر ہوتی ہے دو روپیے فی کٹہ مزدوری دیں تو بھی آپ کو کوئی نقصان نہیں ہوتا۔

2·50 శ్రీ కె·వి·సిహెచ్· మోహనరావు:– మీరు ఇచ్చిన సలహాను తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:– చెట్లుపట్టాల గురించి చెప్పండి·

శ్రీ కె. వి. సిహెచ్. మోహనరావు:- చెట్లుపట్టాలు ఇవ్వడం అనేది జాయింటులో ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గిరిజనులకు గానీ, ఇంకెవరికయినా గానీ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసి 50 శాతం వరకు వారికి ఇవ్వడానికి నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ఫలవృక్షాలే కాకుండా, వంటచెరకు, మామిడి, ఉసిరి వృక్షాలను కూడా తీసుకొని, కేవలం మామిడి వృక్షాలనే కాకుండా మిక్చర్ ప్లాంటేషన్ వేసేవారికి, వచ్చే ఆదాయంలో సగం అక్కడ ఉన్న సొసైటీకి దాని మెయిన్‌టెనెన్స్ వారు చూసుకుంటారు కాబట్టి ఈ విధంగా జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ స్కీమ్ ప్రారంభించాలని నిర్ణయించాము. ఇది వచ్చే ఏప్రిల్, మే నెలల నుండి ప్రారంభిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- చెట్లుపట్టాలు గిరిజనులకు అడవులలో ఇస్తున్నట్లుగానే, పెంచే భూములలో, మిగతా ప్రాంతాలలో ఈ సోషల్ ఫారెస్టు క్రింద వాటి ఆదాయం పేదవాళ్లకు వచ్చేలా ఎందుకు చూడరు. ఇప్పటివరకు ఈ విధంగా ఎక్కడయినా ఇచ్చారా? ఎన్ని ఎకరాలు ఇచ్చారు?

శ్రీ కె. వి. సిహెచ్. మోహనరావు:- ఫారెస్ట్ పెంచే భూములలో ఉన్న చెట్లకు పట్టాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కడప జిల్లాలో ఫారెస్ట్ తుప్పలలాగా ఉంది అటువంటి ప్రదేశాలలో జాయింట్ క్రింద ఇస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని మూడు విషయాలు అడుగుతున్నాను. ఈ సోషల్ ఫారెస్ట్రీ తీసుకుంటే, ఏదయితే మొక్కలు పెంచే కేంద్రాలు ఉన్నాయో, అక్కడ చాలా చిన్నమొక్కలు సప్లయి చేస్తున్నారు. ఈ మొక్కలలో 10 శాతం మాత్రమే మెరుగుతున్నాయి. మిగిలిన 90 శాతం పెరగకుండా ఉంటున్నాయి. మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే, మొక్కలు కాకుండా ప్రక్కనే కర్నాటక చేస్తున్న విధంగా 3, 4 అడుగుల ఎత్తువచ్చిన మొక్కలను పెంచడానికి సప్లయి చేస్తారా? ఆ విధంగా మీరు కూడా చేస్తారా? రెండవది ఇప్పుడు ఉన్న ఫారెస్ట్ ల్యాండ్‌లో, లీగల్‌గా కానీ, ఇల్లీగల్‌గా కానీ చెట్లు కొట్టివేశారు. ఒట్టి ల్యాండ్ మాత్రం మిగిలింది. మీకు చెట్లు పెంచే శక్తిలేదు. కనీసం అక్కడ ఉన్న రైతులకు చెట్లు పెంచడానికి ఇవ్వవచ్చు. చెట్లు పెంచడానికి రైతులు కూడా ముందుకు వస్తున్నారు కాబట్టి ఆ భూములను ప్రక్కనేవున్న భూమిలేని పేద రైతులకు ఇస్తారా? మూడవది డి. వి. ఆర్. సి. క్రింద పంచాయితీ అధీనంలో ఉండే రోడ్ల ప్రక్కన ఖాళీ ప్రదేశాలలో విపరీతంగా చెట్లు పెంచారు. కానీ దానికి రక్షణ ఎవరు అంటే ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ మాకు సంబంధం లేదంటున్నారు. రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ మాకు సంబంధం లేదంటున్నారు. దీనికి ఎవరు దిక్కు? ఈరోజు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి చెట్లుపెంచిన తరువాత, ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు ఆ చెట్లను కొట్టుకుపోతుంటే దానికి ప్రొటెక్షన్ ఏమిటి? ఎవరికయినా లీజుకు యిస్తారా? లేక మీరే చూస్తారా?

శ్రీ కె. వి. సిహెచ్. మోహనరావు:- సోషల్ ఫారెస్ట్రీలో కర్నాటకవారు ఇస్తున్నారన్నారు. దానిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. ఈ సోషల్ ఫారెస్టు క్రింద రోడ్లప్రక్కన

నాటిన చెట్ల గురించి పంచాయతీరాజ్ కమీషనర్‌గారు ఒక సర్క్యులర్ పంపారు. పంచాయతీ వారు కూడా దీనిని కలిపి చేయాలని, అక్షన్‌వేసిన తరువాత ఆదాయం వారికి కూడా యిస్తున్నాము. సోషల్ ఫారెస్ట్రీ క్రింద వచ్చిన ముక్కలను 'చీడా' క్రింద ఈ భూములలో వరల్డ్‌బ్యాంక్ అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించింది.

శ్రీ ఎస్. రఘువీరారెడ్డి:- చెట్లులేని భూమిని పేద రైతులకు లీజ్‌కు యివ్వండి.

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా, కన్సర్వేటివ్ యాక్టు ప్రకారం లీజ్‌కు ఇచ్చే అవకాశంలేదు.

శ్రీ ఎస్. రఘువీరారెడ్డి:- చెట్లు మీరు పెంచరు. పెంచేవారికి ఇవ్వరు. ఇదేమిటండీ. మీరు పెంచగలమని హామీ ఇవ్వండి.

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- సోషల్ ఫారెస్ట్రీ ద్వారా పెంచడం జరుగుతుంది.

: ANNOUNCEMENT :

Chairman:- While seeking clarifications, Sri K. Subbrayudu has made certain personal remarks against Sri K. Rosaiah (Minister Finance). That portion of his speech is expunged, and also his remarks made with reference to the *** Forest Minister (Sri Mohana Rao) are expunged.

శ్రీ కె బొజ్జి:- భద్రాచలం దగ్గర దొంగ జగ్గారం అనేచోట రిజర్వ్ ఫారెస్టు...

శ్రీ కె. సుబ్బరాయుడు:- నేను పొరబాటు మాట్లాడలేదు. ముఖం చూస్తే అన్నాను.

శ్రీ ఎం. రత్నబోసు (గన్నవరం):- ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, అధ్యక్షా....

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, సహజంగా సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు ఏదన్నా మాట్లాడకూడని విధంగా మాట్లాడితే ఆ వర్డ్స్ ఎక్స్‌పంజ్ చేయాల్సి ఉంటుంది అన్‌పార్లమెంటరీ మాట్లాడితే తప్పకుండా ఎక్స్‌పంజ్ చేయాల్సి ఉంది.

Chairman:- If the Speaker feels so, that will be expunged.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- కేవలం నా ఉద్దేశ్యం *** ఎవరినీ కించపరచాలనే ఉద్దేశ్యం కాదు. దయచేసి నా స్పీచ్ ఎక్స్‌పంజ్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను అనేకసార్లు చాలామంది ఇటువంటి మాటలు ఉపయోగించడం జరిగింది ఎప్పుడూ ఎక్స్‌పంజ్ చేయలేదు. కనుక నాది కూడా ఎక్స్‌పంజ్ చేయవద్దని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. గతంలో అనేకసార్లు రోశయ్యగారు అనేకమందిని విమర్శించారు. మంత్రులు...

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి (వెనుకొండ):- ఆయనకు మీరు అవకాశం ఎందుకు ఇస్తున్నారు?

Sri K. Vidyadhara Rao:- Who is she. How can she intervene? "నువ్వు ఎవరు? క్వశ్చన్ వేయడానికి."

Chairman:- It is closed. I have already announced it is expunged.

శ్రీ ఎం. రత్నబోసు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం పట్టాలు ఇచ్చిన భూములలో పేద ప్రజలు తమంతట తాముగా వేసుకున్న చెట్లను, మొక్కలనూ కాపాడవలసిన ఫారెస్టు అధికారులే ఆ మొక్కలను నరికివేశారని చెప్పి ఇదే సభలో రెండు మూడు రోజుల క్రితం గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది, ప్రత్యేకంగా కృష్ణా జిల్లాలో నూజివీడు, మైలవరం, తిరువూరు ప్రాంతాలలో ఆ మొక్కలను నరికివేసిన ఫారెస్టు అధికారులపై చర్యతీసుకొంటున్నారా అని డిమాండ్సు మీద చర్చిస్తూ మంత్రిగారిని అడిగారు. కాని, మంత్రిగారు దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. దయచేసి, ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత మనం ప్రతిరోజూ పత్రికలలో చూస్తున్నాము, అనేకమంది వ్యాపారస్తులు సంఘీ ప్లాన్‌టేషన్ పేరుతోనో, గోల్డెన్ టేకు ప్లాంటేషన్ పేరుతోనో ఇంకా అనేక రకాల పేర్లలో, రూ. 1000 కట్టండి, మీ పేరుతో మొక్కలను వేస్తాం, 20 సంవత్సరాల తరువాత మీకు రూ. 50 వేలు, 70 వేలు లేకపోతే, 75 వేలు ఆదాయం వస్తుందని చెప్పి ప్రజలను మభ్యపెడుతూ, పత్రికా ప్రకటనలు ఇస్తున్నారు. దీనికి సంబంధించిన వాస్తవాలను ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంఘీ ప్లాన్‌టేషన్ గురించి కాని, గోల్డెన్ ప్లాంటేషన్ విషయం గురించి గాని ఉన్న వాస్తవాలను ఈ సభ ద్వారా ప్రజలకు తెలియ చెబుతారా అని మంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. 1.00 మ.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు రత్నబోసుగారు చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, అక్కడ ట్రీ పట్టాలు అవి అంతకుముందు ఇవ్వడం జరిగింది. జాయింట్ ఫారెస్ట్రీ మేనేజిమెంటుకు సంబంధించిన జి.ఓ. గౌరవ సభ్యులకు సభలో

***Expunged as ordered by the Chair.

సమర్పించడం జరుగుతుంది. అక్కడ లంబాడీవారు పాకలువేసుకుని, మామిడి మొక్కలు వేసుకుని ఉన్నారని అంటున్నారు. మేము పోలీసు వారితో రిపోర్టు చేసిన తరువాత, ఇది ఆక్యుపేషన్ అవుతుంది. మామిడి కన్సర్వేటివ్ యాక్టు ప్రకారం కాబట్టి ఆ మొక్కలను తీసివేయడం జరిగింది. ఆ మామిడి మొక్కలు కొద్ది నెలల మొక్కలే. అవి పర్మనెంటు మొక్కలు కావు.

ఇక టేకు ప్లాంటేషన్ గురించి చెప్పారు. సంఘీ టేకు ప్లాంటేషన్కాని, గోల్డెన్ టేకు ప్లాంటేషన్ కాని, ఇది హోండిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన క్వశ్చన్. ఇది ప్లాంటేషన్కు సంబంధించింది కాదు. ఇటువంటి వాటికి మేము పర్మిషన్ ఇవ్వము. కట్టింగ్కు మాత్రం పర్మిషన్ ఇస్తాం. ఇంక ఆదాయం గురించి కూడా - ఇది మాకు సంబంధించింది కాదు.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య (కోడూరు):- అధ్యక్షా, ప్రపంచంలోకెల్లా అతి ముఖ్యమైనటువంటిది, అరుదైనటువంటిది, రక్తచందనం. ఈ రక్తచందనం ఈ మధ్య విపరీతంగా మాయం అయిపోతోంది. దానిని రక్షించడానికి ఏ చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? (2) ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అధీనంలో ఈ రక్తచందనం పట్టుకున్నది ఎంత పరిమాణంలో మీ దగ్గర ఉంది? (3) ఈ రక్తచందనం డిస్పోజ్ చేయడానికి, గ్లోబల్ టెండర్లు పెడుతున్నారా? ఇంకా ఏ రకమైన టెండర్లు అయినా పిలుస్తున్నారా? ఈ విషయంలో గవర్నమెంట్ పాలసీ ఏమిటి?

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- అధ్యక్షా, రక్తచందనం మా దగ్గర సుమారు 700 టన్నులు ఉంది. ఇంకా, గ్లోబల్ టెండర్లు పిలవాలా, లేక మామూలు టెండర్లు పిలవాలా అనేది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. అది తొందరలోనే డిస్పోజ్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Mohammed Virasat Rasool Khan:- Mr. Speaker, Sir, I wish to draw the attention of the Hon'ble Minister for Forests, to the Nehru Zoological Park which is in the heart of City, and comes under Forest Department.

A number of women and children visit this park every day. But there is no secrutiy for them. Eve teasing and harassment goes on here. Apart from this there are not many shaded trees and good parks; sanitary condition is bad and toilet facilities and drinking water facilities are not available.

Another important thing which I would like to mention is - the Guest House and Dak Bungalow within the premises of the Nehru Zoological Park. Families visiting the Park would like to have these two houses reserved for them. But it is never made available to public members. We requested the Chief Conservator of Forests and other authorities concerned, to reserve these bungalows for our families, but many a time the reply had been that they have already been reserved for

some officers and employees. Is it meant only for their officers and not for general public?

One word about the road widening. The road in front of the Nehru Zoological Park is very narrow (Particularly in front of the Gates). This is a Hyderabad-Bangalore National Highway. Number of goods lorries run on this highway with traffic speed jeopardising the lives of visitors, particularly women and children. Hundreds of times the Munivipal Coporation of Hyderabad authorities have asked to handover a stretch of land belonging to the park, (which comes under Forest Department), so that they could widen the road. But it has not been handedover with the result that several lives who use this road are in danger. I request the Minister to immediately handover the stretch of land to avoid fatal accidents.

In the last I may mention about eve teasing and about the undesirable incidents which are taking place in the park, which threatens the free movement of women and children in the Zoo Park. The security in the Zoo Park may be tightened and the guards employed in the park may be asked to be fully alert.

Thank you.

శ్రీ కె·వి·సిహెచ్· మోహనరావు:- అధ్యక్షా, ఈ గెస్టు హౌస్ ఇల్లీగల్ పర్పసెస్‌కు వాడుతున్నారన్నారు, వారు ఏదైనా కంప్లయింటు రూపంలో ఇస్తే, తప్పకుండా పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను· ఇంక గెస్టు హౌస్ విషయంలో అక్కడ ఉన్న జూకు వెళ్ళే పిల్లలకు ఇస్తే బాగుంటుందన్నారు, అది తప్పకుండా వారికి కేటాయించే ఏర్పాటు చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ కె· బొజ్జ:- అధ్యక్షా, చింతూరు మండలం, భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో, దొంగల జగ్గారం గ్రామం దగ్గర, టేకు ఫారెస్టులో, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి వచ్చిన కొట్టి కోయలు రిజర్వు ఫారెస్టును నరికి, దానిని కాల్చి, అక్కడ ఇళ్ళు కట్టుకుంటున్నారు; ఊరు కట్టుకుంటున్నారు, వ్యవసాయం చేస్తున్నారు· పారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు, వారి జోలికే పోవడంలేదు· కేసులు పెట్టడంకాని, ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం కాని చేయడంలేదు· నేను అటవీశాఖామంత్రిగారికి లెటర్ పూర్వకంగా చెప్పినా కూడా ఏమీ చర్య తీసుకోవడంలేదు· ఆ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు అడవి జోలికే పోవడంలేదు· వారి గ్రామాలలో వారి పని చూసుకుంటున్నారు· దీని మీద చర్యతీసుకుంటారా?

శ్రీ కె·వి·సిహెచ్· మోహనరావు:- తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటాము·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు, లేఖ వ్రాసిన దాని మీద 1·10 ము·
ఏమి యాక్షన్ తీసుకోలేదు అన్నారు·

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- లేఖ మీద కాదు, వారి లేఖ మీద ఎగ్జామిన్ చేస్తాను అన్నాను. వారు మొన్ననే ఇచ్చారు, ఫారెస్ట్ ప్రొటెక్షన్ క్రింద ఏదయినావస్తే తప్పకుండా చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి):- అధ్యక్షా, గ్రామాలలో ఇప్పుడు వ్యవసాయ దారులకు కావలసిన పరికరాలు, పనిముట్లు గతంలో ఫారెస్ట్ అధికారులు డిపార్ట్‌మెంట్ వారు సప్లయ్ చేస్తాము అన్నారు, వారు ఇప్పుడు సప్లయ్ చేయడంలేదు. వారికి కావలసిన పాలి, నాగలి, దుంప మొదలగునవి వ్యవసాయదారులకు ఏ రకంగా సప్లయ్ చేస్తారు అనేది మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. గ్రామ ప్రాంతాల్లో చూస్తూ ఉంటే, ముఖ్యంగా రాయికొట్టే వడ్డేవారు ఉంటారు, ప్రతి కంస్ట్రక్షన్‌కి, అంటే భవనాలకూ, రోడ్లకు మెటీరియల్ రాయి అవసరం ఉంటుంది. అడవి ప్రాంతాల్లో ఉన్న రాయి కొట్టడానికి వడ్డేవారు, పనివారిని అటవీ అధికారులు వీరిని ఆపి అక్కడ కంకర, రాతు కొట్టనివ్వడం లేదు. ముఖ్యంగా, మా ఎల్లారెడ్డిగూడ నియోజకవర్గంలో, నిజామాబాద్ జిల్లాలో జరుగుతోంది. ఈ వడ్డేవారికి రాతును కొట్టుకోడానికి కంకరను కొట్టుకోడానికి తగిన ఆదేశాలు, అవకాశాలు ఏవిధంగా కల్పిస్తారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ప్రకారం ఆ కంకర కొట్టుకునేది, ఏమీ లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెళ్ళ):- రాష్ట్రంలో సిల్వ్ కల్చర్ మరియు జెనటిక్ రేసర్చ్ అనే ఒక స్కీమ్ స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఫార్మ్ చేసింది. గవర్నమెంట్‌కి, ఏషియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక తదితర ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ నుంచి ఈ స్కీమ్ కోసం రమారమి రూ. 7 కోట్లు ఇస్తామని అన్నారు. అది ఎంత వచ్చింది? లేదా ఎంత వస్తుంది? ఎప్పుడు అమలుచేస్తారు అనేది మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.వి.సిహెచ్. మోహనరావు:- అది పరిశీలించి చెబుతాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- స్కీము వచ్చిందా లేదా చెప్పండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ స్కీమ్ వచ్చిందా అన్నదానిపై రిప్లయ్ పంపండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, మత్స్యశాఖకు సంబంధించిన డిమాండ్‌పై దాదాపు 13 మంది సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలను తెలిపారు. సలహాలు చెప్పారు.

కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ గురించి సక్రమంగా అవి పనిచేయడంలేదు అనేది ఒకమాట. ఇంకో విధంగా ఆ సొసైటీ ద్వారా ఈ ఫిషర్‌మెన్‌కు ఏ సహాయం అయితే అందించాలో అది అందడం లేదని, వారి వెల్‌ఫేర్ స్కీమ్స్ గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదని మాట్లాడారు. కేవలం, ఈ ఫిషరీస్‌లో మూడు భాగాలు ఉన్నాయి. (1) ఇన్‌ల్యాండ్ ఫిషరీస్ (2) మెరైన్ ఫిషరీస్ (3) బ్రాకిష్ వాటర్ ఫిషరీస్. ఈ మూడు భాగాలలో ఇప్పుడు ఇన్‌ల్యాండ ఫిషరీస్‌లో 24,000 ట్యాంక్స్, దాని క్రింద రూ. 3.72 లక్షలు ఖర్చుపెట్టాము. రిజర్వాయర్స్ 102, దానిలో రూ. 2.34 లక్షలు. ఈ విధంగా ఫిషర్‌మెన్ పాప్యులేషన్ మొత్తం ఈ భాగాలలో అంటే ఇన్‌ల్యాండ్ ఫిషరీస్‌లో 3.13 లక్షలు ఉన్నారు. ఫిష్ సీడ్ ప్రొడక్షన్, దీని క్రింద మనకు కావలసిన రూ. 48 కోట్లలో ఇంతవరకూ మేము రూ. 49 కోట్లు అచీవ్ చేశాము. అదేకాకుండా 1992-93లో రూ. 60 కోట్లు ఈ సీడ్స్‌లో రూ. 54 కోట్లు సీడ్ ప్రొడక్షన్‌కి అచీవ్ అయింది. ఇన్‌ల్యాండ్ ఫిషింగ్ ప్రొడక్షన్‌లో ఇంతవరకూ 1.39 లక్షలు అచీవ్ చేశాము 1992-93 లో. ఈ విధంగా రెండు శాతం ఈ ప్రొడక్షన్ పెరిగిందని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఫిస్ ఫార్మర్స్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీస్ ద్వారా ఇప్పుడు 22 సొసైటీస్ పనిచేస్తున్నాయి. అదేకాకుండా 1993-94లో మెరైన్ ఫిషరీస్ గురించి 974 కి.మీ. మరియు 31.044 స్కేర్ మీటర్స్ ఏరియాలో జరుగుతుంది. దానిలో 409 గ్రామాలలో కోస్టల్ ఏరియాలో ఈ ఫిషర్‌మెన్ కాలనీస్ ఉన్నాయి. వారి సంఖ్య ఇప్పుడే చెప్పాను 3.24 లక్షలని. దానిలో ఇప్పుడు యాక్టివ్‌గా ఉన్న ఫిషర్‌మెన్ సొసైటీల ద్వారాగానీ లేక వ్యక్తిగతంగా గానీ 84,000 ఫిషర్‌మెన్ దీనిలో ఇన్‌వాల్వ్ అయి ఉన్నారు. వీరు ఇండస్ట్రీస్ ద్వారా, ఈ సొసైటీల ద్వారా అంటే మామూలుగా ఈ ట్రెడీషనల్ క్రాఫ్ట్స సంఖ్య 47,802. మోటారైస్డ్ క్రాఫ్ట్స 1,688, మెకనైజ్డ్ క్రాఫ్ట్స 5,732. ఈ విధంగా వీరికి ఈ మెరైన్ ఫిషరీస్‌లో ఇన్‌వాల్వ్‌చేసి ఈ ఎన్.సి.డి.సి. ద్వారా ఫండ్స్ ఈ సొసైటీలకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దీనిలో సీడ్స్ కానివ్వండి, బోట్స్ కానివ్వండి, ఇతర సౌకర్యాలు దీని ద్వారా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దీనిలో మన రాష్ట్రం నుంచి 11 వేల టన్నులు ఈ మెరైన్ ఫిష్ ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఈ మూడు హార్బర్స్ ద్వారా అంటే వైజాగ్, కాకినాడ, నిజామ్‌పట్టణం హార్బర్స్ ఈ ఫిషర్‌మెన్ కొరకు ఉన్నాయి. ఇంకో హార్బర్ భావనపాడు దగ్గర కన్‌స్ట్రక్షన్ అవుతోంది. ఇంకో రెండు మచిలీపట్టణం, కృష్ణా జిల్లాలో ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఈ మోటారైజ్డ్ క్రాఫ్ట్ గురించి ఇంతవరకూ 579 క్రాఫ్ట్స ఈ మోటార్ మెకానైజ్డ్ ద్వారా మేము ఈ సొసైటీకి ఇవ్వడం జరిగింది. బ్రాకిష్ వాటర్ గురించి ఆ డిపార్ట్‌మెంట్ తరఫు నుంచి ఇంతవరకూ 172 బ్రాకిష్ వాటర్ ఏరియాలు అని ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. దాదాపు 64,000 హెక్టార్లు ఈ 9 కోస్టల్ జిల్లాలలో కవర్ అయ్యేట్లు ఈ భూమి ఐడెంటిఫై చేశారు. దానిలో ఇప్పుడు మనం ఉపయోగించేందుకు ఐడెంటిఫై చేసింది 17,000 హెక్టార్స్. ప్రభుత్వం ఒక కమిటీ ద్వారా అప్లికేషన్స్ డైరెక్షన్ ఇచ్చి తీసుకోవడం జరిగింది. ఇది సెకండ్ ఫేస్. ఫస్ట్ ఫేస్‌లో దాదాపు ఒక 3,000 హెక్టార్లలో టెక్నోక్రాట్స్, ఇంటరప్రెనేయర్స్ ఈ సొసైటీకి దానిలో ఒక రేషియోపెట్టి 60 శాతం కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కి, 20 శాతం ఇంటర్‌ప్రెనియర్స్‌కి ఇలా నార్మ్స పెట్టి దాని ద్వారా అప్లికేషన్స్ తిసుకున్నారు. దినిలో ఏ విధంగా ఈ పర్సెంటేజ్ పెట్టారో, దాని ప్రకారంగా సరిగ్గా, నార్మ్స లేనందుకు అది మరొకసారి దానిని పరిశీలనచేసి

·20 60 శాతం తప్పనిసరిగా ఈ ఫిషర్‌మెన్ సొసైటీకి అందేట్లు చూడాలన్న ఆలోచన ఉందని
మ· చెపుతున్నాను· మూడు వేల హెక్టార్లు ఫస్ట్ ఫేజ్‌లో తీసుకొన్నా దానికి ఇప్పుడు దాదాపు అక్కడ 127 మంది టెక్నోక్రాట్స్, 28 మంది ఎంట్రప్రెనర్స్ మరి 12 ఫిషర్‌మెన్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు, వీళ్లు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నారు· దాదాపు 2361·50 హెక్టార్లు అలాట్‌మెంటు కొరకు తయారుగా ఉన్నది· కాని దీని రేషియో సక్రమంగా లేదని భావించిన తరువాత ఎక్కడైతే క్లియర్ అయినాయో వాటికి అలాట్‌మెంట్ లెటర్లు ఇష్యూ అవుతాయని చెపుతున్నాను· పోతే, ఈ బ్రాకిష్ వాటర్, ఫిష్‌వాటర్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ ఉంది· ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం, కృష్ణా, నెల్లూరు, ఈస్ట్ గోదావరి, ప్రకాశం ఈ అయిదు జిల్లాలలో పనిచేస్తున్నాయి· వెల్ఫేర్ మెజర్స్ గురించి చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు అందులో భాగంగా హౌసింగ్ స్కీమ్ పెట్టాము· ఇంతవరకు రెండువేల ఇండ్లు గురించి సాంక్షన్‌పెడితే మరి 500 ఇప్పుడు కంప్లీట్ అయినాయి, మిగిలినవి 1993–94లో కంప్లీట్ చేస్తామని చెపుతున్నాను· ఫిషర్‌మెన్ గురించి సభ్యులు వ్యక్తంచేసిన ఆవేదనతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను· ఇవి అన్నీ ఫేజ్‌వైజ్‌గా చేయాలి· అన్నీ ఒకటేసారి చేయాలంటే కష్టము అవుతుంది· వీటిలో కొన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి వచ్చే స్కీమ్‌లు, కాలనీల బేస్ మీద గృహ నిర్మాణం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే జరుగుతుంది· అది సాంక్షన్ వస్తుందని మాకు విశ్వాసం ఉంది· తప్పనిసరిగా అవి కూడా పూర్తిచేస్తాము· ఇంటర్నల్ రోడ్డు గురించి చెప్పాము అవి కూడా చేస్తామని చెపుతున్నాను· నేను పెట్టిన పద్దును ఆమోదిస్తారని అనుకొంటున్నాను·

శ్రీ జె·కె· రెడ్డి:– అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ బ్రాకిష్ వాటర్, ప్రాన్‌కల్చర్‌లో 64 వేల హెక్టార్‌లు ఐడెంటిఫై చేశాము అన్నారు· ఇందులో 17 వేల హెక్టార్లు పంపకం చేస్తున్నారు· మిగతా 64 హెక్టార్లు ఈనాడు ఉండే పరిస్థితిలో అంటే ప్రాన్ కల్చర్ చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది· కాబట్టి త్వరితగతిన ఈ 64 హెక్టార్లు పంపకం చేస్తారా? అలాగే గతంలో తెలుగుదేశం హయాంలో మొదలుపెట్టారు, కొంత ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్స్‌కి, టెక్నో క్రాట్స్‌కి ఇవ్వడం అన్నది ఎంపికలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి, చాలామంది అనర్హులు సంపాదించుకొంటున్నారు, అలాగే ఈ డిమాండ్‌నిబట్టి మరి మీరు ఈ విధానం అవలంభిస్తున్నారా? ఏదైతే ల్యాండ్ అవేలబుల్ ఉందో ఆ ల్యాండ్ ఆక్షన్‌కి ఇస్తే గవర్నమెంట్ విల్ గెట్ సమ్ మనీ· ఈ విషయంలో అర్హులుకాని వారికి అలాట్‌మెంటు వస్తున్నాయి అన్నది కదా, దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా అవకాశం తీసుకోవచ్చు ప్రభుత్వం· ఆదాయం వస్తుంది· వారు ఆలోచన చేయాలి· ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీకి 60 శాతం ఏదైతే ఇస్తున్నారో ఇంతవరకు ఎక్కడా సరిగా ఇంప్లిమెంట్ కావడంలేదు, దాని గురించి ప్రాక్టికల్‌గా ఆలోచించాలి· 60 శాతం ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీకి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ ద్వారా ఇవ్వాలి· ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండి, అక్కడ ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీ రాకపోతే దానిని ఓపెన్ ఆక్షన్‌గా పెట్టితే గవర్నమెంటుకి డబ్బు వచ్చే మార్గం ఏమైనా ఆలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు:– అధ్యక్షా, గౌరవమంత్రిగారు రిప్లయి చెపుతూ భావనంపాడు ఫిషింగ్ హార్బర్ మేము చేస్తున్నాము అని సభలో చెప్పారు చాలా సంతోషం·

శ్రీకాకుళం జిల్లా న్యూస్‌పేపర్ హెడ్‌లైన్‌లో వచ్చింది భావనపాడు ఫిషింగ్ హార్బర్ మూత పడుతుంది, అక్కడ ఉన్న సబ్ డివిజన్‌ను తరలిస్తున్నారని పత్రికలో వచ్చింది కాబట్టి ఈరోజు శాసనసభ ద్వారా మీరు జిల్లా ప్రజల సందేహాన్ని నివృత్తిచేయాలి, కాబట్టి ఇప్పటికి 7 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు, మేము అది పూర్తిచేస్తాము, సబ్ డివిజన్ తరలించము. అని స్పష్టమైన హామీ మీరు ఇవ్వాలి. అప్పుడే అక్కడ ఉన్న ఫిషర్‌మెన్ ఆందోళన తగ్గుతుంది. కాబట్టి శాసనసభలో ప్రకటన చేయాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- అది పేపర్‌లో వచ్చింది ఏమో.

శ్రీ ఆర్.ఎస్.డి.పి. అప్పల నరసింహరాజు (భీమునిపట్నం):- విశాఖపట్నంలో వేయి గుంటలు పనిచేస్తున్నాయి సార్, అందులో పనిచేస్తున్న వారు కేరళ నుంచి వచ్చి పని చేస్తున్నారు. ఎస్.టి.ఐ. సెంటర్ అక్కడ ఏర్పాటు చేస్తే మన రాష్ట్రం వాళ్లకే ఇక్కడ ఉన్న ఫిషర్‌మెన్‌కే ఉపాధి కల్గుతుందని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటిది భీమునిపట్నంలో ఏర్పాటు చేస్తే అక్కడ పాలిటెక్నిక్ ఉంది, వర్క్‌షాప్ ఉంది కాబట్టి మా ప్రతిపాదన మంత్రిగారు పరిశీలించాలి.

రెండవ విషయం అక్కడ బోట్ల రద్దీ కూడా బాగా పెరిగింది, భీమునిపట్నంలో జట్టీ ఏర్పాటు చేయాలని గతములో ప్రతిపాదనలు మేము చేసి ఉన్నాము మరి 16 లక్షలతో ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉంది, మీరు నాలుగు వేల మంది జి సి.లకు ఫిషర్‌మెన్‌కి అవకాశం కల్గుతుంది కాబట్టి అది కూడా పరిశీలించి ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- వారు చెప్పింది పరిశీలిస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ఇంకొకటి వారికి మనవిచేస్తున్నాను. మీకు నిజంగా వారి మీద దయాదాక్షిణ్యాలు ఉంటే మరి ఇది ఇంతటితో అయిపోయింది కాదు మీరు పర్యాటనచేస్తే తప్పకుండా పరిశీలించి మీరు అనుకొన్న మాటప్రై మేము పూర్తిచేసే ప్రయత్నం చేస్తామని చెపుతున్నాను. అదీకాక జె.కె. రెడ్డిగారు ఈ 64 వేల హెక్టార్లు ఐడెంటిఫైచేసిన భూమి అంటే గవర్నమెంటు ల్యాండ్, ప్రైవేటు ల్యాండ్ అన్నీ కలిపి ఉన్నాయి దీంట్లో మేము ప్రస్తుతం ఐడెంటిఫై చేసినవి 17 వేల హెక్టార్లు. దానిని మేము సెకండ్ ఫేజ్‌లో అప్లికేషన్స్ కాలేఫర్ చేస్తాము పోతే ఆక్షన్‌పెడితే బాగుంటుందని వారు సలహా ఇచ్చారు ఆక్షన్‌పెడితే దాంట్లో కూడా ఇష్టం ఉన్నవాళ్లు ప్రైవేటుగా మైన్‌టెన్ చేసు కొంటున్నారు, ప్రైవేటుగా నడిపించుకొంటున్నారు, దానికి మేము పెట్టే ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఫిషర్‌మెన్ 60 శాతం వాళ్లకు సేఫ్‌గార్డ్ చేయాలని అనుకొంటున్నాము. దాంట్లో ఇది చేయాలంటే కష్టంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మరి ఎర్రన్నాయుడు.....

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- నేను స్పష్టంగా చెప్పాను 60 శాతం ఏదైతే కమ్యూనిటీకి ఇస్తారో దానిని వెంటనే అమలుపర్చండి అని చెప్పాను, ఏదైతే ఎంటర్‌ప్రెనర్స్‌కి ఇస్తున్నారో ఇది మిస్‌యూజ్ అవుతోంది. అనర్హులు దీంట్లో వాటా తీసుకొంటున్నారని దీనికి మాత్రమే ఆక్షన్ పెట్టమని అంటున్నాము సార్.

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ఇది మేము ఎవరికి పొసెషన్ ఇవ్వడంలేదు, ఈ విషయంలో అగ్రిమెంటు కాలేదు, కేవలం మేము అనేది ఫస్ట్ ఫేజ్, వి ఆర్ ఇష్యూయింగ్ లెటర్స్.

1.30 మ. శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- దాని మీద జరిగిన యాక్షను గూర్చి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మేము ఎవరికీ పొజిషను యివ్వలేదు. అగ్రిమెంటు కాలేదు. ఫస్ట్ ఫేజ్ గూర్చి మేము లెటర్స్ యిష్యూచేస్తున్నాము.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అక్కడది మిస్‌యూజ్ అవుతోంది. ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్స్ అక్కడ అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని చెపుతున్నారు. అందుకు నేను చెపుతున్నాను. 60 శాతం....

(అంతరాయం)

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- ఎర్రన్నాయుడుగారు భావనపాడు గూర్చి, ఈ హార్బరు గూర్చి ఏదో పేపర్లో చూసి, లేకపోతే టెలిగ్రాం చూసి అంటున్నారు. అది ఏమీ కాదండీ, అది తప్పనిసరిగా మేము పూర్తి చేస్తామని మీ ద్వారా వారికి చెపుతున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి (పరవాడ):- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమంటే, గతంలో ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీ ఏరియాలలో డెవలప్‌మెంట్ కోసం ప్రత్యేకంగా రోడ్లు కొన్నివేశారు. కానీ అవి రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ వారికి గానీ, పంచాయతీరాజ్‌కు గానీ హ్యాండోవరు చేయలేదనీ, విడిగా ఉన్నాయని అంటున్నారు. అది వాస్తవమేనా? పంచాయతీరాజ్‌వారు ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీస్‌కి గ్రాంటు యిచ్చారు. అది ఫిషరీస్ డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా మేయిన్‌టేన్ చేస్తారా? రెండోది, గతంలో ఈ ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీ వారికి హౌసింగ్‌కు సపరేట్‌గా యిచ్చేవారు. డిస్ట్రిక్‌వైజ్‌గా వాళ్ల ప్లానింగు బోర్డు శాంక్షను యిచ్చేది. ఇప్పుడు కమీషనరేట్ ఫిషరీస్ డైరెక్టుగా ఆర్డర్సు యిస్తున్నారు. జిల్లాలకు ప్లానింగులో మంజూరుచేసే విధానం మీరు చూస్తారా?

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ఈ రోడ్ల గురించి వారు చెపుతున్నారు. ఈ ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీస్‌కు సంబంధించిన ఏరియాలలో ఇంటర్నల్ రోడ్స్, అప్రోచ్ రోడ్స్ గూర్చి, యిప్పుడు ప్రపంచ బ్యాంకు ఎయిడ్ ద్వారా కొన్ని స్కీమ్స్‌పెట్టి చేస్తున్నాం. హౌసింగు గూర్చి, టెక్నికల్ గనుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన డిజైన్ల ప్రకారం మేము కట్టడం జరుగుతుంది. దానికి హౌసింగు బోర్డు, హౌసింగు కార్పొరేషన్ల ద్వారా కట్టిస్తున్నాము.

శ్రీ టి. సీతారాం (ఆముదాలవలస):- అధ్యక్షా, 1989లో కొన్ని సెలక్షన్స్ చేశారు. అవి కూడా ఇంటర్వ్యూలు పెట్టడం ద్వారా చేయడం జరిగింది. టెక్నోక్రాట్స్ ఇండివిడ్యువల్ ఎంటర్‌ప్రెన్యుయర్స్‌ను తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే గవర్నమెంటుకూ, ఈ ఇండివిడ్యువల్స్ పార్టీలకు మధ్యలో అగ్రిమెంటు కుదిరింది. అది లీజ్ విషయంలో, అయితే ఇంతవరకూ కూడా వాళ్లకు ఆ లీజ్‌కు అప్పజెగిస్తున్నట్లుగానీ, ఎసైన్ చేస్తున్నట్లుగానీ, లేదా వాళ్ల అభివృద్ధికి పొజిషను తీసుకున్నట్లు గానీ ఏలాంటి వివరాలూ లేవు. కనుక తమ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఎప్పటిలోగా మీరు అవి వారికి ఎసైన్ చేస్తారు. ఎప్పుడు పొసిషెన్ యిస్తారు? ఎవర్నైతే కోస్టల్ జిల్లాల్లో, ఈ 5 జిల్లాల క్రింద సొసైటీలకు, ఫిషరీస్ కార్పొరేషనుకు సంబంధించిన సొసైటీలకు కూడా ఏర్పాటు చేసిన దాఖలాలు లేవు. అయితే నాన్ ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీస్‌కు సంబంధించినవారు సొసైటీలు ఏర్పాటుచేసి, టెక్నోకార్ట్స్ క్రిందనూ, ఇండివిడ్యుయల్ క్రిందనూ ఎంటర్‌ప్రెనేయుర్స్‌గా తీసుకుంటున్నారు. అదనంగా ఉన్న భూములను మళ్లీ వీళ్లకు యిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు, విజయనగరం జిల్లా భోగాపురం మండలం ఆదిలాబాదు జిల్లాకు చెందిన ఎమ్.పి. ఇంద్రకిరణ్‌రెడ్డిగారికి యిచ్చారు. ఆయనను మీరు టెక్నోకాట్టుగానా? ఎంటర్‌ప్రినియర్‌గానా? ఫిషర్‌మెన్ క్రింద యిచ్చారా? మీరు వారికి ఏ విధంగా యిచ్చారు. లేకపోతే మా పార్టీని డిఫెక్టివ్ చేసినందుకు యిచ్చారా? దయచేసి దానిని గురించి వివరణ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అంత కోపంగా ఎందుకండీ మెల్లగా అడగండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- వారు సీతారాంగారు చెప్పినట్లు ఏదైనా విషయం వ్యక్తిగతంగా వారి దృష్టికి వస్తే మాకు చెప్పండి మేము తప్పనిసరిగా ఆ విషయం చూస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అగ్రిమెంటు గూర్చి కాదండీ.

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- దాని మీద జవాబు చెప్పాను. ఫస్ట్‌ఫేస్‌లో అయితే అయిడింటిచేస్తే ఇంటర్వ్యూ తీసుకున్నారు. అగ్రిమెంట్స్ రెడీ అయినాయి. పంపిస్తున్నాము.

శ్రీ టి. సీతారాం:- ఫిషర్‌మెన్ సొసైటీస్‌కి ఎంతమందికి యిచ్చారు? పసుపాటి మండలం ఇంద్రకిరణ్‌రెడ్డికి ఎట్లా యిస్తారు?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- 12 ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీస్‌కి ఫస్ట్‌ఫేజ్‌లో యిచ్చారు.

శ్రీ టి. సీతారాం.- ఆదిలాబాదు జిల్లాకు చెందిన ఎం.పి.కి, మీరు ఏ బేసిస్‌మీద యిచ్చారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఇండివిడ్యువల్‌గా ఉంటే వివరాలు తెప్పించుకుని చూడండి.

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:– మీరు అలాంటి విషయాలు నా దృష్టికి తీసుకురండి. మాకు వివరాలు చూపండి. నేను చెకప్ చేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మీరు స్పెసిఫిక్‌గా వివరాలు తెప్పించి యివ్వండి చెకప్ చేస్తారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, ఈ కోస్టల్ బెల్ట్‌లో మత్స్యకారుల సంఘాలు, సహకార సంఘాల పేరుతో 60 శాతం ప్రాధాన్యం యిస్తామనీ, దీనితోబాటు కొంతమంది టెక్నోకార్ట్స్ అనీ చెప్పారు. గైడ్‌లైన్స్ యిచ్చారు. ఈ టెక్నోకార్ట్స్ పేరుతో, ఎంటర్ ప్రెనెయర్స్ పేరుతో, సహకార సంఘాల పేరుతో చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. గత సంవత్సరం బందరులో చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. గత సంవత్సరం బందరులో ఒక పెద్ద రాష్ట్రవ్యాప్త సభ జరిగింది. వాళ్ళు దీని మీదే ఆధారపడి బ్రతుకుతున్న వాళ్ళు కొన్ని తీర్మానాలు ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ఈ సహకార సంఘాలలో బోగస్ సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి. వాళ్ళు కష్టపడి పనిచేస్తున్న ఒక్కొ కుటుంబానికి ఒక హెక్టారు యివ్వండి అని తీర్మానంచేసి అడిగారు. అది పరిశీలించి ఈ సహకార సంఘాలు కోస్టల్ బెల్టులోనే కాకుండా చాలాచోట్ల, క్రింది అధికారులలో అవినీతి ఉంటే, కొంతమంది అధికారులలో నిజాయితీపరులున్నారు, కనుక కొన్ని జిల్లాల మంత్రులు జోక్యం చేసుకుని నిజాయితీ ఉన్నటువంటి వారికి కాకుండా బోగస్ సహకార సంఘాలకు యిచ్చి ఎంకరేజ్‌చేసే పరిస్థితి నేడు ఉంది. దీనిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది? నిజంగా కష్టపడి దీనిపై ఆధారపడి బ్రతికేవారికి అవకాశం కల్పించేందుకూ, బోగస్ సహకార సంఘాలను ప్రోత్సహించకుండా ఏ చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:– ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీస్‌కి చెందిన కార్పొరేషన్స్‌కు, సొసైటీస్‌కు 60 శాతం ఉండాలనీ, యివ్వాలనీ ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం. మరి ఈ సొసైటీలు బోగస్ అంటున్నారు. అందులో ఉన్న సభ్యులు, ఫిషర్‌మెన్‌గా నాకు తెలుసు ఆ సొసైటీలలో వేరే వారున్నారన్న సంగతి ప్రత్యేకంగా మీ దృష్టికి వస్తే మాకు చెప్పండి. మేము ఆ విషయాలను తప్పనిసరిగా ఎంక్వయిరీచేసి చూస్తాము. ప్రతి ఫిషర్‌మెన్‌కీ వ్యక్తికి 1/2 హెక్టారు యివ్వాలనీ, ప్రపంచ బ్యాంకు ఏయిడ్ నుంచి 88 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రాజెక్టులో ఉంది. దీని ద్వారా దాదాపు ప్రతి ఒక్కరికీ సగం హెక్టారు యిచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. దానివల్ల 2,800 మంది ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీకి చెందినవారు లాభం పొందగలరని నేను చెపుతున్నాను.

1·40 మ· శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి (బందరు):– అధ్యక్షా, అక్కడ దోపిడి జరుగుతున్నది. ఆ ప్రాంతానికి ప్రతినిధిని నేను. అందుకని నేను అడుగుతున్నాను. ఫిషర్‌మెన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ పేరుతో నాన్ ఫిసర్‌మెన్‌లు సొసైటీలుపెట్టి దోపిడీకి అప్పయి చేశారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. బినామీ సొసైటీలు రద్దుచేసి అక్కడ ఉన్న ఇండివిడ్యువల్ ఫిషర్‌మెన్‌కు హెక్టారు భూమి ఇవ్వాలని అక్కడ పోరాటాలు జరుగుతున్నాయి. మంత్రిగారి

దృష్టికి వచ్చిందా లేదా అనేది తెలియదు. ఇండివిడ్యువల్‌కి ఇస్తే బాగుంటుంది. దోపిడి విధానాన్ని రద్దుచేయాలని కూడా మీ ద్వారా మంత్రిగారికి ఉద్దేశ్యం ఉందా? లేదా?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అందరు లేచి అవకాశం కావాలంటే ఎట్లా కుదురుతుంది?

శ్రీ పి. నారాయణస్వామినాయుడు (భోగాపురం):- అధ్యక్షా, ఆదిలాబాదు జిల్లాకు చెందినటువంటి ఎం.పి. శ్రీ ఇంద్రకిరణ్‌రెడ్డిగారు బలవంతంగా రైతుల దగ్గర భూములను తీసుకొని రొయ్యల ప్లాంటేషన్‌ను స్టార్టు చేసినారు. రెవెన్యూవారు 400 ఎకరాలు తీసుకొని అక్కడ ప్లాంటేషన్‌ను స్టార్టు చేసినారు. అక్కడ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న రైతులు అందరూ కూడా రిప్రజంటేషన్ పెట్టుకొన్నారు. ఏమిటంటే మేము సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులము, హరిజనులము. మీరు భూమిని బలవంతంగా తీసుకొని ప్లాంటేషన్ చేయడం భావ్యంకాదు మేము కూడా మత్స్యకారులము. ఆ ప్రాంతానగల చుట్టుప్రక్కల మత్స్యకారులము. ఇప్పుడు అగ్రికల్చర్ చేసుకొంటున్నాము ప్లాంటేషన్ కొత్త అందుకని చెప్పినమాట నాకు రిప్రజంటేషన్ ఇచ్చారు. నాకు ఒంట్లో బాగులేక రాలేదు. మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మంత్రిగారు పరిశీలించి తగు చర్యతీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, డిమాండ్ల మీద డిస్కషన్ మొదలైనది. అగ్రికల్చర్ డిమాండు మొత్తం మీద కలిపి పెద్ద డిమాండు. అందుకని మంత్రిగారు అందులో ఫిషరీస్‌కు సంబంధించి మిత్రులు శ్రీ చంద్రశేఖర్‌గారు ప్రయత్నం చేశారు. వారు డిస్కషన్‌లో రైజ్‌చేసిన పాయింట్లు, వారు నోటుచేసుకుని సమాధానాలు చెప్పడానికి వీలున్నంతవరకు చెప్పగల్గుతారు. అలాకాకుండా క్వశ్చన్ అవర్‌లో సప్లిమెంటరీస్ ఫలానా ఇండివిడ్యువల్ కేసు అది ఏమైంది అండీ మరి చెప్పండీ అంటే ఎవరికి సాధ్యము కాదు. వారు ఇచ్చినటువంటి సమాచారం వారు ప్రస్తావన చేసిన అంశాలను నోటు చేసుకొన్నారు. వారు చెప్తారు. ఇప్పుడు 1-45 అయినది. మన వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసి ఉన్నది. ఈరోజు ఓటింగు ఉంది. ఈ సమస్యను దృష్టిలో పెట్టుకొని సభ్యులు అందరూ సహకరించాలని ~~కోరుతున్నాను~~ కోరుతున్నాను.

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- حسین ساگر کٹہ پر سمکیات کا ایک محکمہ ہے جو مچھلی مشیرآباد سے لاکر ۳ روپیہ اضافہ سے فروخت کرتا ہے یہاں پر وہ ۳ روپیہ کمیشن کے طور پر کھا رہا ہے۔ یہ محکمہ کمیشن کھانے کیلئے بیٹھا ہوا ہے جھینگے ۶۵ روپیئے کیلو فروخت کر رہے ہیں۔ یہ لوگ دھوکہ دے رہے ہیں۔ حیدرآباد اور آندھرا پردیش کو لوٹ رہے ہیں۔

شری ایم چندر شیکھر :- آپ غلط جگہ سے خرید رہے ہیں۔ وہاں پر ۶۰ روپیئے کی بجائے ۱۰۰ روپیئے میں خریدیں۔ وہ ایک خانگی ایجنسی ہے۔ وہ بیچ رہے ہیں۔

శ్రీ కన్నాలక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఈ సహకార సంఘాల పని తీరును గురించి కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు గురించి వాటికి ఏర్పాటు చేసిన నిధులు గురించి గౌరవ సభ్యులు చాలామంది చాలా సూచనలు చేశారు. వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. 1992వ

సంవత్సరం మొదట్లో సహకార సంఘాలు అన్నిటికి కూడా ఎలక్షన్సు నిర్వహించి ఎప్పుడూ లేని విధంగా దగ్గర దగ్గర 50 శాతం సహకార సంఘాలన్నైన ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి దగ్గర దగ్గర 2.36 కోట్ల రూపాయలు ప్రోత్సాహక బహుమతులుగా ఎన్నికైన ప్రెసిడెంట్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేకాదు రికార్డుబ్రేకు ఈ సంవత్సరం 1992-93 ఎన్నికైనటువంటి ఎలెక్టెడు బాడీస్ అన్ని కూడా ఈ రాష్ట్రంలో చాలా ఇంటరెస్టు తీసుకొని కలక్షన్ చేసిన దానివల్ల ఎప్పుడు లేనటువంటి విధంగా ఈ సంవత్సరం రైతులకు సహకార రుణాలను ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. ఈ సంవత్సరం షార్టు టరమ్‌లోను 450 కోట్లు టార్గెటు పెట్టుకొని 511 కోట్ల రూపాయల దాకా షార్టు టరమ్ లోన్సు ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే లాంగ్ టరమ్ లోన్సు 160 కోట్ల రూపాయలు టార్గెటు పెట్టుకొని ఫిబ్రవరి చివరిదాకా ఈ రాష్ట్రంలో 145 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా కూడా ఎల్.టి. లోన్సు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరం 1991-92 సంవత్సరానికి రుణాల మాఫీ పథకం దగ్గర దగ్గర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాటా క్రింద 155 కోట్ల రూపాయల దాకా పొందుపరచాం ఈ సంవత్సరం ఆఖరి వాయిదా 55 కోట్ల రూపాయలు అవి విడుదల చేయడం జరిగింది. అలాగే ఈ సంవత్సరం డిపాజిటు 1993 నాటికి స్కీమ్ 800 కోట్ల రూపాయలు టార్గెటు పెట్టుకొని ఇప్పటికి దగ్గర దగ్గర 796 కోట్ల రూపాయలు ఈ రాష్ట్రంలో సహకార బ్యాంకుల ద్వారా డిపాజిట్ మొబలైజ్ చేయడం జరిగింది. అట్లాగే వీకర్ సెక్షన్ ప్రోగ్రామ్ స్కీమ్ జాయింటు ఫార్మింగు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలుకాని లేబరు కాంట్రాక్టు కోఆపరేటివ్ ద్వారా కాని వీకర్ సెక్షన్ డెవలప్ చేయడానికి కోఆపరేటివ్ సిస్టమ్ ద్వారా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పోయిన సంవత్సరం సహకార సంఘాల్లో ఉన్నటువంటి రూల్సుకాని సహకార బ్యాకులుకాని సహకార సిస్టమ్ అభివృద్ధిపరచేదానికి ప్రెసెడెంటుతోబాటు సభ్యులకు కూడా ట్రైనింగు ఇచ్చేదానికి ఈ సంవత్సరం చర్యలుతీసుకొని ఏప్రియల్‌లో కాని మేలోకాని సభ్యులకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చేదానికి చర్యలు తీసుకోబడతాయి. అలాగే ఈ రోజు ఉదయం
1.50 ఇంటరెస్టు రిబేటు గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది 1990-91, 1991-92 సంవత్సతరాలకు
మ. సంబంధించిన ఇంటరెస్టు రిబేటు యివ్వవలసింది ఉంది. అది జూన్‌లో చెల్లిస్తామని ఈ సభాముఖంగా ఉదయం నేను చెప్పాను. దాని మీద మీరు అరగంట డిస్కషన్ ఎలోచేయడం జరిగింది. పోతే ఈ మధ్యన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కోఆపరేటివ్ మోడల్ యాక్టును పెట్ట డానికి బ్రహ్మప్రకాశ్ కమిటీ అని ఒకటి వేయడం జరిగింది. దానిని యాక్సెప్ట్‌చేసి దాని గురించి రాష్ట్రాలన్నింటినీ అడగడం జరిగింది. బ్రహ్మప్రకాశ్ కమిటీ యిచ్చిన దానిని దృష్టిలోపెట్టుకొని మన రాష్ట్రములో కూడ త్వరలో మోడల్ యాక్టును తీసుకురావడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. 1991లో ఈ రాష్ట్రములో సహకార కేసులు చాలా పెండింగ్‌లో ఉండడంవల్ల వాటిని త్వరగా పరిష్కరించడానికి స్పెషల్ కోర్టుల నిర్ణయం తీసుకొని - ఆరోజు - అసెంబ్లీలో చట్టం చేయడం జరిగింది. దాని కనుగుణంగా ఈ మధ్యన గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు జీ.ఓ.ను కూడా యిష్యూ చేయడం జరిగింది - విజయవాడలో రెండు, హైదరాబాదులో రెండు స్పెషల్ కోర్టులు - కోఆపరేటివ్ ట్రిబ్యునల్స్‌ను - ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ డిమాండ్సు మీద 14 మంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. ఆ 14 మందిలో అయిదుగురు మాత్రము

కోఆపరేటివ్స్ గురించి రేజ్ చేయడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఇంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రూరల్ క్రెడిట్ సిస్టమ్‌ను స్ట్రెంథన్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఈ మధ్యన గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు స్ట్రెంథనింగ్ ఆఫ్ రూరల్ క్రెడిట్ సిస్టమ్ గురించి కొన్ని సలహాలు అక్కడ యివ్వడం జరిగింది. రూరల్ క్రెడిట్ సిస్టమ్‌ను యింప్రూవ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. దానిలో భాగంగానే ఢిల్లీలో వారు కూడా చాలా అమూల్యమైనటువంటి సలహాలను ఇవ్వడం, గౌరవనీయులైన ప్రధానమంత్రిగారు వాటిని పరిశీలిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇక యాదగిరిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా రైతులకు నిధులను ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పారు. అట్లాగే రైతుల కొరకు గొడౌన్స్ సిస్టమ్‌ను అభివృద్ధి చేయాలని చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రములో ఎన్.సి.డి.సి. ద్వారా ఫస్ట్‌ఫేజ్, సెకండ్ ఫేజ్‌లో కూడ గొడౌన్స్ కన్‌స్ట్రక్షను చేయడం జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం నవంబరులో కోఆపరేటివ్ సదస్సు పెట్టినప్పుడు కూడ చెప్పడం జరిగింది. ఎన్.సి.డి.సి. ద్వారా ఏర్పాటు చేసినటువంటి గొడౌన్స్‌ను రైతులు సక్రమంగా వినియోగించుకోవడంలేదు, వాటిని సక్రమంగా వినియోగించుకొని లబ్ధిపొందాలని రైతులను కోరడం జరిగింది. నెక్స్ట్ స్కీమ్ ఎన్.సి.డి.సి.లో పెండింగ్‌లో ఉంది. ఈ సంవత్సరం అది కూడ తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఇకపోతే చిన్నారెడ్డిగారు రైతుల ఇంటరెస్టు రిబేటు గురించి రేజ్‌చేశారు, దాని గురించి ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది.

పోతే ఎర్రన్నాయుడుగారు అంటే తమరు అధ్యక్షా, మాట్లాడుతూ క్రెడిట్ సిస్టమ్‌ను ఎక్స్‌పిడైట్ చేయాలి, లోన్స్ అప్పుయిచేసిన వారికి డిలే లేకుండా చర్య తీసుకోవాలని చెప్పారు.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

జనరల్‌గా షార్ట్ టర్మ్ లోన్స్‌లో - ఖరీఫ్‌లోగాని రబీలోగాని - టైంబౌండ్ ప్రోగ్రాం క్రింద యివ్వడం జరుగుతుంది. లాంగ్‌టర్మ్‌కు వచ్చేసరికే మీరు చెప్పినట్లు జరుగుతూ ఉండవచ్చు. దానికి కూడ అప్లికేషను పెట్టిన ఒక నెలలోనే క్లియర్ చేయాలని రూలు కూడ పెట్టడం జరిగింది. ఎక్కడైనా లేట్ జరిగిన స్పెసిఫిక్ కేసువుంటే - నేను యింతకు ముందు పేపరు ద్వారా కూడ తెలియపరచడం జరిగింది - నా దృష్టికితెస్తే చర్యతీసుకుంటాను అని చెప్పడం జరిగింది. పోతే మిత్రులు రత్నబోసుగారు మాట్లాడుతూ ట్రాక్టర్స్‌కు, ఎడ్లబండ్లు మొదలైన వాటికి నాబార్డ్ నిబంధనలమేరకు తక్కువ యివ్వడం జరుగుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది. ఈ మధ్యన నాబార్డ్ ఛైర్మన్ కోటయ్యగారు మన రాష్ట్రాన్ని సందర్శించిన సందర్భములో వారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. టోటల్ ఎల్.టి. లోన్స్‌లో 11 పర్సంటు ట్రాక్టర్స్‌కు యివ్వడం జరుగుతుంది, అది సరిపోవడంలేదు మాకు ఉన్నటువంటి డిమాండ్‌నుబట్టి, గనుక దానిని 25 పర్సంటుకు యింక్రీజ్ చేయాలని కోరడం జరిగింది. దానిని పర్స్యూచేసి ట్రాక్టర్స్ కొరకు ఎక్కువ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, వారు బావుబలేగూడెం సహకారం సంఘం విషయం చెప్పారు. దాని మీద దర్యాప్తు జరిపి సర్‌చార్జ్ నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. సెక్రటరీ కోర్టుకు వెళ్ళడం జరిగింది. దానిని పరిష్కరించి ఆ సహకార సంఘాన్ని పునరుద్ధరించడానికి తగు చర్య

తీసుకుంటున్నాను. సహకార చట్టం ప్రకారం ప్రెసిడెంటు, పాలకవర్గ సభ్యులు, అధికార, అనధికారుల మీద యాక్షను తీసుకోవాలని వారు చెప్పారు - ప్రెసిడెంటుతో పాటు ఆఫీసర్స్ మీద - ఆల్రెడీ తీసుకుంటున్నాము. స్పెసిఫిక్‌గా ఏదైనా కేసు ఉంటే నా దృష్టికి తెస్తే యాక్షను తీసుకుంటాను. రాజగోపాల్‌గారు మాట్లాడుతూ బుక్ ఎడ్జస్ట్‌మెంటు బుక్ మీదనే జరుగుతుంది గాని నిజంగా లోన్ యివ్వడం జరుగలేదని చెప్పారు. అది నిజంకాదు. 1989-90 సంవత్సరం తీసుకుంటే దగ్గర దగ్గర 5.5 లక్షల లోన్స్ యివ్వగా - ఎస్.టి. సిస్టమ్‌లో - 1992-93కి 6.15 లక్షలు యివ్వడం జరిగింది. అందుకని లోన్స్ యివ్వడం లేదనేది అబద్ధం. సహకార బ్యాంకుల ద్వారా లోన్స్ యివ్వడం జరుగుతుంది. వీటి అన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని గౌరవ సభ్యులు ఈ డిమాండును పాసు చేయాలని సభను కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, సబ్సిడీ రిబేటు విషయం పొడిగిస్తారా లేదా అనేది చర్చ జరుగుతుంది కాబట్టి దానిలోకి పోవడం లేదు. గతములో, 1991-92, 1992-93లో మీరు యిస్తామన్నటువంటి డబ్బులు ఒకటి అయిదున్నర, ఒకటి మూడున్నర వీటికి సంబంధించినంతవరకు క్రింద సొసైటీలు యిన్ టైమ్ వసూలు చేశాయి. ఆ వసూలు చేసేటప్పుడు రైతులవద్ద డిడక్ట్ చేసుకున్నాయి. ఇప్పుడు ఆ సొసైటీలకు రీయింబర్స్ చేయాలి. అది ఎన్ని కోట్లు? ఎప్పటిలోగా రీయింబర్స్ చేస్తారు?

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ:- దీనికి సంబంధించి ఉదయం ప్రశ్న వచ్చింది. అప్పుడు వెంకటేశ్వరరావుగారు లేరు. జూన్‌లోపు 38 కోట్లు రైతులకు పేచేయడం జరుగుతుందని చెప్పాను. ఏ ఏజన్సీ ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలనేది డిసైడ్‌కాలేదు. దాని కొరకు గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులను కూడ పిలిచి ఏజన్సీ డిసైడ్‌చేసి జూన్‌లోపు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరుగుతుందని నేను ఉదయం చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆహారధాన్యాలు, ఉత్పత్తుల గురించి మాట్లాడే సమయానికి ఆకలిగొని ఉన్నారు సభ్యులు. అయినప్పటికీ అతి ముఖ్యమైనటువంటి విషయం గాబట్టి ఓపికతో కొద్ది సమయం తీసుకోవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తూ సాధ్యమైనంతవరకు క్లుప్తంగా వివరించదలచుకున్నాను.

ఈ సంవత్సరం నైరుతి రుతుపవనాలు ఆలస్యంగా రావడం మూలంగా విత్తడం చాలా ఆలస్యం అయింది. అంతేకాదు, కుంటలు, చెరువులు, కెనాల్స్‌లో నీరుసరైన అదనులో రాకపోవడం మూలంగా ఆలస్యం అయింది. అందుచేత ఈ సంవత్సరము పంటలు లేట్‌గా వేయడముతో దానికి తోడు విస్తీర్ణం కూడ తగ్గిపోవడం జరిగింది. పోతే గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన ఒకటి రెండు విషయాలు గుర్తు చేస్తున్నాను - ప్రధానంగా ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని గౌరవసభ్యులు వివరించినటువంటి విషయాలు - ప్రధానంగా ఉత్పత్తులు తగ్గాయని, విత్తనాలు, రసాయన ఎరువులు కల్తీ అయినాయని మాట్లాడిన సభ్యులందరూ చెప్పారు. ఒకరిద్దరు డంకెల్ ప్రతిపాదనలవల్ల జరిగే నష్టం గురించి చెప్పారు. వ్యవసాయాధికారులు సరిగా పనిచేయడంలేదని, శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని బాగా విస్తరింప

చేయవలసిన పరిస్థితి గురించి, వ్యవసాయ శాస్త్రాన్ని చాలా విస్తరణగా పెంచి ఉత్పత్తులు అధికంచేసి రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని, ప్రభుత్వం దీని మీద కడుదీక్షగా పనిచేసి రైతాంగానికి ఉపయోగపడాలని ప్రధాన అంశంగా సభ్యులందరూ చెప్పారు. అందులో చిన్నకారు రైతాంగానికి అవసరమైన సహాయం అందించాలనే విషయాన్ని మాట్లాడారు. ఉత్పత్తికి సంబంధించి, ఇతర విషయాల గురించి చాలామంది సభ్యులు మనవిచేశారు. ప్రధానంగా నీరు, అవసరమైన అప్పులు, ఇతర అన్ని విషయాల గురించి చెప్పారు. గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ శాఖ తరఫున విస్తరణ విజ్ఞానం, ఎరువులు, విత్తనాలు సప్లయి అయ్యేట్లు చూడడమనేది ప్రధానమైన అంశం అయినప్పటికీ వ్యవసాయాభివృద్ధికి నీరు, అప్పులు ఇతర అంశాలు చాలా ముఖ్యమైనవి. ఇందుకు సంబంధించి సహకార శాఖామాత్యులు ఏవిధంగా అప్పులు పెరిగినది, ఈ సంవత్సరం ఎక్కువలో ఎక్కువ అందించడానికి చేసిన కృషి గురించి చెప్పారు. అదేవిధంగా నీటి విషయం వచ్చినప్పుడు మీకు వివరాలు అందుతాయి. ఏది ఏమైనప్పటికీ వాస్తవంగా నేడు నీరు అతి ప్రధానమైనది. సకాలంలో అప్పులు, కల్తీలేని ఎరువులు, పురుగు మందులు సప్లయి చేయాలనే అంశాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకొంది. అందుకు అవసరమైన విధంగా రైతులకు సహాయం కలుగజేయడానికి అనేక ప్రాజెక్టులు తీసుకొనడంతోబాటు విద్యుదుత్పాదన, విద్యుత్ సప్లయి కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి కృషి మీకందరికీ తెలుసు. నా శాఖకు సంబంధించినటువంటి అంశంగా మేము చేస్తున్నటువంటి కృషిలో ఒకటి, రెండు విషయాలు ప్రధానంగా చెబుతాను. ముఖ్యంగా ఉత్పాదన పెంచాలనేదటువంటిది ప్రధానమైన అంశం. ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి తగ్గిందని సభ్యులు చెప్పారు. 63, 68, 78, 93, 113 అని వివిధ రకాలుగా చెప్పారు. వారికి ఉన్నటువంటి ఇన్ఫర్మేషనులో కొంత లోపం ఉండవచ్చు, ఏది ఏమైనా ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్, రబీ కలిసి 117 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండుతున్నాయి. ఖరీఫ్‌లో లెక్కలన్నీ పూర్తి కావచ్చాయి. 70.28 ఖరీఫ్‌లో, 38.78 రబీలో, మొత్తం 117 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి అని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం కూడా 117 లక్షలే. కాని గత సంవత్సరంకన్నా ఉత్పత్తి ఏమాత్రం తగ్గే పరిస్థితి లేదనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆయకట్టు 10 శాతం పెరిగిందని అన్నారు, గత సంవత్సరంకన్నా పడిపోలేదని అన్నారు. ఆయకట్టు పెరిగితే పంట కూడా పెరగాలి కదా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- నేను విషయాన్ని పూర్తిగా చెప్పిన తరువాత సభ్యులకు అనుమానం ఉంటే అడుగవచ్చు. పూర్తిగా వినకుండా అడిగితే ఇబ్బంది. ప్రొడక్టివిటీ పెరిగింది, పెర్ యాకర్ ఈల్డు పెరిగింది. యాకరేజ్ తగ్గింది, ఈల్డు పెరిగింది. కనుక ఆ విధంగా కవర్ అయిన విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం ప్రతి హెక్టారుకు 2273 కిలోల రైస్ పండితే ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్‌లో 2454 కిలోలు పండింది. ఆ విధంగా ప్రొడక్టివిటీ పెరగడంవల్ల ఎక్కువ పెరిగిందనే అంశాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను---అదేవిధంగా మిలెట్సులో కూడా ప్రొడక్టివిటీ పెరిగింది. దానితోబాటు అక్టోబరు, నవంబరు మాసాలలో కురిసినటువంటి తుఫాను వర్షాలవల్ల, ఇతర వర్షాలవల్ల

కొన్ని కుంటలు, చెరువులు నిండి తిరిగి రబీలో ఎక్కువ పంట కావడానికి అవకాశం వచ్చింది. అందువల్ల ఖరీఫ్‌లో చేసినటువంటి ఎస్టిమేటుకన్నా నేడు రబీలో పంట పెరగ డానికి అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు 141 లక్షల టన్నులు టార్గెట్ పెట్టుకున్నారు. ఈ సంవత్సరం 145 లక్షలు పెట్టారు, మీరు ఇది ఎలాగ రీచ్ అవుతారని అన్నారు. ఉత్పాదన బాగా ఉంది, పంటలు బాగా పండుతున్నాయి కాని ప్రకృతి వైపరీత్యాల మూలంగా ఏద్నైతే ఏరియా తగ్గిపోతున్నదో దానివల్ల పంట తగ్గిపోతున్నదనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను. మేము గత సంవత్సరం ఆశించిన విధంగా 141 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తికి తప్పకుండా చేరి ఉండేవాళ్లము. కాని ఈ సంవత్సరం రైస్‌లో 4 లక్షల 70 వేల ఎకరాలు, మిలెట్సులో 2 లక్షల 4 వేల ఎకరాలు, పల్సెస్‌లో లక్ష 35 వేల ఎకరాల ఏరియా తగ్గి 14 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు తగ్గాయి. అంతేగాకుండా తుపానుకు ఒక లక్ష 22 వేల టన్నుల నష్టం అయింది. ఆ విధంగా 15 లక్షల పైన తగ్గిన మూలంగా 145 లక్షలకు చేరలేదు. కాని వాస్తవంగా ఏరియా మొత్తం బాగా ఉండి ఉంటే తప్పకుండా 145 లక్షలకు చేరేవాళ్లం. ఇది కేవలం ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం మూలంగా కాని శాస్త్ర విజ్ఞానంలేని మూలంగా కాని గత సంవత్సరం జరిగింది కాదు. ప్రకృతి పరిస్థితు లలో మాత్రమే ఇది తగ్గింది. అయినప్పటికి ప్రభుత్వం చేయవలసినటువంటి కృషి ఎంతో ఉందనే విషయాన్ని అంగీకరిస్తున్నాము. సభ్యులు మనవిచేసినట్లుగా పెట్టుబడులను పెంచడం, మన బడ్జెటును పెంచడం, శాస్త్రీయ విజ్ఞానాన్ని, రిసెర్చిని పెంచడం చేస్తాము. పెరుగుతున్నటువంటి జనాభాకు అనుగుణంగా ఉత్పాదన పెంచడమనేది ముఖ్య మైనది. ఈ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు రిసెర్చికి తగిన ప్రాధాన్యతనిచ్చి వ్యవసాయానికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని చాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కొంత తగ్గినా ఇతర కార్యక్రమాలలో చాలా డబ్బు ఇచ్చి ఉత్పత్తి పెరగడానికి, ఉత్పాదన పెరగడానికి కృషి చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు బడ్జెటులో లేనటువంటి కొన్ని అంశాలు మనవిచేయదలచు కున్నాను. మెట్ట ప్రాంతాలలో ఉత్పాదన పెంచడానికి మెట్ట పంటల అభివృద్ధి కోసం జాతీయ వాటరుషెడ్ అనే అభివృద్ధి పథకాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. 19 జిల్లాలలో ఈ పథకాన్ని చేబట్టి భూసార సంరక్షణతోబాటు నీటిని సద్వినియోగంచేసి అక్కడ మెట్ట పంటలను అభివృద్ధి చేయడానికి కృషి జరుగుతున్నది. దానితోబాటు మహేశ్వరం అనే ప్రాంతంలో వరల్డు బ్యాంకు ద్వారా వాటర్‌షెడ్ కార్యక్రమం జరుగుతున్నటువంటి విషయం మీకందరికీ తెలుసు. ఈ సంవత్సరం 1993-94 సంవత్సరానికి 53.80 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా సన్న, చిన్నకారు రైతాంగానికి సహాయ కార్యక్రమాలు చేబట్టడానికి ఒక పథకాన్ని ఏర్పాటుచేసి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందజేయడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో మీరు అందరూ కోరినట్లుగా ఈ పథకం ద్వారా నీటిని కలుగజేయాలి. సన్న, చిన్నకారు రైతుల యొక్క అభివృద్ధిని కాంక్షించి వివిధ ప్రాజెక్టులు తీసుకొనడం జరుగుతుంది. దానిలో ఉన్న ఒక ప్రాజెక్టు ద్వారా 42 కోట్ల 74 లక్షల రూపాయలతో నీటి పథకాలను చేబట్టి ఈ రాష్ట్రంలో సన్న, చిన్నకారు రైతాంగానికి సహాయం చేయడానికి నిర్ణయం

2.10 మ. తీసుకున్నాము. దీని మూలంగా గత నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా సుమారు రాష్ట్రములో 41 లిఫ్ట్ ఇరిగేషను స్కీమ్సు వివిధ కారణాలచేత పూర్తిగా ఆగి ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గత అయిదారు సంవత్సరాలుగా 862 ఐ.సి.డి. ద్వారా వేసినటువంటి

బోరువెల్స్, తద్వారా చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు హరిజనులకు నీరు అందించాలనే అంశము దృష్టిలోపెట్టుకుని 862 బోరువెల్స్, ఇన్‌వెల్స్ 41 లిఫ్ట్ ఇరిగేషను స్కీములు పూర్తి చేయడానికి నిర్ణయము తీసుకుని ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా డబ్బు తీసుకుని ఆ డబ్బు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. 15 రోజులు అయినది. దీని వలన 57 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించే అవకాశం కలుగచేయడం జరుగుతున్నది. దీని వలన చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు లాభము కలిగి రాష్ట్రములో అధికోత్పత్తికి కారణభూతమౌతుందని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఐ.డి.సి. ద్వారా 57 వేల ఎకరాలకే కాకుండా, మిగతా 40 కోట్ల రూపాయలతో వివిధ జిల్లాలకు జిల్లాకు ఒక్కొంటికి ఒక కోటి, రెండున్నర కోట్లు, మూడు కోట్లు రూపాయలు ఈ విధముగా జిల్లా కలెక్టర్లకు అప్పగించి వాటరు పర్కోలేషను టాంకుల గురించి, ఇన్‌వెల్స్, ఓపెన్‌వెల్స్ గురించి డబ్బు ఆయా జిల్లాలకు 80 పర్సంటు వరకు డబ్బు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులు గురించి చేపట్టిన కార్యక్రమాల విషయంలోనూ, పథకాల విషయంలోనూ ఆయా జిల్లాలలో కలెక్టర్లకు ఆయా జిల్లాల శాసనసభ్యులు తగిన సూచనలు, గైడులైన్సు యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. బడ్జెట్‌లో లేనటువంటి 53 కోట్ల రూపాయలు ఈవిధంగా రైతాంగానికి వారి అవసరాలకు విడుదల చేసినామని గౌరవ నీయులైన శాసనసభ్యులకు తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వముచే యివ్వబడినటువంటి 26 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయల విషయంలో రైతాంగం యొక్క ఎరువుల ధరలు పెరగడంవలన రైతులు ఆ సమయంలో చాలా యిబ్బందులు పడినమాట వాస్తవమే. ఎరువులు వాడకం తగ్గిన మాట వాస్తవమే. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని కేంద్రప్రభుత్వము యిచ్చినటువంటి 27 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రప్రభుత్వం వీరికి సహాయం చేసినది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి 27 కోట్ల రూపాయలు ఉపయోగించే విషయంలో కంపెనీ యాజమానులను పిలిపించి డి.ఎ.పి.లో టన్నుకు 1000 రూపాయలు, పొటాషియంలో టన్నుకు 1000 రూపాయలు తగ్గించడంవలన బస్తా ఒక్కొంటికి 80 రూపాయల నుంచి 100 రూపాయలు తగ్గించి రైతులకు సప్లయిచేసే అవకాశం కలిగింది. ఈ విధంగా రాష్ట్ర రైతాంగమునకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆహారోత్పత్తికి తోడ్పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో కొన్ని అవకతవకలు, బ్లాకుమార్కెటింగు జరిగినట్లుగా కొంతమంది శాసనసభ్యులు ఆందోళన వెలిబుచ్చడం జరిగింది. ఆగస్టులో జరిగిన బ్లాక్ వలన డీలర్సు నుంచి జరిగిన పంపిణీలో కొన్ని జరిగినట్లుగా మొత్తం మా దృష్టికి వచ్చినవి. 334 డి.ఎ.పి., 334, 28-28 334, పొటాసియం దాంట్లో అవకతవకలు, బ్లాకుమార్కెట్ జరుగులేదు. యిప్పటికి ఈ స్కీము కొనసాగుతున్నది. అటువంటిది ఏమైనా ఉంటే గౌరవసభ్యులు కంప్లయింట్ చేయవచ్చు. ఈమధ్యన ఎరువుల విషయంలో బ్లాక్ వలన జరిగినటువంటి అవకతవకలు గురించి యిక్కడ అనేకరకాల ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. ఐ.ఏ.యస్. ఆఫీసరుతో ఎంక్వయిరీ చేయించి జరిగినటువంటి అవకతవకలు అరికట్టడం విషయంలో యిచ్చిన ప్రభుత్వ హామీ దృష్ట్యా ప్రభుత్వ హామీ నెరవేర్చేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆ ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసరు పేరు చెప్పండి....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- వేసిన తరువాత పేరు చెబుతాను. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు అధికారులను సక్రమంగా పనిచేయించడానికి ఒక మోడల్ ప్రదర్శనా క్షేత్రము 10 నుంచి 20 ఎకరాలలో ఏర్పాటు చేసి వ్యవసాయం ఆధునికంగా చేయడం విషయంలోనూ, విత్తనాలు ఉత్పత్తి చేయడంలోనూ, లోకల్‌గా పరిశోధనా కార్యక్రమాలుచేసి పంటల అధికోత్పత్తి గురించి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము. ఈ కార్యక్రమము ఖరీఫ్ నుంచి అమలుచేస్తామని ప్రకటిస్తున్నాను. ప్రధానంగా విత్తనాలు సరిగా సరిపోవడంలేదు, వాస్తవమే. యిచ్చినటువంటి విత్తనాలు కల్తీ అవుతున్న విషయం వాస్తవమే. పెస్టిసైడ్సు విషయంలో అనేక విధాలుగా గత ఆరు మాసాలుగా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటూ చాలావరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అనేకమంది మీద కేసులు పెట్టినాము. లైసెన్సులు రద్దుచేయడం జరిగింది. ఎంతోకాలంగా వస్తున్నటువంటి అధిక దరలను అరికట్టడానికి కొంత యిబ్బంది జరిగినటువంటి మాట వాస్తవమే. కల్తీ మందులను అరికట్టడానికి విపరీతంగా దాడులు జరిపేందుకు జిల్లా జిల్లాకు విజిలెన్సు సెల్, ఫ్లయింగు స్క్వాడ్సు ఏర్పాటు చేసేందుకు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. సాధ్యమైనంతవరకు, అవసరమైన విధంగా గౌరవసభ్యులను సహకరించవలసిందిగా, కావలసినటువంటి సూచనలు చేయవలసిందిగాను గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. డంకెల్ ప్రతిపాదనలు గురించి చెబుతున్నారు. ఈ విషయంలో 5వ తేదీనాడు జాతీయ వ్యవసాయ విధాన సమావేశం ఢిల్లీలో జరిగినప్పుడు, నేను ముఖ్యమంత్రిగారు హాజరైనాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తరఫున చెప్పడం జరిగింది. I request that my own approach on the question on individual property rights like Dunkal... is to keep in minds, the interests of our farmers....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సారాంశము ఏమిటో చెప్పండి....

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- డంకెల్ రిపోర్టు విషయంలో రైతాంగానికి నష్టము జరుగుతుందని రైతులలో ఉందని - కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తరఫున నుంచి డంకెల్ ప్రతిపాదనలలో ఉన్నటువంటి అంశాలలో ఏ అంశము వలన కూడా రైతాంగానికి నష్టము జరగకూడదని, అట్లాగ జరగడానికి వీలులేదని ఉన్నటువంటి అంశము ఏమిటో క్షుణ్ణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియపరచాలని కోరుతూ లెటరు వ్రాసినాము. కేంద్ర ప్రభుత్వము విపులంగా చెప్పడం జరిగింది. రైతాంగానికి జరమ్ప్ల విషయంలోను, ప్లాంటేషను విషయంలోనూ నూతనమైన, ఆధునికమైన విషయాలు రైతాంగానికి కల్పిస్తున్నదని సమావేశంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. డంకెల్ ప్రతిపాదనలలో అనేక అంశాలు ఉన్నవి. రైతులకు సంబంధించిన ఈ ఒక అంశమే కాదు, దేశ పురోగతి గురించి, దేశం అభివృద్ధి గురించి అనేక అంశాలు ఉన్నవి. అందులో రైతులకు సంబంధించి ఎటువంటి అన్యాయం జరగడానికి వీలులేదని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీ అందరి తరఫున కోరి ఉన్నాము. అది జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సీతారాం:- డంకెల్ ప్రతిపాదనలు ప్రతిని మాకు సప్లయి చేయండి. సభ్యులము మేము కూడా చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

చైర్మను:- డంకల్ ప్రతిపాదనలు సప్లయి చేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- రైతాంగానికి సంబంధించి డంకల్ ప్రతిపాదనలు ఏమి ఉన్నవో వాటికి సంబంధించి బ్రీఫ్ నోట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినాము. కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించినది. 10, 15 రోజులలో డ్రాఫ్ట్ వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అసలు మంత్రిగారు డంకెల్ రిపోర్టును చదివారా? పోనీ రిపోర్టును కనీసం చూడన్నైనా చూచారా? 2. మ

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- నేను చదవలేదు. చూడలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వ్యవసాయంపైన పెద్ద ఇంటరెస్ట్ ఉందని అన్నారు. అది పెద్ద.. .

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- వివిద పత్రికలలో వచ్చిన కొన్ని కొన్ని శాలియెంట్ పాయింట్స్‌ను మాత్రమే చదివాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు ఏమి చదివారని చెబితే, అందుకు నేను చదివినది మీకు చెప్పేముందుగా మీరు చదివిన దానిలో, మనకు ఏది ఇబ్బందికరంగా ఉందో అది రానేయకుండా చూద్దాం. అందుకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. డంకెల్ రిపోర్టును కొందరు పేపర్లో చదివిన వారున్నారు. విన్నవారున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పోనీ రోశయ్యగారికి తెలిస్తే చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- రోశయ్యగారికి గానీ, ఎవరికీ కానీ తెలియదు. నేను చెబుతాను. ఢిల్లీలో ర్యాలీని జరిపిన సందర్భములో గౌరవనీయ ఇంద్రారెడ్డిగారు, గౌరవనీయ ఒక సోదరీమణిని తీసుకొనివచ్చిన సందర్భములో డంకెల్ రిపోర్టును గురించి, వారిని గురించి వర్ణించారు. దానిలో శాలియెంట్ విషయాలను మాత్రమే చూడడం జరిగింది. నేను వివిధ పేపర్లలో కూడా చూచాను. దాని యొక్క ఉద్దేశమేమంటే – వ్యవసాయ బడ్జెటులో డంకెల్‌ను గురించి ఏమీ లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పోనీ కేంద్రానికి వ్రాసిన లెటర్ కాపీనైనా ఇమ్మన మనండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:– గౌరవసభ్యులు నేను చెప్పింది అర్థం చేసుకోవాలి. మీ యొక్క ఆందోళనను గురించి కేంద్రానికి గుర్తింపుచేసి, ఆ విధంగా దేశ రైతాంగానికి అన్యాయం జరుగకుండా చూడాలని, రైతుల యొక్క ఆవేదనను వ్యక్తముచేస్తూ ఉంటే, సంతోషపడ కుండా, ఏదేదో....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– డంకెల్ ప్రతిపాదనలు ఏమిటో చెప్పమనండి. వారు ప్రతిపాదించిన సబ్సిడీ గురించిగానీ జ్ఞాపకముంటే చెప్పమనండి. లేదా మంత్రిగారిని చదువుకొని రమ్మనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

యాజ్ ఏ మినిస్టరు వారు తెలుసుకొని రావాలి. మేము అడిగేది చాలా పర్టినెంట్ పాయింట్.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– మామూలుగా ఇక్కడ చర్చల సందర్భములో సభ్యుల ప్రస్తావన చేసిన దానికి వారు వీల్పైనంతవరకు జవాబు చెబుతూ, డంకెల్ రిపోర్టును గురించి కూడా ప్రస్తావనచేసి – యాక్చువల్‌గా ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఏమీ కమిట్ కాలేదు. కాకపోయినప్పుడు, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇవన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తామని చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేశారు. ప్రయత్నం చేస్తే, వారు ఇష్టము వచ్చినట్లు డంకెల్ రిపోర్టును చదివారా? అది ఎన్ని పేజీలు కలిగివుంది? అది ఇంగ్లీషులో ఉందా, తెలుగులో ఉందా? అని – ఇదేనండీ అడిగేతీరు? యాక్చువల్‌గా ఉన్నది వారు చెప్పారు. డంకెల్ రిపోర్టు ఇంకా స్టేట్ గవర్నమెంటుకు రాలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– కేంద్రము నుండి రిపోర్టు కమ్యూనికేట్ కాకపోతే కేంద్రానికి వ్రాయమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:– పత్రికలలో వచ్చిన దాన్ని ఆధారము చేసుకొని దానిపైన కేంద్రము యొక్క రియాక్షన్ ఏమో తెలుసుకొనడానికి పంపాము. కానిస్టిట్యూషనల్ అమెండ్‌మెంట్ వచ్చింది. దాన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేట్స్‌కు పంపింది. డంకెల్ రిపోర్టు మీద ఒక నిర్ణయం చేసిన తరువాత, వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో సంప్రదించాలని అనుకొంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అడుగుతారు. లేకపోతే వారి అభిప్రాయాలు భిన్నంగా ఉంటాయని అనుకొన్నప్పుడు మన కష్టాలను వారి దృష్టికి తీసుకొనిపోవడంలో తప్పులేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ టి. సీతారాం:- డంకెల్ రిపోర్టు రాకపోతే, కేంద్రానికి వ్రాసి రిపోర్టును తెప్పించండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇక్కడకు ఏమీ పంపలేదు. నిన్న జరిగిన సమావేశములో దీని మీద చర్చ జరగలేదు. ఈ విషయంప్పై తెలిసిన మేధావులు పత్రికలలో కొన్ని వ్యాసాలు వ్రాయగా నేను చదివాను. మీకున్న అనుమానాలను మీరు వ్యక్తము చేశారు. ఏవిధంగానూ రైతాంగానికి అన్యాయం జరగకూడదని కేంద్రానికి తెలియ జేశాము. ఏమైనా ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు పంపిస్తామని అన్నారు. అప్పుడు అబ్జెక్షన్స్ ఏమైనా ఉంటే పంపమని అన్నారు. ఏది ఏమైనా మీరు కోరిన విధంగా డంకెల్ ప్రతిపాదనలు రైతాంగానికి సంబంధించి రాలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింటాఫ్ ఆర్డర్.

(ఇంటరప్షన్స్)

వారిచ్చిన సమాధానమువల్ల కన్‌ఫ్యూజన్ అవుతున్నది. మాకు దయచేసి ముందుగా క్లారిఫికేషన్ అడగనీయండి.

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ:- ఈ రాష్ట్రములో ఫుడ్‌గ్రెయిన్స్ తాలూకు ఉత్పత్తి పెరగడానికి కారణం మెన్యూర్స్. అదేవిధంగా ఈ హైఈల్డింగ్ వెరైటీస్ వచ్చిన తరువాత అన్నది మనకు తెలియనిది కాదు. అయితే ఈవేళ రోజు డీకంట్రోలు ఫాస్ఫేట్ ఎరువులు, మెన్యూర్స్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేసిన తరువాత ఉత్పత్తి తగ్గింది. దీనిలో వాడకం తగ్గింది అనేటటువంటిది మీరు తెలియచెప్పారు. అదే విధంగా ఈ హైఈల్డింగ్ వెరైటీస్ 94,446 క్వింటాల్స్ కావాలంటే మొన్న 39 వేల క్వింటాల్స్ హైఈల్డింగ్ వెరైటీస్ సప్లయి చేశారని, అదే విధంగా బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ చూస్తే గతములో రివైజ్డ్ బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ రూ. 181 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం రూ. 163 కోట్లు అయినప్పుడు ఈ విధంగా ఫర్టిలైజర్స్ వాడకం తగ్గి ఈ హైఈల్డింగ్ వెరైటీస్ మీరు సప్లయి చేయనప్పుడు బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్‌లో రూ. 20 కోట్లు తగ్గినప్పుడు మీరు ఏవిధంగా ఈవేళ ఉత్పత్తిని పెంచుదామని అనుకుంటున్నారో చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 2.3. మ.

శ్రీ టి. సీతారామ్:- గత ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో విత్తనశుద్ధి కర్మాగారాన్ని ప్రారంభిస్తామని చెప్పి ఒక ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. అది ఏ దశలో ఉందో, ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో మంత్రిగారిని దయచేసి సభకు తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. It is a clear assurance given by the then Chief Minister. (2) ఇప్పుడు రూ. 36 కోట్లు ఏదయితే జిల్లాలకు చేశారన్నారో ఇప్పుడు ఎల్.ఐ. స్కీమ్స్, బోర్‌వెల్స్‌కి సంబంధించి ఈ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫాక్టర్స్ క్రింద రిలీజ్ చేశామన్నారు. మేము క్లియర్‌గా అడుగుతున్నాము. జిల్లా అధికారులకు మేము

ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చామని మంత్రిగారు చెప్పారు. అసలు ఆల్‌రెడీ ప్రపోజల్స్ తెప్పించు కున్నామని చెప్పారు. అవి ఎక్కడ జరిగాయో ఆ ఎల్.ఐ. స్కీమ్స్ కాని, బోర్‌వెల్స్ కాని మాకు ఎవరికీ తెలియదు. కాబట్టి మేము ఏమంటున్నాము అంటే ఎమ్.ఎల్.ఏస్. లోకల్‌గా పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్స్‌కి తెలియదు. దయచేసి వాటి తాలూకు ప్రతిపాదనలు ఏమిటి, ఎట్లా జరిగాయి, దానికి ఏమైనా మార్గదర్శక సూత్రాలు నిర్ణయించి ఉంటే అవి ఏమిటని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. (3) ఇప్పుడు ఈ డంకెల్ ప్రపోజల్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో....

చైర్మన్:- డంకెల్ ఆపండి. మన ముందు రిపోర్టుేలేదు చర్చించడానికి, కూర్చోండి.

శ్రీ టి. సీతారామ్:- మేము చెప్పేది వినండి. దయచేసి మాకు అవకాశం ఇవ్వండి. మేము ఎందుకు అంటున్నాము అంటే ఇందులో మన అగ్రికల్చర్ దానిలో కూడా మెన్షన్ చేశారు. తరువాత దేశములో దీనిమీద ఒక తీవ్రమైనటువంటి స్థాయిలో ఆందోళన జరుగుతూ ఉంది. అసలు డంకెల్ ప్రతిపాదన అనేటటువంటిది పూర్తిగా అగ్రికల్చర్ కాన్సెప్ట్ అయి ఉంది. అది అదరవైజ్‌గా ఏమీ లేదు. వారు ఏమిటంటే ఈ విత్తనాలు డైరక్ట్ చేస్తున్నారు, మనము వేసుకోవడం - ఇది అంతా కూడా మనకు అధికారం లేనటువంటి పరిస్థితి కాబట్టి ఈ సభ ఏమైనా సరే ఒక తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించి కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లడానికి, అయ్యా, మా అభిప్రాయాలు, సభ తాలూకు అభిప్రాయం ఇది. ఈ డంకెల్ ప్రతిపాదనలు రైతాంగానికి నష్టం జరుగుతుందని చెప్పి దీని మీద కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనము తీర్మానం ద్వారా, రిజల్యూషన్ ద్వారా పంపించవలసిందిగా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే ఇప్పుడు ఎరువులు సప్లయి చేస్తున్నాము. ఈ మెన్యూర్ సప్లయి చేసేటప్పుడు....

చైర్మన్:- మీరు సభలో ఉన్నారో, లేదో ఎరువుల మీద ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్‌ని ఎంక్వయిరీకి వేశారు.

శ్రీ టి. సీతారామ్:- గవర్నమెంటుకు ఒక సూచన మీ ద్వారా చేస్తున్నాము. మీరు ఎప్పుడు ఎరువులు ఇస్తున్నారో, జిల్లా లెవెల్లో శాసన సభ్యులతో, అధికారులతో కలిపి ఎంత మొత్తాన్ని జిల్లాలకు రిలీజ్ చేస్తున్నారు, దాని మీద మానిటరింగ్ జరపడానికి ఒక కమిటీ ఫారమ్ చేసి ఎరువుల సరఫరా సవ్యముగా జరగడానికి శాసన సభ్యులతో ఒక కమిటీని జిల్లా స్థాయిలో వేయాలి. ఎన్ని టన్నులు ఏ జిల్లాకు వస్తుంది, ఎక్కెడెక్కడ సరఫరా జరుగుతోంది అనే దాని మీద మీరు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు సూర్యనారాయణగారు గత సంవత్సరములో ఉన్న బడ్జెట్ కంటె రు. 20 కోట్లు ఎరువుల విషయములో, వీటి విషయములో బడ్జెట్ తగ్గించారు, ఎరువుల సప్లయి ఉంటేనే ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది కదా మీరు బడ్జెట్ తగ్గిస్తే ఏ విధంగా ఉత్పత్తి పెరుగుతుందనే అంశాన్ని లేవనెత్తారు. వాస్తవముగా బడ్జెట్‌లో తగ్గినటు

వంటిది టోటల్ క్రింద రు. 9 కోట్లు మాత్రమే. కాని అది వివిధ రకాల్నైనటువంటి స్కీములు, ఎరువులనేటటువంటిది కాదు. ఎరువులు మామూలుగా డిపార్ట్మెంటుగా చేసేది కాదు, సప్లయి విధానం జరిగేది. కాని గత సంవత్సరం రు. 26.80 కోట్లు సబ్సిడీ కలక్టుచేయమని చెప్పి కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి దానిని బడ్జెట్లో చూపించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం అది లేదు కాబట్టి అది ప్రక్కకు పోయింది. అది మీరు గమనించండి. ఎరువుల సప్లయి విషయములో ఎటువంటి ఆటంకము కాదు. ఎంత కావాలంటే అంత ఎరువులు దొరుకుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. విత్తనాల కర్మాగారం గురించి సీతారామ్‌గారు చెప్పారు. అక్కడ ఏర్పాటు కొరకు పరిశీలన జరుగుతున్నదన్న విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

హైఈల్డింగ్ విత్తనాల విషయం సభలో చెప్పాను. ఇప్పుడు సరిపడ్డవి ఇవ్వడం లేదు ఇంకా సరిపడ్డవి ఇవ్వడానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకొని ఎక్కువ చేస్తున్నాను. హైఈల్డింగ్ వంగడాలు అందించడానికి అనేటటువంటి విషయాన్ని నేను నా ప్రసంగములో వివరించాను. ఎక్కువ వంగడాలు ఏర్పాటు చేస్తామని మీకు మనవి చేస్తున్నాను ఎరువుల సప్లయి సక్రమంగా జరగడానికి వీలుగా ఏదైనా ఒక కమిటీ వేయాలని గౌరవ సభ్యులు సూచన చేశారు. ఆ విషయాన్ని నేను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఒక ఆలోచన చేస్తున్నానని చెప్పి మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా డంకెల్ విషయములో మీకు అనుమానాలు వద్దు. ఈ డంకెల్ ప్రతిపాదన విషయములో ఇంకా సబ్జెక్టు చర్చకు మా దగ్గరకు రాలేదు. కాని అనుమానాలు వ్యక్త పరచిన వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచించాము. ఎలాంటి అన్యాయం జరగడానికి వీలులేదని జీన్స్ ప్లాంట్స్ మీద ఉన్నటువంటి పేటెంట్ రైట్స్ ఇతర దేశాలు ఏదైనా పొంది ఇక్కడ ఉండేటటువంటి రైతులకు అన్యాయం జరుగుతుందనే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మేము ముందరే హెచ్చరించడం ఆ తరువాత సూచించాము. దాని తరువాత అది ఏదైనా సరే భారతదేశ రైతులకు ఆ ప్రతిపాదన మూలాన అన్యాయం జరగకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తుందని చెప్పి హామీ ఇచ్చింది. ఆ విషయాన్ని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరరావు:- ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి, ఈ సంవత్సరం 5 జిల్లాలు పూర్తిగా, 9 జిల్లాలు పాక్షికంగా దెబ్బతిన్నటువంటి పరిస్థితిలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గలేదని చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదండి మీరు ఇచ్చిన లెక్క. ఎందుకంటే కొంచెము చూడండి. మీరు ఇచ్చిన బడ్జెట్ రిపోర్టులో 90-91వ సంవత్సరములో 123 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి అయితే 91-92లో 117 లక్షల టన్నులు. ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్ వచ్చింది తప్ప ఇంకా రబీది రాలేదు. మరి అవన్నీ కలుపుకొని చెప్పారా? ఆ లెక్కలు తప్పా, ఈ లెక్కలు తప్పా, ఏదైనా కాని ఉత్పత్తి తగ్గిన మాట వాస్తవం. ఉత్పత్తి పెరిగిందని అనడం యధార్థం కాదు. ఇప్పుడు రబీలో ఏమైనా పెరిగితే పెరిగి ఉండవచ్చు కాని ఖరీఫ్‌లో పెరగలేదు. అందుకని అవి అవాస్తవమైన లెక్కలని తమకు మనవి చేయదలచుకొన్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

DEMAND No. XXVI - AGRICULTURE - Rs. 241,54,36,000/-

Mr. Speaker:- Now the question is.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో రైతులకు సబ్సిడీ ఎత్తివేసి విత్తనాలు, ఎరువులు సక్రమమైన ధరలకు అమ్మనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not providing the farmers with a proper insurance scheme for their produce.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For failing to prevent the black market of fertilisers within the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For failing to provide the farmer with an remunareative price for his produce.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For allowing the scale of harmful and spurious pesticide to be sold in the markets within the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

In protest of not providing the farmers with adequate deep freezing facility to enable him to store this pershibles in the state.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

In protest of not preventing the sale of spurious and substandard fertiliser being sold within Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not purchasing discoloured paddy from the farmer thus ruining him.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not protecting the farming community from the evil of the sale of spurious pesticides.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not putting to proper use the fund available under the Sugar Development Act in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not attaining self sufficiency in the production of fertilisers in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For failing to provide the poor farmers with pattas for the agriculture lands already under their cultivation in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not being able to provide the Jute growing farmers a remunerative price in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not providing the farmer with any type of incentives.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

In protest for not providing the agriculturists in the state who grow commercial crops with an crop insurance.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

Unable to prevent harrasment to Girijan farmers in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

In protest to the reduction of production of agriculture produce within the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

In protest of the tardy effort to increase oil production in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not properly utilising the fund available under the Sugar Development Fund Act in our State.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to aforestate forest land which has been lost due to podu cultivation in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest for causing loss to farmers due to the inability of purchasing discoloured paddy due to natural calamities in the State.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For failing to create an adequate market for Verginia Tobbacco which is produced in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to set up a seperate department of Agriculture labour to look into the problems and help agriculture labour in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to prevent the shrinking of land cultivated under food grain in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For failing to arrest the run away price rise within the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest for drastically reducing the energisation of agriculture pump sets in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest of the inability of the State Government to provide adequate storage for produce of the farmers in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest of not allowing the farmer in the State of Andhra Pradesh to receive the benefit of the debt relief upto Rs. 10,000/- in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest of not reaching small and marginal farmers with fertilizers at an subsidised cost in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For drastcially reducing the number of pumpsets energised in the year.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For failing to prevent the exhorbitant rise in the price of vegitables consiquent to the prolonged curfew in various places in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not tackling the black market in various fertilizers in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

ఈ సంవత్సరము చెరకు మద్దతు ధరను నిర్ణయించుటలో వైఫల్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 10/-.

వ్యవసాయ అభివృద్ధికి కావలసిన భూగర్భ జలాలు పైకి తీసి వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయుటకు తీవ్రమైన కృషి చేయుటలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 10/-.

వ్యవసాయాభివృద్ధిలో భాగంగా వ్యవసాయ పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించుటలో ప్రభుత్వం వైఫల్యము చెందుచున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 10/-.

చేపల పెంపకము, పట్టు పురుగుల పెంపకం, తోటల పెంపకం, వృక్షాలతో ఇతర సరుకుల తయారీ ఫ్యాక్టరీ చక్కెర ఫ్యాక్టరీలను పేద రైతులకు సబ్సిడీ పద్ధతుల ద్వారా నిర్మించి ఉపయోగములోనికి తేవడములో వైఫల్యము చెందుచున్నందులకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut motions were rejected.

DEMAND NO. XXXII - ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT - Rs. 70,80,96,000/-

Mr. Speaker:- Now, the questions:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా దేవ గ్రామము వెనుగొండ మండలములో సహకార పాల ఉత్పత్తి సొసైటీకి నెలసరి బిల్లులు సక్రమంగా సకాలంలో చెల్లించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంటలో ఉన్న పశువుల ఆసుపత్రి చుట్టు ఫెన్సింగు వేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రమంతటా ప్రతి సంవత్సరం కలుగుతున్న అనేక వ్యాధులతో పశువులు మరణించటం జరుగుతున్నది. దీన్ని అరికట్టుటకై ప్రభుత్వం మండలానికి 2, 3 వెటర్నరీ సెంటర్సును శాంక్షను చేసి పశువుల మృతులను నివారించుటలో శ్రద్ధ తీసుకోని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము జిన్నూరు గ్రామములో పశువుల ఆసుపత్రి ఉన్నను, డాక్టరు పోస్టింగు ఇవ్వనందున, డాక్టరును పోస్టింగు వెయ్యమని అనేకసార్లు కోరినను వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గములో పశువుల ఆస్పత్రులలో ప్రభుత్వము, డాక్టర్ల కొరత కంపౌండర్ల కొరత తీర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

ఇందుర్తి నియోజకవర్గములో బసాపురం, 2 నవాబు పేట గ్రామాలలో యానిమల్ హస్బెండరీ అభివృద్ధి గురించి హాస్పటల్‌ను మంజూరు యివ్వబడనందుకు అదే విధంగా బొమ్మనపల్లి ఆర్.ఆల్.యు. సబ్ సెంటర్‌ను అప్ గ్రేడ్ చేయబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

గొర్రెల పెంపక సొసైటీలకు డి.ఆర్.డి.ఏ., ఐ.ఆర్.డి.పి. మరియు బ్యాంకుల ద్వారా కోరినమేరకు యివ్వకుండా నామమాత్రంగా యిచ్చి అనేకమందిని పైరవీలలో త్రిప్పి పై విధానము అరికట్టబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాల, గిరిజన ప్రాంతాల్లో పశువైద్యశాలల మంజూరికి, తగిన అవసరాలు సమకూర్చడానికై ఈ కేటాయింపు ఏమాత్రం సరిపడనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

For failing to provide adequate milk chilling centres in Andhra Pradesh and thus promote the activity of Dairy in the State.

(Pause)

The cut motions were rejected.

DEMAND No. XXXIII - FISHERIES - Rs. 28,94,93,000/-

Mr. Speaker:- Now, the questions:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని మత్స్యకారులకు పెన్షన్స్ మంజూరుచేయుటకు తగు చర్యతీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో మత్స్యకారులకు గృహనిర్మాణ పథకము సక్రమంగా అమలుజరపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For not being able to protect the small and poor fisherman from exploitation in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

In protest of the total neglect of brakish water fishing in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For failing to provide facilities to promote shrimp fishing activities in Visakhapatnam.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For the neglect of fresh water fishing in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 10/-.

గ్రామీణ మత్స్యపారిశ్రామిక సంఘాలకు చేపపిల్లల ఉత్పత్తి, వాటి అభివృద్ధికి, వాటి విక్రయ కేంద్రాల అభివృద్ధికి, అన్ని సంఘాలకు సబ్సిడీ గ్రాంట్సు మంజూరు యివ్వ బడనందుకు ఆ కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమాల అభివృద్ధికి సరిపడే డబ్బులు కేటాయించ బడనందుకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut motions were rejected.

DEMAND No. XXXIV - FORESTS - Rs. 83,00,75,000/-

Mr. Speaker:- Now the question is:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

చెట్టుపుట్టలేని ఫారెస్టు భూములలో ఫలవృక్షాల పెంచుకునేందుకు వ్యవసాయ కార్మిక తదితర పేదలకు చెట్టు పట్టాలివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 10/-.

తునికాకులు కోసే కార్మికులకు వంద ఆకుల కట్టకు 1.25 పైసల రేటును నిర్ణయించనందుకు అలాగే తునికాకు ప్రాసెసింగ్ పనుల కూలీ రేటును పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 10/-.

ఖమ్మం జిల్లా, భద్రాచలం నియోజకవర్గములోని, చింతూర్ మండలము, సి. జగ్గారం గ్రామం రిజర్వుఫారెస్టు ఏరియాలో పోడు వ్యవసాయము నిమిత్తము గుత్తికోయలు (మధ్య ప్రదేశ్) వారు చెట్లను నరికివేస్తున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసికొని వచ్చినా అరికట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For exhibiting a total neglect and calous attitude towards the protecting of wild life in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For failing to prevent the indiscriminate felling of Bamboo in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

In protest of not bringing to a halt the hunting of wild animals in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

To protest the loss of Forest Cover.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For the gross neglect of the Nehru Zoological Park at Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For failing to set up the Naftha Kraker plant at Visakhapatnam.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

In protest for allowing the clandestine trade of timber like teak, etc. along with it's smugling out of the Bhadrachalam Forests in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

In failing to increase substantially the land utilised under Horticulture in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For failing to see that the Tribal gets a reasonable price for the minor forest produce which he gathers in the forests in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

The Government has not taken sufficient steps to prevent the dwindling forest cover in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

In protest of the large scale deforestation which has been allowed to take place in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For not creating a forest protection force in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

For not being able to arrest the massive deforestation within the territory of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

అటవీశాఖ అధికారులు అటవీ పెంపకము పేరుతో అడవి పెంచకుండా అధిక డబ్బులు ఖర్చు చూయించి అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్న వాటిని అరికట్టబడలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

అడవి లేనిచోట్ల ఉకనిమెర్ల పార్వతీపురం గ్రామం లంబాడీలు 300 మంది 200 ఎకరాలలో గత 4 సంవత్సరాలుగా పెంచిన మామిడి మొక్కలలో 4,000 మొక్కలను నరికి వేయుటము స్త్రీలపై అఘాయిత్యము చేసి దాదాపు 5 లక్షల నష్టం గుడిసెలు కాలబెట్టిన అధికారులపై తగు చర్యలుతీసుకోబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 10/-.

చెట్లు పట్టాలిస్తారని ప్రకటించిన ప్రభుత్వానినాదాన్ని పురస్కరించుకొని చెట్లు పెట్టుటకు పొదలు నరికిన మెట్టుపల్లి, కోరుట్ల ప్రాంత పేద ప్రజలపై అటవీశాఖ అధికారులు పెట్టిన కేసులు ఉపసంహరించబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 10/-.

వాతావరణ కాలుష్య నిర్మూలనా, నిమిత్తమై అన్ని గ్రామాలలో చేపట్టుటకై ముమ్మరంగా చెట్లు పెంపకము చేయుటకు కావలసిన ఆర్థికపరమైన సహాయము అందించటములో వైఫల్యము చెందినందుకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut motions were rejected.

DEMAND No. XXXV - CO-OPERATION - Rs. 83,78,12,000/-

Mr. Speaker:- Now, the question is:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In subverting the independent role which is expected of the Registrar of Co-operatives in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest of the practice of encouraging bogus membership in the Co-operatives of the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For encouraging dishonesty in the Co-operatives of the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest for not providing for a reservation for SC's and S.T's in the Co-opreative Urban Banks in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For reducing the working of the Co-operatives in the State to a role and instrument of political support to the detriment of Co-operation.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest of the interference in the day to day administration of the Co-operatives in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For tampering with the democratic character of the co-operatives in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For creating Government nominees in the Co-operative financial institutions of the State thus defeating the very concept of Co-operation.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా మండలము హాతినూర్ గ్రామ కాసాల సహకారవ్యవసాయ పరపతి సంఘ అధ్యక్షులు పేదప్రజలను మోసగించి సుమారు 3 లక్షలు ఫిక్సిడ్ డిపాజిట్లు తీసుకొని సర్టిఫికెట్ యిచ్చి తిరిగి చెల్లించమని కోరితే డిపాజిట్ డబ్బులు అపహరించడం జరిగినది. నిరాకరించడం మరియు అన్యాక్రాంతము పరపతుల నిధులు డ్రా చేయడం జరిగినను ప్రభుత్వము చర్యతీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా మండలం హాతినూర్ తారభాపేట్ సహకార సంఘ అధ్యక్షుడు మరియు శ్రీ వాసుదేవరావు సెంట్రల్‌బ్యాంక్ అధ్యక్షులు మరియు సభ్యులకు చెందిన రూ. 62 వేల

డబ్బులు అపహరించటము, ఆడిట్ తనిఖీచేసి రిపోర్టు యివ్వటం జరిగినప్పటికిని ఇంత వరకు చర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 10/-

రంగారెడ్డిజిల్లా మంచాల మండలములోను ఆరుట్ల కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో రైతులు చెల్లించిన డబ్బుకు రశీదులు ఇవ్వక డబ్బు దుర్వినియోగమైనా, పెయిడ్ సెక్రటరీపై చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 10/-

కరువుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలోను కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో వడ్డీ రద్దుచేసి కిస్తీలు ప్రకటించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 10/-

బొమ్మనపల్లి సింగిల్ విండోకు ఆఫీసు బిల్డింగ్ నిర్మాణము మంజూరి చేయబడ నందుకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut-motions were rejected.

DEMAND NO. XLVIII - CIVIL SUPPLIES ADMINISTRATION
Rs. 280,92,50,000/-

Mr. Speaker:- Now, the question is:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో అర్హులైన పేదవారందరికి రేషన్ కార్డులివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For failing to ensure an adequate supply of kerosine to the people of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For failing to implement in Andhra Pradesh the subsidised rice scheme properly.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

In protest of the failure of providing the rural parts of the state with even a sembalance of an civil supplies administration in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

In protest of moving from a fixed price to a fixed subsidy in the subsidised rice scheme for the poor in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

In protest of depriving the poor people of the state with subsidised rice by ruthlessly weeding out those cards under the pretest of bogus cards, thus effectively defeating the aims and objectives of the scheme itself.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For failing to ensure the participation on an active basis of peoples representatives in the implementation of the subsidised rice scheme at the district level in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

In protest of the failure to provide an effecient civil supplies system to the benefit of Tribals who live in remote and forest areas in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

In protest of not streamlining the Fair Price Shops in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For virtuly abandoning the Rs. 2/- per Kg. Rice scheme in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For stopping the Rs. 2/- per Kg. Rice scheme in the state of Andhra Pradesh thus depriving our poor people food at affordable prices.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

తూనికలు కొలతల జిల్లా కార్యాలయాలలోని అవినీతికి హద్దులు లేకుండా పోతూ ఉంది. ప్రతి సంవత్సరము కొలతల పెరుగుదల, తరుగుదల రిపేర్సు లైసెన్సులు యివ్వడంలో 50 శాతం డబ్బులు కేంద్ర ముడుపులు తీసుకొనే పద్ధతిన లైసెన్సులు ఇస్తున్న వాటాను అరికట్టబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 10/-

ప్రజా పంపిణీ విధానములో సరిగా ధరలు అందుబాటులో సరుకులు సక్రమంగా అందుటలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్ర పేద ప్రజలకు సివిల్ సప్లయిస్ డిపార్టుమెంట్ ఈ కేటాయింపు ద్వారా వారి అవసరాల్ని తీర్చజాలనందుకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut-motions were rejected.

DEMAND NO. XXXVII - IRRIGATION - Rs. 1048,99,91,000/-

Mr. Speaker:- Now, the questions is:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువకు గ్లోబల్ టెండర్సు పిలిచామని చెప్పి ఇప్పటికి ఏమీ చేయకుండా ఉన్న డివిజన్లు ఎత్తివేసి 2000 సంవత్సరము దాటేవరకు ఆపు చేయునట్లు జాప్యం చేస్తున్నదానికి.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీరాంసాగర్ రెండవదశ ఎత్తిపోతల పథకములను ప్రారంభించకుండా జాప్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా సిద్ధాంతం నుండి లక్ష్మీపాలెం వరకు ఉన్న వశిష్ట గోదావరి ఏటి గట్టుపై రోడ్డు వేయమని కోరినను వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు ఎటువంటి క్లియరెన్సు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ప్రయత్నించక తగు గ్రాంట్లు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not completing the protected water supply scheme which have been started in the state of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లాలో నాగార్జునసాగర్, ఎడమకాల్వపై ఎత్తిపోతల పథకాలను మంజూరు చేయబడిన మూటాపురం, క్రికొండాయిగూడెం, వెంకటాయపాలెం, ఏమకూరు మొదలైన పథకాలను అమలుజరుపుటలో జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాల్వకు ఏటా గండ్లుపడి, వ్యవసాయానికి అంతరాయం జరుగుతున్నది; తద్వారా కోట్లాది విలువైన పంటల నష్టం జరుగుతున్నప్పటికి నిర్లక్ష్యంగా చూస్తున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to initiate work in the Tungabhadra high level channel stage-II which was approved by the Planning Commission in the year 1967.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to take timely and appropriate steps for grounding the Bhima and Shunkesala Projects in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest of the total neglect of work of the Janjavathi Project which has been pending for years.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to get the approvals for irrigation projects from the Government of India and thus keeping projects pending in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not even attempting to implement the Polavaram Project on the rive Godavari of the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest of the total neglect of the Polavaram Project in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For procastinating the work on the Janjavathi Project.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest of the tardy progress of the Pulichintala Reservior.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to irrigation to the optimum land which could be brought under cultivation by the Vengalariasagaram in the Vijayanagaram District.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest of not modernising the Krishna River Delta Irrigation Systems.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to modernise the Godavari River Delta Irrigation Systems.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest for not supplying the farmers water from the Raiwada Project in the Visakhapatnam District.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

In protest of the State Government attempts to gift away the right of Andhra Pradesh in the use of the Krishna Waters as determined by the Bachawat Commission.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to see that the Nagarjunasagar Project serves to its full optimum level as envisaged.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీరాంసాగర్ వరదకాల్వ నిర్మాణంకు గత బడ్జెట్‌లో 20 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఈ సంవత్సరం ఒక పైసా కూడా కేటాయించకపోవడం వలన కరీంనగర్‌జిల్లా, వరంగల్‌జిల్లా, నల్గొండజిల్లా వంటి ప్రాంతాలు ఎడారిగా మారిపోగల ప్రమాదాన్ని గమనించుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శింగరయ్య ప్రాజెక్టు నిర్మాణం 4 సంవత్సరాలుగా పూర్తి చేయబడనందుకు ప్రాజెక్టులయి కూడా కాల్వల నిర్మాణం చేపట్టబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శనిగరం ప్రాజెక్టు క్రింది కాల్వలు ఆ ప్రాజెక్టులోనికి వచ్చే కాలువలను బాగుచేయబడుట లేనందుకు, ఇంతవరకు చేసిన పనులకు కాంట్రాక్టర్లకు డబ్బులు యివ్వబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

ఈ బడ్జెట్ నుండి మీడియమ్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు డిండి ప్రాజెక్టుపై మూడు అడుగుల షట్టర్సుకై నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For constructing a defective bridge on the River Swarnamukhi on N.H. 5 in the Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For ignoring the Telugu Ganga Project despite its importance.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For exhibiting an attitude of neglect in the execution of work of the Andhra Project on the river Champavathi thus dening development to the traditional drought prone areas.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For failing to ground the stage-II of the Polavaram Project effecting the already backward areas of the state.

(Pause)

The cut-motions were rejected.

DEMAND NO. XXXVIII - MINOR IRRIGATION - Rs. 126,44,06,000/-

Mr. Speaker:- Now the question is:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

For the failure to prevent the rampant dishonesty which has eaten into the vitals of Minor Irrigation schemes reducing the whole Minor Irrigation Department to a farce in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

For failing to effectively take up Minor Irrigation schemes in the drought prone district of Anantapur.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

For totally neglecting Minor Irrigation in the north costal districts of Srikakulam, Vijayanagaram and Visakhapatnam in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

In protest of not utilising the facilities which nature has endowed for Minor Irrigation in the drought prone district of Vijayanagaram.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

In protest of the total neglect exhibited by the Government in the work known as the Vamsadhara Stage-II which was to benefit the farmers in the Backward District of Srikakulam.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

In protest of not releasing funds in time for repair and restoration works on the left canal thus causing irrespairable damage to crops standing on lakhs of acres in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

Despite the scanty rainfall in the State the State Government has not geared itself up to its responsibility of providing drinking water in our villages.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కొండభీమనపల్లి మైనర్ ప్రాజెక్టు కట్టను పెంచుటకై నిధులు కేటాయిస్తామని హామీ యిచ్చారు. కానీ కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

The cut-motions were rejected.

<u>DEMAND NO. XXXIX - POWER DEVELOPMENT - Rs. 390,77,56,000/-</u>

Mr. Speaker:- Now, the question is:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పూలపల్లి గ్రామ ఏరియాను, పాలకొల్లు టౌన్‌లో విద్యుదీకరణ లైనును కలిపివేయమని అనేకసార్లు కోరినను ఇంతవరకు పాలకొల్లుటౌనులో పూలపల్లి ఏరియాను కలపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో కరంటు కోత విధించబోమని ప్రభుత్వం హామీ యిచ్చి [illegible] కరెంటు కోత విధించడాన్ని నివారించుటకు ఎటువంటి చర్యతీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- [illegible]
Development by [illegible]

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము లక్ష్మిపాలెం [illegible]
లక్ష్మిపాలెం అపుట్ ఫాల్స్ నుండి గ్రామము వరకు విద్యుదీకరణ చేయనందుకు [illegible]

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- [illegible]
Development by [illegible]

In protest of the misuse of the concept of [illegible] genegation to the detriment of the A.P.S.E.B.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- [illegible]
Development by [illegible]

For not using compact fluorescent lamps in [illegible] lighting and saving considerable energy.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- [illegible]
Development by [illegible]

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కరంటులో కోతని నివారించి, వ్యవసాయ బావులకు విద్యుచ్ఛక్తిని అందించుటకై విస్తృతంగా 33-11 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్లు నిర్మించుటలో శ్రద్ధతీసుకోలేని గవర్నమెంటు విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము మట్టపర్రు పంచాయితీ పెమ్మటివారి పాలెంకు విద్యుద్దీకరణ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డిజిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గములో రైతులు వ్యవసాయానికి విద్యుత్తు కనెక్షన్ల కొరకు సంవత్సరాల తరబడి పెండింగులో ఉన్న రైతులకు విద్యుత్ కనెక్షన్లు యివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-

In protest of the increasing of electrical charges abnormally on the farmers who are forced to use power to energise their pump sets in the State.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

In protest of the failure to utilise Natural Gas as an base for power generating on a substantial level in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For failing to generate electrical power at an optimum level in the Thermal Power Units within the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For failing to ground the 132 KVA sub-station at Kotha-valsa in the Vijayanagaram District.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

We protest the abnormal hike in the power tariff for all category of consumers of electricity in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For interfearing with the A.P.S.E.B. arrear collection resulting in the boards incapability due to financial incapacity of improving it's performance.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For failing to electrify tribal hamlets in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For consistantly and constantly hindering the power supply to all categories of consumers in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

In protest of the tardy progress of the Visakhapatnam Super Thermal Project of 1000 MW installed capacity.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,55,000/- for Power Development by Rs. 100/-

In protest for the steep hike of electrical tariff on the agriculture sector in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For failing to prevent the theft of electrical energy in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,900/ Development by Rs. 100/-

For not effectivily using our Natural Gas wealth in the generation of electrical power.

To reduce the allotment of Rs. 390,77.56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For failing to supply uniterupted power to the cottage and small industry in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For demonstrating an inability of collecting huge arrears from selected consumers thus straining the electricity boards finances in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

In protest of inefficient handeling of power generation in Andhra Pradesh thus aggrevating an power shortage in the State.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

In protest of not being able to supply quality power to all categories of consumers of electricity in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో విద్యుత్ సరఫరాలో మీటర్ యూనిట్ ఛార్జీలు పెంచినందుకు. అదే విధంగా విద్యుత్ కొరత నివారించలేనందుకు హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన కులాల చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు వ్యవసాయానికి కరెంటు సరఫరా, క్రొత్త సర్వీసులు అందించబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

జలవిద్యుత్ మరియు థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయటంలో వైఫల్యం చెందినందున రాష్ట్ర ఆదాయం పడిపోవడానికి కారణమైనందున పంటలు ఎండిపోయినాయని అందువలన ప్రభుత్వానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కోతను నివారించడానికి, వ్యవసాయ బావులకు కనెక్షన్సు యిచ్చుటకు, గ్రామోదయ స్కీములందు యిచ్చిన స్కీములకు కనెక్షన్సు యిచ్చుటకు ఈ కేటాయింపు సరిపడనందులకు నిరసనగా.

(Pause)

The cut-motions were rejected.

మిస్టర్ స్పీకర్:- హౌస్ ఆర్డర్‌లో లేదు, కొంచెం ఓపిక వుండాలి....

2.40 మ. శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మన దగ్గర వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు పూర్తిగా తగ్గిపోయాయి. వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు దేశం మొత్తం మీద 4 పర్సెంటు పెరిగితే మన రాష్ట్రంలో 1.8 శాతం తగ్గిపోవడం జరిగింది. ఇక్కడ చాలా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితి ఉందనేది యథార్థం. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు ఇంతసేపూ ఉపన్యాసం చెప్పారు కాని పంటల భీమా పథకం గురించి చెప్పలేదు. అది చాలా అన్యాయమైంది. చాలా కాలంగా మనందరం ఆందోళన చెందుతున్నాం. గ్రామ ప్రాతిపదికపై అన్ని పంటలకూ పంటల భీమా పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని అంటున్నాం. కాని దాని గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. ఇక ఇన్‌వెల్ బోర్స్‌కు ఇప్పుడు రిలీజ్ చేశామంటున్నారు కాని మచ్చుకు ఒక ఉదాహరణ చెపుతాను. కూసుమంచి మండలంలోని చేగొమ్మ అనే గ్రామంలో 70 మందికి ఇన్‌వెల్ బోర్స్ సాంక్షన్‌చేస్తే అక్కడి ఏ.ఇ.ఓ., తదితరులు కుమ్మక్కయి బావులు లేనివారికి, అదీ గ్రీన్ కార్డ్ హోల్డర్స్‌కు కాకుండా పింక్‌కార్డ్ హోల్డర్స్‌గా ఉన్నావారికి ఇస్తే ఇక్కడికి వచ్చాక నేను కంప్లేయింట్ ఇస్తే మొత్తం అంతా ఆపుచేశారు. అందువల్ల సీతారాంగారు చెప్పినట్లు ఇచ్చిన డబ్బులు దుర్వినియోగం కాకుండా ఉండాలంటే అందుకు ఏమైనా చట్టం ప్రవేశ పెడతారా? ఇక డంకెల్ ప్రతిపాదనలో విత్తనాలు కూడా ఒక భాగం. మీరు గత సంవత్సరం చాలినన్ని విత్తనాలు ఇవ్వలేదు. ఈ సంవత్సరమైనా అవసరమైన విత్తనాలు సేకరించి సకాలంలో అందచేస్తారా?

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, డి.ఏ.పి. మీద ప్రభుత్వం ఇచ్చే వెయ్యి రూపాయల సబ్సిడీ ఈ నెలాఖరుతో ముగుస్తుందని తెలుస్తోంది. దానిని ఫర్దర్‌గా ఎక్స్టెండ్ చేస్తారా? ఇక ఎగ్రికల్చర్ ప్రొడ్యూసింగ్ ఏరియా ఏదైతే ఉందో అది ప్రతి

సంవత్సరం గ్రాడ్యువల్‌గా తగ్గిపోతున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రైమినిస్టరుగారు ఎగ్రికల్చరల్ మీట్‌లో కూడా చెప్పడం జరిగింది. హీ హాజ్ ఎక్స్‌ప్రెస్డ్ హిస్ కన్సర్న్. అందువల్ల రైతులు ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గించి కమర్షియల్ క్రాప్స్‌కు పోకుండా ఉండేందుకుగాను వారికి ఇన్సెంటివ్స్ ఇస్తారా? ఇక గతంలో ఉన్న ఎగ్రికల్చరల్ మినిస్టర్స్ చాలామంది నా కల్చరే ఎగ్రికల్చర్, నా నేచర్ ఎగ్రినేచర్ అని చెప్పి రైతులకు ఇబ్బందులు కలుగజేస్తున్నారు. రైతులు నష్టపోతోంటే నిస్సహాయంగా చూస్తున్నారు. రైతుకు అన్నిరకాల మోసాలు జరుగుతున్నాయి. ఒకవైపు నేచర్ మోసం చేస్తోంది, అది మీ చేతిలో లేదనుకోండి. మరోవైపు విత్తనాలు మోసం చేస్తున్నాయి, కల్తీ మందులు మోసం చేస్తున్నాయి; ఫెర్టిలైజర్స్ మోసం చేస్తున్నాయి. నేను ప్రశ్నిస్తే మంత్రిగారు సెల విచ్చారు, వారందరిపై చర్యతీసుకొని రైతులను ఆదుకొంటామన్నారు. కాని ఎక్కడయితే కల్తీ మందుల్ని పట్టుకొంటున్నారో అక్కడ అంతకన్నా రెట్టింపు కల్తీ మందుల ఫ్యాక్టరీలు వస్తున్నాయి. గుంటూరు, విజయవాడ ప్రాంతాలలో ఎన్నో కల్తీ మందుల ఫ్యాక్టరీలను పట్టుకోవడం జరిగింది. ఎన్నో లక్షల రూపాయల విలువైన కల్తీమందుల్ని పట్టుకొన్నారు. అదేవిధంగా ఫెర్టిలైజర్స్‌లో కూడ కల్తీ జరుగుతోంది. నియోజకవర్గాలలో, ఉన్న ఏ.ఏ.ఓ.లు కేవలం ప్రేక్షకుల్లా చూస్తున్నారు. కొన్నిచోట్ల హాండ్ ఇన్ గ్లోవ్ లా ట్రేడర్స్‌తో కలిసి వారు అవినీతికి పాల్పడి రైతులను నాశనం చేస్తున్నారు. అందువల్ల కల్తీ ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు అమ్ముతున్న వారిపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకో బోతున్నారో చెప్పాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ వెంకటేశ్వరరావుగారు ఉత్పత్తికి సంబంధించి చెప్పిన లెక్కలు వాస్తవం కాదు. నేను గవర్నమెంట్ తరఫున చెపుతున్నది వాస్తవం కాదంటే మీరు చెప్పేది ఎలా వాస్తవం? గత సంవత్సరం ఖరీఫ్‌లో 81 లక్షలు పండడం జరిగింది, ఈ సంవత్సరం 78 లక్షలు పండింది, అంటే 3 లక్షలు తక్కువ పండింది. అదేవిధంగా గత సంవత్సరం ఖరీఫ్‌లో ఎస్టిమేట్ వేసింది 38 లక్షలు. 78 లక్షలు + 38 లక్షల పైచిలుకు అంటే 117 లక్షలు. ఎస్టిమేట్ ప్రకారం కొంత ఎక్కువ అవుతుందో తక్కువ అవుతుందా అనేది నెల రోజుల తరువాత చెపుతాము. ఈ సంవత్సరం 117 లక్షలు వస్తుందనేది ఒక అంచనా అని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్స్, గిట్టుబాటు ధర - ఇలా అనేక అంశాలు ఉన్నాయి, వాటికి సమాధానాలు ఉన్నాయి, కాని సమయం లేక వదలిపెట్టాను. మీరు అవసరం ఉన్నప్పుడు నాకు పంపించండి, నేను సమాధానాలు పంపుతాను. ఇక పైలట్ ప్రాజెక్టు క్రింద అన్ని పంటలకు ఇన్స్యూరెన్స్ కలుగజేయడానికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ సంవత్సరం ప్రకాశం జిల్లాను ఎంపికచేసి టెంటెటివ్‌గా మాకు పంపింది. దీనిపై అవసర మైన చర్చలు జరుగుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం ప్రకాశం జిల్లాలో అన్ని పంటలకు ఈ స్కీము తీసుకొనడానికి, ఋణంతో సంబంధం లేకుండా తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇక డి.ఏ.పి. ఎరువులపై సబ్సిడీ ఈ నెలతో అంతం అవుతుంది, దానిని పొడిగించవలసిందిగా కేంద్రాన్ని అర్థించాము. అక్కడి నుంచి సమాచారం వచ్చాక చెప్పడం జరుగుతుంది. ఇక అక్రమాలను, అవినీతిని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నది. ఇది వ్యక్తులుగా చేసే పనికాదు, వ్యవస్థగా ఉన్నటువంటి పరిస్థితి. నా బాధ్యత

ఎంతవరకు ఉందో అంతవరకు చెప్తున్నాను. ఇక సీతారాంగారు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కొరకు ఏ జిల్లాకు ఎంత డబ్బు పంపారని అడిగారు. వెంకటేశ్వరరావుగారు బోర్‌వెల్స్ విషయం ప్రస్తావించారు. ఏదో ఒక మండలంలో బోర్‌వెల్స్ సాంక్షన్ చేశారు అని అన్నారు. అక్కడ వేసిన బోర్‌వెల్స్ వేరే పథకం క్రింద అయి ఉంటాయి, ఎందుకంటే మేము బోర్‌వెల్స్‌కు డబ్బుపంపి 15 రోజులే అయింది,. ఇంకా ఆ డబ్బు తీసుకొని ఉండరు. ఒక్క బోర్‌వెల్సే కాదు, ఇన్‌వెల్ బోర్‌వెల్స్‌గాని, బావులుగాని, ఇతర అనేక రకాలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అక్కడి పరిస్థితులనుబట్టి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. వీటికి అవసరమైతే మీకు కావలసిన సమాధానాలను అందించడంతోపాటు డిపార్ట్‌మెంట్ తరఫున అవసరమైన సహకారాన్ని కూడా అందిస్తామని మనవిచేస్తూ మొత్తం డిపార్టుమెంట్ల యొక్క బడ్జెట్‌ను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యుల నుంచి చప్పట్లు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చాలా ఆవేదనను వ్యక్తపరుస్తూ,
మ. వ్యతిరేకిస్తూ పంపినట్లుగా చెప్పారు. 'డంకెల్స్ రిజొల్యూషన్'ను వ్యతిరేకిస్తూ ప్రభుత్వం ఒక రిజొల్యూషన్‌ను ప్రతిపాదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రైతులకు హాని కలిగించని విధంగా చేయలసిందిగా ఆల్‌రెడీ కోరి వున్నాము. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా స్పష్టం చేసింది. మేము సమావేశంలో, అడగడం జరిగింది. రైతులకు హానికరమైన వాటిని మేము అంగీకరించము అని సమావేశంలో చెప్పారు. 'డంకెల్స్ ప్రతిపాదన'లో వున్న అంశాలు ఏవయినా రైతాంగానికి యిబ్బందికరంగా వుండేది వుంటే, మాకు అభ్యంతరంలేదు.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రిజొల్యూషన్ పెట్టండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- చెప్పింది వినకుండా ఎందుకు బాధపడతారు? రైతులకు [illegible] అయ్యేవి జరగకుండా వుండాలని సూచిస్తూ కేంద్రప్రభుత్వానికి శాసనసభ పక్షాన రిజొల్యూషన్ పంపడానికి అభ్యంతరంలేదు. నేను ప్రవేశపెట్టాను.

(అన్ని పార్టీల సభ్యులనుండి హర్షధ్వనాలు)

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- మంత్రిగారు రెండింటికే సమాధానం చెప్పారు. ఆహార పంటల విస్తీర్ణం తగ్గిపోతున్నది. ఇతర క్రాప్ ప్రొడక్షన్ పెరుగుతోంది. వీటి విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? రైతులకు ఏమి యిన్‌సెంటివ్స్ యిస్తారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సబ్జెక్టు చాలా విస్తారమైనది. ఆన్సర్‌కావాలంటే ఒక్క మాటతో [illegible]. అయినప్పటికీ రైతులకు లాభాలు వచ్చే విధంగా, ఉత్పత్తిపెంచే విధంగా అవసరమైన ఇన్‌సెంటివ్స్ ఇస్తాము.

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.28,94,93,000/- under Demand No. XXXIII - Fisheries."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.241,54,36,000/- under Demand No. XXXI - Agriculture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.280,92,50,000/- under Demand No.XLVIII - Civil Supplies Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.70,80,96,000/- under Demand No.XXXII - Animal Husbandry and Dairy Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.83,78,12,000/- under Demand No. XXXV - Co-operation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.83,00,75,000/- under Demand No. XXXIV - Forests."

(Pause)

The motion was carried and the Demands were granted.

Mr. Speaker:- Now, the House is adjourned till tomorrow morning at 8.30.

(The House then adjourned at 2.53 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Tuesday, the 16th of March, 1993.)

--000--